Halk Oylamasından Sonra Sorun ve Perspektifler (Sy:10-11)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Bir Ekmek Bir Politika

26 Nisan 2017 | Yıl: 3 | Sayı: 41 | On Beş Günlük Gazete | Fiyatı: 1.5 TL | Yurtdışı: 1.5 EUR/1.5 USD

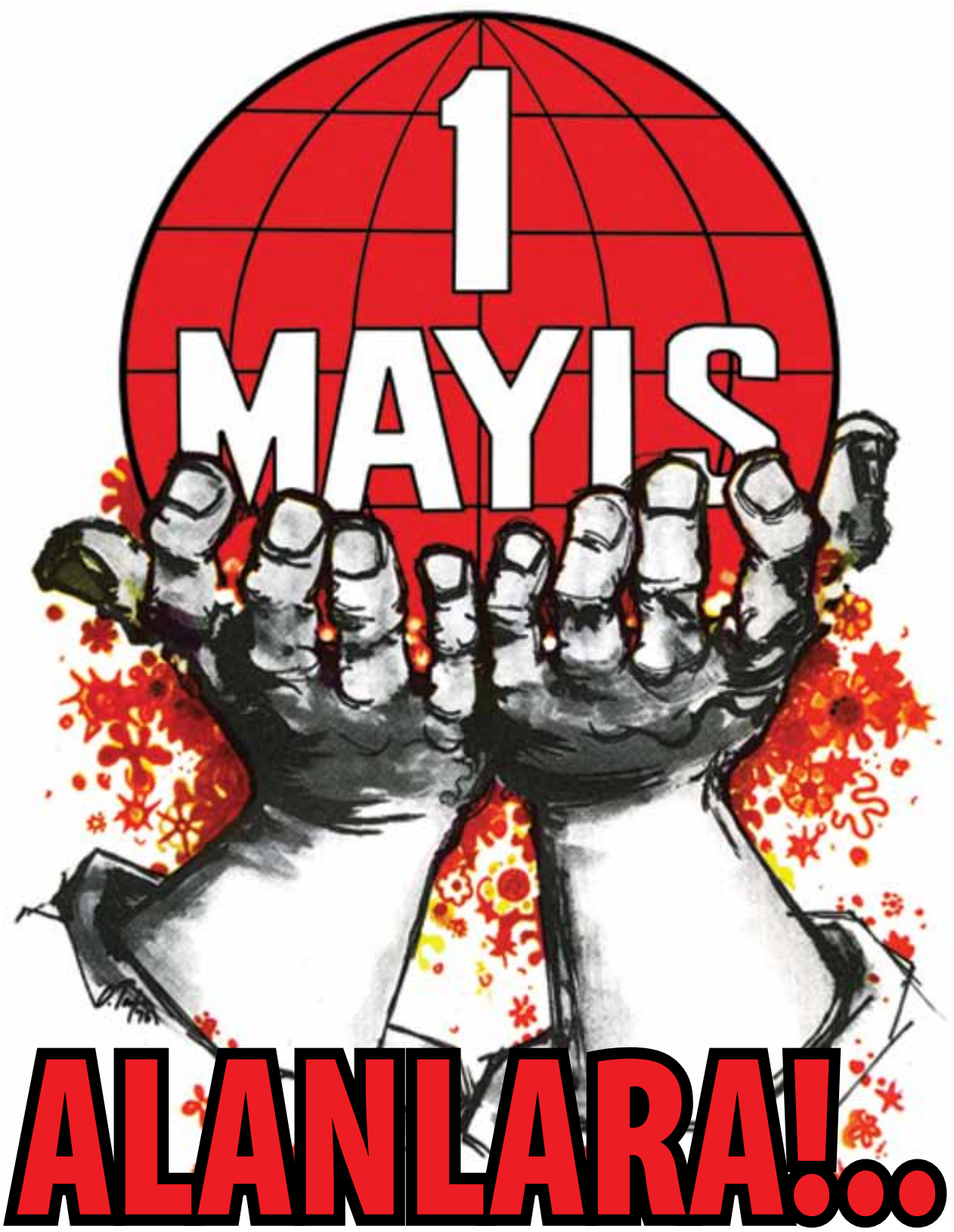

HAYIR'LI 1 MAYIS

HAYIR kazandı ama EVET açıklandı. Bu sonucu bekliyorduk. Engellenebilir miydi? Bu koşullarda zor. Engelleyecek duruma önce gelmek gerekiyor. Bunun barometresi de **1 MAYIS**'lar. Bu yıl önce 16 Nisan Halk Oylaması ardından 23 Nisan protestoları beklendi. Böyle bir anlayışı aklımız almıyor. Ancak bu iki tarih 'atlatıldıktan' sonra **1 MAYIS** hazırlıkları gündeme gelirmiş. Resmen şaka gibi. 'Atlatma' ile yasak savar gibi görev yapmayı anlıyorlarsa vay halimize. Artık boğazımıza kadar geldi ancak bu sefer de isim vermeyeceğiz. Siz de bulmaca çözmek için zaman yitirmeyin.

1 MAYIS proletaryanın mücadele ve dayanışma günüdür. Ancak sadece alelade bir gün değildir. Bütün bir yıl boyunca yürütülen mücadelelerin en tepe noktasıdır. O anlamda bir kutlamadır aynı zamanda. Bunu idrak edemeyen, devrimciliği, sosyalistliği ve hatta komünist nitelemesini kullanmayı bir etiket gibi gören ama gereğini yapmayanlara artık gereken yanıtı vermenin zamanı geldi. Bu yanıtı işçi sınıfının, proletaryanın kendisi verecektir.

Türkiye işçi sınıfının öncü politik örgütü, yaşadığı tasfiyeler ve yeniden örgütlenme süreçlerinden sonra yine de kimseyi suçlamıyor. Bunun sorumluluğu da bizim diyor. Bu aşamadan sonra bu konuda önce üzerine düşen görevi yerine getireceğini ve bunun sonucunda proletaryanın kendisinin işçi sınıfı mücadelesi içinde dans eden hainlerden hesabını kendisi sorar saptamasını yapıyor. Bu yaklaşımı sonuna kadar destekliyoruz ve üzerimize düşen tüm görevleri eksiksiz ve layıkıyla yerine getireceğimizi beyan ediyoruz.

Bu sene bu olumsuz koşullarda hazırlıksız girilen **1 MAYIS** kutlamalarını, HAYIR oylarının ezici kazanımının etkisi ile HAYIR kampanyasını **1 MAYIS**'a bağlayarak karşılıyoruz. Her il ve ilçede İşçi Sınıfının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde alanlarda, sokaklarda olacağız. İşçi sınıfı ile, sömürülen ezilen emekçi halklarımız ile omuz omuza, birlikte katılacağız. Sendikaların, meslek örgütlerimizin, köylü, yöre, gençlik ve kadın örgütlerimizin saflarında yürüyeceğiz.

HAYIR kampanyasında aylarca sandık başlarında birlikte çalıştığımız emekçi yurttaşlarımız, kadınlar ve gençler ile ilk adımda birlikte **1 MAYIS** kutlamalarına katılalım. Yasaklanıyorsa, mahallemizde, semtimizde ya birlikte bir piknik organize edelim, ya da varsa yerel derneğimizde, yoksa tüm mahallelinin buluştuğu çay bahçelerinin birinde **1 MAYIS**'ı kutlayalım. Günün tarihçesini, önem ve niteliğini kimseyi söze boğmayacak şekilde anlatalım ve mahallelerimizde, semtlerimizde **Demokrasi Meclisleri**nin, fabrikalarda **Emek ve Demokrasi Meclisleri**nin kurulma girişimini başlatalım. Bu **1 MAYIS**'ın da sınıf mücadelemize bu denli önemli bir katkısı olsun. **Yaşasın 1 MAYIS!**

Politika

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 16 Nisan 2017 Tarihli Açıklaması:

Anayasa Referandumu Sonucu Geçersizdir! Gerçekte Kazanan HAYIR Olmuştur!

16 Nisan 2017, Pazar günü gerçekleştirilen Anayasa değişikliğine yönelik Halk Oylaması Türkiye halklarının iradesini yansıtmamaktadır. Tüm AKP-SARAY Rejimi karşıtları ve HAYIR Kampanyası yürüten güçler, HAYIR oyu veren tüm seçmenler oylarına sahip çıkarak resmi olarak açıklanan, çarpıtılan oylama sonuçlarını tanımama hakkına sahiptir. Tanımamalıdır.

Türkiye Komünist Partisi 16 Nisan 2017 Halk Oylamasını GAYRIMEŞRU ilan ediyor ve başta Türkiye işçi sınıfının devrimci hareketi olmak üzere, Kürt demokrasi ve özgürlük hareketini, devrimci gençlik, kadın hareketlerini, sendikaları, demokratik çevre hareketlerini, mahalle ve semt meclislerini, demokratik meslek odaları ve kitle örgütlerini her alanda tepkilerini dile getirmeye, direnmeye çağırıyor.

TKP, Meclis'te temsil edilen HDP ve CHP'yi tüm yasal haklarını kullanarak ilçe, il ve YSK nezdinde girişimlerde bulunmalarını, tek tek tüm oyların elden geçirilmesini gerçekleştirmelerini zorunlu görmektedir. Sandık kurullarından gelen rapor ve itirazların ilçe ve il seçim kurulları tarafından dikkate alınıp alınmadığını, alındıysa YSK'ya iletilip iletilmediğini denetlemelidirler.

Tüm bu olumsuzluklara ve açıklanan resmi sonuçlara karşın KAZANAN HAYIR OLMUŞTUR. Manipülasyonlar ve çarpıtmalar ile açıklanan "evet" sonucu AKP-SARAY Rejimi için bir yenilgidir. Bunu kendileri bizden daha iyi biliyorlar.

Erdoğan kibirli edasıyla "Atı alan Üsküdar'ı geçti" diyor. Gerçek oylara dayanmayan bir sonuç "zafer" olarak ilan edilemez. Bu ifadeyi kendisine hatırlatacağımız günler gelecektir ve devrimci güçlerin mücadelesi bu sonucu belirleyecektir.

Bu sonuç nasıl alınmıştır?

AKP ve SARAY, devletin uçak, helikopter, araç, kadro ve maddi kaynak anlamında bütün olanaklarını kullanmıştır.

Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlar günde birden fazla miting ile halkı baskı altına almışlardır.

Varolan Anayasaya göre tarafsız olması gereken Cumhurbaşkanı Referandum kampanyasını bizzat ve en ateşli taraftar olarak yürütmüştür.

Tüm Gazete ve TV'ler, etkin internet siteleri AKP-SARAY için çalışmıştır.

Belediyeler AKP-SARAY kampanyasına hizmet etmiştir.

TV'ler, demokratik basın ve internet siteleri kapatılmıştır. Demokratik yazarlar tutuklanmıştır.

HDP ve DBP'nin yüze yakın belediyesi hukuksuzca görevden alınmış, devlet tarafından kayyum atanmış ve belediyelere MHP'li, HÜDA-PAR'lı, AKP'li kadrolar yerleştirilerek halka "evet" için baskı uygulanmış, HAYIR çalışmaları engellenmiş, HDP'li sandık görevlileri tutuklanarak ve gözaltına alınarak çalışmaları aksatmışlardır. Halka kayyum belediyelerinin maddi ve iş vaatleri ile baskı uygulanmıştır.

10.000'i aşkın aktif devrimci, demokrat, yurtsever kadro tutuklanmıştır.

Kürdistan'da Ordu, Özel Harekat ve Polis güçleri öncesi ve oy kullanma sürecinde AKP-SARAY için çalışmıştır. HDP sandık görevlileri çok sandıkta sandık başlarına yaklaştırılmamıştır.

YSK, kanunları çiğneyerek AKP-SARAY için ilçe ve sandık kurulu mühürü olmayan zarf ve sandık kurulu mühürü olmayan oy pusulalarını ve de ayrıca "evet" mühürü basılı seçmen pusulalarını kabul etmiştir. "Evet" mühürü kullanılması kendi başına yasalara aykırı bir uygulamadır.

Tüm sandıklarda ama özellikle Anadolu ve Kürdistan'da sandık görevlilerinin oran olarak çoğunluğu devlet memurlarından seçilmiştir. Devlet memurlarına usülsüzlükler karşısında işlerini kaybetme karşılığında görmezden gelmeleri yönünde baskı uygulanmıştır.

Yurttaşlar, bu sonuç AKP-SARAY Rejimi için "zafer" midir?

Kesinlikle HAYIR! Tüm çarpıtma ve manipülasyonlara karşın "evet" oylarının yüzde ellinin biraz üstünde çıkartılması ve hayır oylarının yüzde elliye yaklaşması bir "zafer" değildir. Halkların yarısı Cumhurbaşkanı'na istediği yetkileri vermemiştir. Bu Cumhurbaşkanı bu şekilde bu ülkeyi yönetemez.

Hayır olan sonuç bizzat Erdoğan'ın eşitsiz mücadelesi ile "evet" olarak açıklanmış olsa dahi AKP en az yüzde 10 oy kaybetmiştir.

Türkiye halkları, çarpıtılmış halk oylaması sonuçları ile toplumsal olarak direniş mesajı almıştır. Tüm devrimci ve demokratik güçler parlamento içi ve dışı tüm olanakları değerlendirerek, bugüne kadar yaşanan süreçlerden sonuçlar çıkararak, ayrılık noktalarını öne çıkarmadan asgari müştereklerde birlikte hareket ederek güçlerini AKP-SARAY Rejimine karşı direniş ve mücadele ruhuyla birleştirmelidir.

Komünistler, Sosyalistler, Devrimciler;

16 Nisan 2017 Halk Oylaması bir kez daha göstermiştir ki, ülkede değişim ve devrim yeteneğine sahip tek sınıf işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının, ezilen emekçi halkların ve yoksulların iradeleri belirleyicidir. Genel devrimci, demokratik, popülist yöntemlerle, salt eylemlilikler ve kampanyalarla burjuvazinin barbar iktidarını sarsmak, yıkma yönünde mesafe kaydetmek olanaksızdır.

İşçi sınıfının örgütleri, başta öncü politik örgütü Türkiye Komünist Partisi, işçi sınıfı, ezilen emekçi halklar ve yoksullara AKP-SARAY Rejimimin tüm maddi olanakları, baskı ve manipülasyonları ile etkisi altına aldığı işçi ve emekçileri ona rağmen gerekli bilinci taşıyamaz, sınıf içinde kök salamaz ve yığınların mücadelelerine önderlik edemezse, devrimci direnişin örülmesi, tüm devrimci ve demokratik güçlerin eylem birliğinin sağlanması mümkün değildir.

TKP, ÖDP, EMEP, HALKEVLERİ, HALK CEPHESİ ve sosyalist, devrimci güçler, HDP, CHP ile yüzde 60 MHP seçmeni ve önemli oran olan yüzde 10 AKP seçmeni ile resmiyette yüzde 50'ye yaklaşan, gerçekte toplam yüzde 60'lık bir muhalif güç yaratılmıştır. Bu yüzde 60 kitle üzerinde çalışılması ve daha da genişletilmesi gerekir. Burjuva partilerin milliyetçi ve dinci gericilik etkisi altında olan işçi, emekçi ve yoksullar bu çalışmada dikkat verilmesi gereken kitledir.

Burjuva partilerinin ve rejimin etkisinde olan işçi, emekçi ve yoksulların bu etkiden kurtarılması, ancak ve ancak sınıf güçlerinin üretim birimlerinde ve sınıfın yerleşim alanlarında örgütlenmesi ile mümkündür. Sınıfsal çıkarlar sunni olarak oluşmuş olan siyasi görüş ayrılıklarının üzerinde birleştirici unsudur.

Yoldaşlar, TKP'nin dostları;

16 Nisan 2017 Halk Oylaması sonucunu tersine çevirmek, haksızlıklar karşısında öfkelenmek yerine, örgütlü mücadelemizi işçi sınıfının içinde, köklerimizi daha da geliştirerek ve sınıf içinde çelik kadro çekirdekleri oluşturarak partimizin örgütlülüğünü ve politik etkisinin artırılmasını sağlayarak olanaklıdır.

Fabrika ve işçi yatağı semtlerde parti hücrelerinin, mahalle, semt ve ilçelerde parti örgütlerinin, devrimci gençlik ve kadınlar içinde TKP örgütlenmelerinin geliştirilmesinin başka hiç bir çalışma ile yer değiştirilemeyeceğini ve tüm dikkatlerimizi partinin sınıf içinde örgütlenmesine vermemiz gerektiğini bir kez daha gördük.

Bir yandan yalan, hırsızlık, çarpıtma ve manipülasyonla, devletin kurumlarını da alet ederek AKP-SARAY Rejimi'nin ilan ettiği PİRUS ZAFERİ'ne karşı sonuna kadar tüm olanaklarımız, ilişkilerimiz ve temsil edildiğimiz alanlarda güçlerimizi değerlendirerek mücadele edeceğiz, diğer yandan HAYIR oyu verenlerin DİRENİŞ'ini her alanda örgütleyeceğiz ve ama en önemlisi Türkiye Komünist Partisi'nin çelik gibi örgütlü yapısını daha da geliştireceğiz.

16 Nisan 2017 Halk Oylaması bir kez daha göstermiştir ki, burjuvazi ile mücadele keskin bir sınıf mücadelesidir ve burjuva iktidarı yıkılıp, tüm kurum ve kuruluşları dağıtılmadan, proletaryanın iktidarı kurulmadan nihai sonuç alınamaz.

TKP bu Halk Oylaması'nın sonucunu HAYIR olarak ilan ediyor. Yönetenleri yönetemez durumuna getirmek, ve yönetilenleri yönetilmek istemez durumuna getirmek için tüm olanaklarını seferber ederek AKP-SARAY Rejimini, burjuva devletini, manipülasyonlar ile elde ettikleri sonuç için pişman edecektir.

Yaşasın işçi sınıfının örgütlü mücadelesi!

Yaşasın Türkiye halklarının birleşik mücadelesi!

Yaşasın Kürt halkının özgürlük direnişi!

Yaşasın devrimci güçlerin eylem birliği!

Yaşasın Türkiye Komünist Partisi!

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi / 16 Nisan 2017

(www.türkiyekomünistpartisi.org sitesinden alınmıştır)

HDP Merkez Yürütme Kurulu Sonuç Bildirisi:

"Daha Çok Çalışacak, Kardeşlik Halayını Büyüteceğiz"

17 Nisan Pazartesi günü toplanan HDP Merkez Yürütme Kurulu, yaşanan son gelişmeleri değerlendirerek aşağıdaki açıklamayı kamuoyu ile paylaşmayı uygun görmüştür:

1. Referandum sonuçlarına ilişkin olarak Yüksek Seçim Kurulu'nun almış olduğu "mühürsüz oy pusula ve zarflarının geçerli sayılacağı" yönündeki karar yasaya açıkça aykırıdır. Yasaya aykırı karar almış olan Yüksek Seçim Kurulu'nun bu tutumu ile hem Anayasa hem de uluslararası hukuk alanında büyük bir ihlal gerçekleşmiştir. Yüksek Seçim Kurulu, hukuki meşruiyetini yitirmiş, güvenilmez bir kurum haline gelmiştir. Hukuka aykırı, oldu bittiye getirilen bu karar ve yaşanan diğer oylama ihlalleri ile birlikte referandum sonuçlarının demokratik meşruiyeti yoktur, şaibelidir.

2. Demokratik meşruiyet sadece oy verme anında ve sayım sırasında değil, referandum çalışmaları sürecinde de sağlanamamıştır. OHAL koşullarında ve Eş Genel Başkanlarımızla birlikte 13 milletvekilimizin ve binlerce merkez, il, ilçe yöneticimizin ve üyemizin tutuklu bulunduğu koşullarda, siyasi eşitliğin ve temel insan haklarının çiğnendiği bir ortamda referandum çalışmaları iktidar tarafından türlü yollarla engellenmiş, ciddi hak ihlalleri yaşanmıştır.

3. Bütün kamu kaynaklarının da kullanıldığı trilyonluk kampanyalara, ağır devlet baskılarına ve engellemelere, tek yanlı medya bombardımanına rağmen, 'hayır' diyenler çok güzel ve değerli bir sınav vermiştir. Her türlü seçim hilesine rağmen 24 milyona yakın seçmen ikna edilememiştir. Her türlü hile ve şaibeli duruma rağmen halkın yüzde 49'unun, yani yarısının içine sinmeyen bir anayasa yarı-ana yasadır, tam değildir. Bu Anayasa'nın uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliği yoktur.

Sonuç, AKP-MHP, Erdoğan-Bahçeli ittifakı ve iktidarı için zafer değil bir hezimettir. Buna karşılık demokrasi güçleri açısından büyük bir başarıdır. Bu sonuç demokrasi mücadelesi için bir bahar uyanışının devamıdır. Emekçilerin yoğun yaşadığı metropollerde elde edilen sonuçlar umut vericidir.

AKP-MHP, Erdoğan-Bahçeli ittifakının Türkiye'nin demokratik geleceği için olumlu bir rol oynamadığı açıkça ortaya çıkmıştır. Büyük bir kayba uğramış olan ve irtifa kaybetmiş olan bu çıkar ittifakının sonuçlar üzerinde inat ederek iktidar olmaya çalışmasının da demokratik meşruiyeti yoktur. 1982 darbe Anayasası yüzde 92 oyla kabul edilmiş olmasına rağmen, 35 yıldır meşruiyet sorunu yaşamış, topluma huzur ve istikrar getirmemiş, her yerinden delik deşik edilmiştir. 16 Nisan sonucu da asla huzur ve istikrar yaratmayacaktır, toplumda kabul görmeyecektir. Kutuplaşma ve yok sayma, baskı ve zulüm ile toplumsal rıza sağlanamayacaktır.

HDP
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

4. Ülkeyi uluslararası demokratik ve hukuk ilkeleri açısından standartların çok altına iten ve uluslararası demokratik kamuoyunu, kuruluşlarını ve karşılıklı ilişkileri hiçe sayan yaklaşımlarla iktidarın ilerlemesi mümkün değildir. İdam cezasını geri getirme planını ilk hedef olarak gösteren bu anlayış, ülkeyi ve toplumu her gün insan hakları normlarından biraz daha uzaklaştıracaktır. Bu sürdürülebilir, kabul edilebilir ve demokratik meşruiyeti olan bir durum değildir.

5. Kürt şehirlerinin yakılıp yıkılmasına, demokratik siyasetçilerin rehin tutulmasına, seçilmiş belediyelere el konularak kayyumlar atanmasına, çalışma yapan binlerce insanımızın gözaltına alınmasına ve tutuklanmasına, her türlü zulme, oy kullanma sırasında asker, polis ve korucu zoruna ve baskısına, açık oy kullanma zorlamasına, mühürsüz oy pusulası hilesine rağmen iradesine sahip çıkan Kürt halkı, 2 yıldır uygulanan zulüm politikalarına, il ve ilçelerde yüzde 60-80 arasında bir oranla hayır diyerek kararlı duruşunu göstermiştir. Kürt halkı kayyum politikalarını, iktidar terörünü ve baskıları reddetmiştir. Kürt halkı ve siyasi temsilcileri olmadan demokrasi mücadelesinin kazanılamayacağı bir kez daha görülmüştür.

Saygıyla selamladığımız bu tutum, aynı zamanda Türkiye demokrasi ve barış güçlerine, vicdan sahibi tüm yurttaşlara, sivil toplum örgütlerine bir el uzatma, birlikte mücadeleyi yükseltme çağrısıdır.

6. Tüm baskılara, eşitsizliklere ve hilelere rağmen mücadele etmiş, kararlılıkla ve örgütlü bir çalışmayla bu ittifaka, bu iktidara ve değişiklik teklifine rıza göstermemiş olan halklarımızı, demokrasi, emek ve barış güçlerini, tüm vicdan sahibi yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyoruz. Demokratik iradesine sahip çıkanların, ülkenin demokratik geleceğine dair tutumunu ve kararlılığını gösterenlerin ortak davranışının özgürlük, eşitlik, adalet, demokrasi ve barış mücadelesinde önemli bir değişime yol açacağına inanıyoruz. Bu kararlı ve ilkeli duruş, bugün 'evet' oyu vermiş olanların da yanlışlarından uzaklaşmalarına yol açacaktır.

7. Referandum çalışmaları başta olmak üzere, tüm baskı ve saldırılara karşı son derece kararlı ve örgütlü bir duruş sergileyen kadınlar, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin lokomotif gücü olduklarını bir kez daha göstermişlerdir. Kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesindeki kararlı duruşları toplumun diğer kesimlerine de son derece önemli mesajlar vermiştir.

Bu çalışmalarda enerjilerini, yaratıcılıklarını sergilemiş olan, mücadelede belirleyici bir rolleri olduğunu bir kez daha göstermiş olan gençler, sadece ülkenin geleceğinde değil bugününde de son derece önemli bir demokrasi gücü olduklarını kanıtlamışlardır.

8. Demokrasi ve özgürlük için ortak mücadelenin önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Tüm üyelerimiz, seçmenlerimiz, bileşenlerimiz ve kurumlarımız ile birlikte demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi bir anayasa mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu doğrultuda davranan demokrasi ve barış güçleriyle, vicdan sahibi tüm yurttaşlarımızla ortak hareketin bütün zeminlerini güçlendireceğiz.

Cezaevinde olmalarına rağmen mesajları ve yürekleriyle yanımızda olanlara, Eş Genel Başkanlarımıza ve vekillerimize, belediye eşbaşkanlarımıza, demokratik siyasetçilerimize teşekkür ediyoruz. Onlara söz veriyoruz: Daha çok çalışacağız. Kardeşlik halayını her halükarda büyüteceğiz. Şartlar ne olursa olsun hakikatten, adaletten, barıştan, demokrasiden, özgürlüklerden yana mücadelemizi sürdüreceğiz. Gelecek, demokrasi, özgürlük ve adalet mücadelesini birlikte yürütecek olanlarındır.

Halkların Demokratik Partisi
Merkez Yürütme Kurulu
18 Nisan 2017

HDP: "102 yıllık acıları ve yası paylaşıyoruz"

Halkların Demokratik Partisi Ermeni Soykırımı'nın 102. Yıldönümünde yazılı bir açıklama yayımladı.

"Planlı bir etnik kimlik ve inanç soykırımı olan Büyük Felaket'in (Metz Yeğern) üzerinden 102 yıl geçti. 102 yıl önce, 24 Nisan 1915'de, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin örgütü Teşkilat-ı Mahsusa tarafından iki yüzden fazla Ermeni aydınının evlerinden alınarak ölüme yollanması ile başlayan süreç, yüz binlerce Ermeni'nin sürgünü ve pek çoğunun sistemli olarak katledilmesiyle devam etti.

Hedefinde farklılıkların tekleştirilmesi, tek ırk, tek din ve tek dil olan tekçi devlet anlayışı homojen bir toplum yaratmak adına Ermenilerden sonra bölgedeki diğer halklara da saldırdı. Bu topraklarda farklı halkların ve inançların yaşadıklarını unutturmayı hedefleyen inkarcı ve retçi devlet anlayışı toplum üzerinde hakimiyetini kurdu.

Farklı halkların ve inançların bir arada yaşadığı bu topraklar üzerinde, hiçbir etnik kimlik, dil, kültür ya da inancın bir diğerinden üstün olmadığı gerçeği onlarca yıl sonra tekçi anlayışın iflası ile bir kez daha görüldü. Ancak ne yazık ki, coğrafyamızı çoraklaştıran büyük suçlarla yüzleşmek konusunda çok geç kalındı.

Dünyadaki örneklerden de biliyoruz ki, insanlık suçlarını lanetlemek, hakikatlerle yüzleşmek, mağdur halklar ve inançlardan özür dilemek, onarıcı adalet yollarına başvurmak, birbirini anlamak ve yaraları samimi bir yaklaşımla sarmak için, vicdan ve adalet duygularının gelişmesi için son derece önemli adımlardır. Acıları paylaşmak, ortak düşünmenin, demokratik, barışçı ve eşit bir geleceği birlikte kurabilmenin de parçasıdır.

Anadolu'nun kadim halklarının torunları olarak, 102 yıllık acıları paylaşıyor, yaşanmış olan utancı ve insanlık trajedisini yüreğimizin derinliklerinde duyuyor, o süreçte yaşamını yitirenleri bir kez daha hüzün ve saygıyla anıyoruz."

Halkların Demokratik Partisi
Merkez Yürütme Kurulu
24 Nisan 2017

Halkların Demokratik Kongresi Genel Meclis Toplantısı Sonuç Bildirisi:

"Hayır'ın Kararlılığı 1 Mayıs'a Yansısın!"

Politika Gazetesi'nin de bir bileşeni olan Halkların Demokratik Kongresi'nin (HDK)

7. Dönem 3. Genel Meclis Toplantısı 23 Nisan günü İstanbul'da toplandı. HDK Meclis Toplantısı sonunda yayınlanan Sonuç Bildirisi'nde şu noktalara vurgu yapıldı:

"Halkların Demokratik Kongresi Genel Meclisi 7. Olağan Genel Kurul'dan sonra 3. Genel Meclis toplantısını 23 Nisan tarihinde İstanbul'da gerçekleştirdi.

Genel Meclisimiz, tek adam diktatörlüğüne karşı Hayır mücadelesinin kazandığı, tüm saldırılara karşın halklarımızın birleşik mücadele istek ve iradesinin güçlenerek çıktığı koşullar altında yapıldı.

Genel Meclisimiz, siyasal durumu değerlendirerek referandum sonrası süreci tartışmış ve önümüzdeki dönemin siyasal ve örgütsel görevlerini gözden geçirerek aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

1- Olağanüstü Hal ortamında ve oldukça eşitsiz koşullarda gerçekleştirilen referandumda AKP-MHP ittifakının ve sağ faşist bloğun tüm çabalarına ve usulsüzlüklerine rağmen kazanan Türkiye halkları, emekçileri, kadınları, gençlerinin birleşik iradesi olmuştur.

AKP- MHP faşist ittifakı referandumda tüm devlet olanaklarını seferber etmesine, tutuklama, gözaltı ve engellemelere rağmen yenilmiştir. 51.3'e yüzde 48.7 oranındaki sonuç Saray'a bağlı YSK'nın "mühürsüz oy pusulaları geçerlidir" kararına, milyonlarca sahte oy pusulasının geçerli sayılmasına rağmen elde edilen bir sonuçtur.

Şaibe ve her türlü hilenin damgasını vurduğu bu referandumun sonuçları meşru değildir. OHAL'in kaldırılması ve referandumun iptal edilmesi dışında hiç bir seçenek kabul edilemez.

2- Referandum, asgari hukuk anlayışına sahip uluslararası alanda da meşru kabul edilmemektedir. Diktatörü ilk kutlayanın El Kaide'ye bağlı bir grubun olması manidardır.

AGİT ve AP gözlemci heyetlerinin referandumla ilgili raporları, sahtelik ve hukuksuzluğu daha önce örneği görülmemiş şekilde ortaya koymaktadır. Diktatör heveslisinin, ABD'den Rusya'ya ve Avrupa Birliği ülkelerine kadar, diplomatik nezaket çerçevesinde dahi kutlanmaması, bir ülke için utanç vericidir.

3- Referandum sonuçları AKP'nin 15 yıllık iktidar döneminin sonunun başlangıcına işaret etmiştir. AKP, Batı'da nüfusun yoğun olduğu Ankara, İstanbul, İzmir,Adana, Mersin başta gelmek üzere 17 büyükşehirde kaybetmiştir. Bu gelişmeler, AKP'nin toplumsal tabanının zayıflamakta olduğunu göstermektedir. AKP iktidarı kırılgan bir zeminde durmaktadır ve referandum sonuçları rejim krizini derinleştirmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

Toplumun hala yarıya yakın işçi, emekçi, yoksul bir kesiminin ekonomik, ideolojik, kültürel kuşatma ve şiddet yöntemleriyle "rızası" alınmış olsa da mücadele içerisinde demokrasi güçlerince kazanılması önümüzdeki dönemin görevleri arasındadır.

4- AKP iktidarı ve Saray, Kürdistan'da kaybetmiştir. Alınan sonuçlar Kürt halkına karşı sürdürülen "çöktürme planı"nın da iflasıdır. Kürdistan'da şehirlerin yıkılması, bodrumlarda halkın diri diri yakılması, bunun yarattığı göçler ve yapılan ağır baskılar ortamında sandığa gidemeyen seçmenlere dayanarak "zafer" naraları atması yenilgiyi gizlemeye yöneliktir. HDP'nin Kürdistan'daki oylarının azaldığı söylemlerinde bulunmaları, Kürdistan'da yaşadıkları başarısızlığı örtmekten başka bir değer taşımamaktadır. YSK'nın skandal bir kararla geçerli kabul ettiği mühürsüz oy pusulalarının büyük çoğunluğunun bölgeden çıkmasına, mükerrer oy kullanımlarına, silahların gölgesinde sandığa gitmelerine rağmen Kürt halkı HAYIR demiştir. Kürt halkının AKP'ye kaydığı yönlü analiz ve değerlendirmeler nesnel olmadığı gibi gerçek de değildir.

5- Referandum sonuçları AKP, MHP, CHP başta gelmek üzere sistem partilerinde iç huzursuzluk ve kaynama yaratmaya başlamıştır. Önümüzdeki süreçte yeni kombinasyonlar ortaya çıkması kuvvetle muhtemeldir. CHP merkezinin referandum sonuçlarından sonra yaptığı açıklamalara ve tutumlarına bakılırsa iki partili sisteme angaje olmaya aday olduğu, sokak hareketini "hukuki mücadele" adı altında sönümlendirmeyi amaçladığı açığa çıkmıştır.

6- İşçi, emekçi, kadın , gençlik ve Kürt halkının düşmanı politikalar iflas etmiştir. Kadınların ve Kürt halkının 8 Mart'ta başlayan ve Newroz'la devam eden kitlesel mücadelesi, saldırı, kitlesel gözaltı ve tutuklamalara rağmen dimdik ayaktadır. Bugün, oylarının çalındığını, iradesine darbe yapıldığını düşünenlerin "Hayır kazandı" eksenli hareketi, OHAL karşıtı bu mücadelenin meşru ve kitlesel görünümüdür. AKP-MHP faşist cephesi , savaş güçlerini ve ittifaklarını gözden geçirerek demokrasi mücadelesi yürüten halkları bölmeye çalışacak, bunu yapamadığı durumda da saldıracaktır.

7- Referandum mücadelesinin öncü gücü kadın ve gençlik olmuştur. Kadınlar ve gençler faşizmin nihai yenilgisinde olduğu kadar demokrasi ve özgür yaşamın inşaasında da öncü güç olacağını bir kez daha göstermiştir.

8- YSK'nın halkın oylarını gasp etmesi tabandan gelişen tepkileri de beslemektedir. Değişik il ve ilçe merkezlerinde binlerin katılımıyla gerçekleşen eylemler bir süreklilik arz etmektedir. Yerel Hayır platform ve meclisleri etrafında bir araya gelen bu kitlenin dinamiği Gezi direnişini andırmaktadır. "OHAL kaldırılsın, referandum iptal edilsin" talebi giderek daha çok öne çıkmaktadır. Halkların Demokratik Kongresi en başından beri bu eylemlerin içinde yer almaktadır. Bu hareketin kendi iç dinamiklerinin belirlediği örgüt ve mücadele biçimleri yerel demokrasinin örneği ve girişkenliğin somut göstergesidir.

Genel Meclisimiz, Hayır'la simgeleşen bu demokrasi mücadelesinin içinde yer almaya ve destek vermeye devam edecektir. Sokaktaki dinamizmi örgütleme ve Hayırları büyütme görevi önümüzdedir. Olası sonuçlara ve sokağın nabzına uygun bir biçimde yerelde en geniş ittifakı sağlamak ve bu ittifakla direnişi örgütlemek süreç açısından elzemdir.

9- İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs'ın öncesinde toplanan Genel Meclisimiz; Hayır'ın birleşik kararlılığının 1 Mayıs alanlarına yansıtılması gerektiğine inanır, bu nedenle tüm emekçileri ve ezilenleri 1 Mayıs'ta alanlara çıkmaya çağırır ve 40. yılında Taksim 1 Mayıs şehitlerini anarken Taksim Meydanı'nın 1 Mayıs alanı olduğunu bir kez daha vurgular.

10- Halklarımızın bugünkü ihtiyacı demokrasidir. Genel Meclisimiz; tüm demokrasi güçlerini halkın yerelde kendisini yönettiği, çoğulcu, özgürlükçü, demokratik bir anayasayı kazanmak için mücadeleye çağırır.

11- Genel Meclisimiz; 24 Nisan Ermeni soykırımının 102. yılı vesilesiyle Ermeni halkımızın acısını ve yasını paylaşır, devleti bu soykırımla yüzleşmeye bir kez daha çağırı

Referandum mücadelesinden halklarımız güçlenerek çıkmıştır. Süreç, risk ve olanakları da açığa çıkarmıştır. HDK'nin demokratik Türkiye'nin kurucu kongresi olarak tarihi sorumluluğunu yerine getirmesi zorunluluktur. Şimdi HDK'yi güçlendirme zamanı, Hayır'ımızı büyütme zamanı.

Genel Meclisimiz; dikkatleri olanaklara odaklanmaya ve demokrasi, barış, özgürlük için tüm güçleri demokratik eksende birlikte hareket etmeye, faşizme karşı demokratik direniş için safları sıklaştırmaya çağırır.

1 Mayıs İşçinin Emekçinin Bayramı

❑ **Orhan DEMİRBAĞ**

1 Mayıs'a sayılı gün kaldı. Ancak sendikalar hala net bir tutum belirleyebilmiş değil. Gebze, Çorlu, Eskişehir, Adana gibi yerlerde ortak 1 Mayıs kutlaması için hazırlıklar sürüyor. Türk-İş bu yıl kutlama yeri olarak Ankara Tandoğan Meydanını seçti. Memur-Sen Kütahya'da kutlayacağını açıkladı. Hak-İş referandumda 40 ilde 40 gün "Evet" kampanyası yapmaktan bitap düştüğü için bu yıl 1 Mayıs'ı kutlamayacak gibi görünüyor. *(25 Nisan günü Hak-İş web sitesinde bu konuyla ilgili hiçbir haber bulamadık.)*

Bu yıl aynı zamanda 1 Mayıs 1977'deki katliamın da 40. yılı. DİSK'in 1 Mayıs'ı bu yıl Taksim'de kutlamak istemese elbette yine izin çıkmadı. İçişleri Bakanı Soylu' yla görüşen DİSK Genel Başkanı Kani Beko bir kez daha eli boş döndü. DİSK, KESK, TMMOB, TTB yöneticilerinin İstanbul Valisi Vasip Şahin'le görüşmeleri de sonuçsuz kaldı. Gazetemizin baskiya hazırlandığı saatlerde henüz net bir karar verilebilmiş değil. Muhtemelen valiliğin münasip bulduğu bir yerde kutlama yapılabilir İstanbul'da.

Politika yayın hayatına başladığı günden bu yana 1 Mayıs'ı örgütlemenin sendikaların, konfedarasyonların işi olduğu fikrini vurguluyor. Ve ısrarla şunu da vurguluyor: 1 Mayıs hazırlıkları son bir haftaya sıkıştırılmamalı, aylar öncesinden izin başvuruları yapılmalı, en geniş birlikteliği sağlayacak adımlar atılmalı, bir hafta öncesinden çeşitli etkinlikler düzenlenmeli, katılımı artırmak için festival havasında işçi sınıfı ve emekçi halklar bu bayramı kendilerine yakışır biçimde kutlamalıdır. 1 Mayıs, sınıfın ve emekçi halkların taleplerini en güçlü bir biçimde haykırdığı bir kürsü olmalıdır.

DİSK'in kuruluşunun 50. Yılı'nı geçtiğimiz Şubat ayında kutladık. DİSK Genel Merkezi Şişli Kent Kültür Merkezi'nde kutlama yaparken, bağlı sendikalardan ve üye sayısı bakımından da en güçlü olan Birleşik Metal-İş, Nakliyat-İş ve Sosyal-İş ise **Kemal Türkler**'in mezarı başında bir etkinlik düzenledi. Görünen o ki, bu yıl ki 1 Mayıs'ta da böylesi bir ayrı gayrılık yaşanacak. Sözü edilen sendikaların web sitelerinde de 1 Mayıs'a ilişkin ciddi, dişe dokunur bir mesaj bulunmuyor ne yazık ki...

Taksim'de son 1 Mayıs kutlaması 2012 yılında yapıldı. Ondan önceki 1 Mayıs yine Taksim'deydi ve uzun yıllar ilk defa DİSK, Türk-İş, Hak-İş 1 Mayıs'ı birlikte kutlamıştı. Ancak o 1 Mayıs'ta Türk-İş temsilcisinin kürsüde konuşma yaptığı sırada, bir grup tarafından taciz edilmesi ve çıkan olaylar, işçi sınıfının ortak talepler doğrultusunda bir arada 1 Mayıs kutlamasının da önünü kesti. Elbette bunu yapanlar büyük bir sorumsuzluk örneği vermişti. Savunulur hiçbir yanı yoktu. Türk-İş, Hak-İş de sanki bu olayı fırsat bilip, bir daha da DİSK'le yanyana gelmediler.

2017 1 Mayıs'ı, işçi sınıfının olduğu her yerde, şehirlerde, ilçilerde, köylerde, fabrikalarda hasılı akla gelebilecek her yerde kutlanacak. 1 Mayıs 1976 yılında ilk kez yığınsal ve yasal olarak Taksim'de DİSK'in örgütlemesiyle kutlandı. Bu kutlamanın örgütlenmesinde tüm DİSK yönetiminin önemli bir payı vardı. Ama ençok çabayı harcayan, ancak görkemli 1 Mayıs 1976 kutlamasını göremeyen DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce'yi anmadan geçmek olmaz. Yakalandığı amansız hastalığı yenemeyen DİSK Genel Sekreteri ve Basın-İş Genel Başkanı İbrahim Güzelce, 11 Nisan 1976'da aramızdan ayrıldı. Beyazıt'tan Topkapı Mezarlığı'na kadar onbinlerin katıldığı bir cenaze töreninden sonra sonsuzluğa uğurlandı.

Bugünkü DİSK yöneticilerinin ve bağlı sendikaların yönetiminde bulunan profesyonellerin DİSK'in tarihini biraz daha fazla incelemelerini, DİSK'in DİSK olmasında **Kemal Türkler**'in, **İbrahim Güzelce**'nin paylarının, özverilerinin ne olduğunu görmelerini salık veriyorum. Az olsun, benim olsun anlayışı sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışına sığmaz. Çok olsun bizim olsun mantığıyla milyonları kucaklayacak, savaşkan, sınıfın çıkarlarını herşeyin üstünde tutan, örgütsüz tek bir işçinin bile kalmaması için gecesini gündüzüne katan örgütçülere, yöneticilere ihtiyacı var Türkiye işçi sınıfının.

Kısa... Kısa... Kısa... Kısa... Kısa...

TÜPRAŞ işçisinden yemek protestosu

TÜPRAŞ Aliağa Rafinerisi işçileri tıkanan toplu iş sözleşmesi görüşmelerini protesto etmek amacıyla bugün öğle yemeği yemedi. İşçiler, 25 Nisan'da gerçekleşecek olan görüşme öncesi kararlılığını gösteriyor.

Sendika yönetimince alınan karar gereği toplu halde yemekhaneye gelen işçiler yemek almadan masalara oturdu. İşverenin tutumunu protesto eden işçilerin yemekhanedeki eylemi sloganlar eşliğinde bir saat sürdü. Eylem boyunca yemekhane boşalmadığı için kapsam dışı personel de yemek yiyemedi.

Nakış İşçilerinin 1 Mayıs Talebi

İstanbul'da büyük nakış grevini gerçekleştirerek kazanımlar elde eden ve 2015 1 Mayısı'ndan bu yana 1 Mayıs'ı kendi bölgelerinde kutlayan nakış işçileri bu 1 Mayıs'ta da yerel kutlama yapmaya hazırlanıyor. 5 Mayıs 2013 ila 1 Haziran 2013 arasında yüzden fazla atölyede 3 binden fazla işçinin gerçekleştirdiği grev ve mitinglerle nakış iş kolunda cumartesi gece çalışmayı iptal ettiren nakış işçileri daha sonraki yıllarda da Dönence, Ebru, Vip Dizayn, Örsim, Öncel gibi büyük firmaların çoğunda 8 saat çalışma kuralını getirdi. Nakış işçileri bu 1 Mayıs'ta **"Tüm nakış fabrikalarında 8 saat iş günü"** talebini dile getirecek.

İnşaat-İş Üyeleri Direnişle Kazandı

İnşaat-İş Sendikası'nın Sera-TAV ve Alkman patronlarıyla yaptıkları son görüşmede karşılıklı uzlaşı sağlandı. Sendika ve işçi temsilcilerinin de yer aldığı görüşmede işten atılan işçilerin ihbar, kıdem ve yıllık izin ücretleri gerçek ücretler üzerinden hesaplanarak ödeneceği açıklandı. Direnişe destek veren 38 üye işten ister kendileri çıksın, isterse de 40-45 gün kalan işin bitmesiyle çıksın ihbar, kıdem ve yıllık izin ücretlerini gerçek ücretler üzerinden alabilecek.

Üç gün süren direnişin düğüm noktası haline gelen ve Sera-TAV ve Alkman patronlarının pazarlık konusu haline getirdikleri geriye dönük çalışılan Pazar günü mesai ücretlerinin gerçek ücret üzerinden yatırılması, resmi tatil ve dini bayramlarda çalışılan günlerin ek ücretleri gibi alacaklar, karşılıklı imzalanan protokol anlaşmasıyla mahkeme sürecine bırakılacak ve karar buradan çıkacak.

5 Yıldızlı Otel'de Sendikalı İşçi Kıyımı

İstanbul Beşiktaş'taki Shangri-La otelinde çalışan turizm işçileri, DİSK/Dev Turizm İş sendikasına üye oldukları için işten çıkarıldı. Devrimci Turizm İşçileri Sendikası İstanbul Şube Başkanı **Salih Karakoç** tarafından yapılan açıklamada doluluk oranının yüzde 90'ları aştığı bir zamanda, başarı sertifikası almış üyelerinin işten atılmasının nedeninin otelin iddia ettiği gibi "ekonomik" olamayacağına dikkat çekildi. *"Bu açıkça sendika kıyımıdır, bu açıkça işçinin anayasal hakkı olan sendika hakkının gasp edilmesidir"* denilen açıklamada Shangri-La otelinde yaşanan bu olumsuz çalışma şartlarının ortadan kaldırılması için mücadele etmeye devam edileceği söylendi.

Halkların İstemine Yanıt Vermek

❑ **Orhan DEMİRBAĞ**

Referandumun üzerinden bir hafta geçti. Bu sürede çok şey yazıldı, söylendi. Uzun bir süre de bu tartışmalar devam edecek gibi. Daha uluslararası kuruluşların (AGİT gibi) raporları bile yayınlanmadı. Hayır kampanyalarını örgütleyen siyasi partilerden kimilerinin itirazları da henüz bir sonuca bağlanmadı.

Referandumun; olağanüstü hal koşullarında, eşit olmayan, özellikle HDP ve DBP'ye yönelik siyasi imha politikalarının yürütüldüğü, binlerce üye ve sandık görevlisinin gözaltına alınıp, tutuklandığı bir ortamda yapıldığını biliyoruz. Ve buna rağmen AKP-Saray rejiminin Kürt illerinde yine de istediği sonucu elde edemediğini de görüyoruz.

Hatay'dan, Adana, Mersin, Antalya, Muğla, Denizli, Aydın, İzmir, Manisa, Uşak, Balıkesir, Eskişehir, Çanakkale, Trakya'nın tamamı, Ankara ve tabii İstanbul'da HAYIR oylarının Evet Bloku'nun önünde olması ne anlama geliyor? En başta söylemek gerekir ki, 2019 seçimlerinde bu blok yenilecektir. Ve bir daha AKP-Saray, iktidar yüzü göremeyecektir. Tıpkı ANAP gibi eriyecek, yok olup gidecektir. Elbette bu kendiliğinden olmayacak. Bugünden AKP-Saray rejiminin karşısında konumlanan demokrasi güçleri birleşmeyi, yan yana yürümeyi, ortak bir Demokrasi Cephesi oluşturmayı becerebildiği ölçüde ete kemiğe bürünebilecektir.

"İstanbul'u kazanan, Türkiye'yi kazanır" diye yaygın bir anlayış olduğu söylenir hep. Buna katılmamak mümkün değil. Türkiye seçmeninin beşte biri bu kentte yaşıyor çünkü.

İstanbul ilçelerindeki referandum sonuçlarındaki oy oranlarına bakalım:

Adalar	Evet %26.33	Hayır %73.67
Arnavutköy	Evet %66.67	Hayır %33.33
Ataşehir	Evet %42.57	Hayır %57.43
Avcılar	Evet %40.94	Hayır %59.06
Bağcılar	Evet %61.06	Hayır %38.94
Bahçelievler	Evet %50.33	Hayır %49.67
Bakırköy	Evet %22.27	Hayır %77.73
Başakşehir	Evet %53.87	Hayır %46.13
Bayrampaşa	Evet %53.10	Hayır %46.90
Beşiktaş	Evet %17.09	Hayır %82.91
Beykoz	Evet %53.08	Hayır %46.92
Beylikdüzü	Evet %41.11	Hayır %58.89
Beyoğlu	Evet %50.11	Hayır %49.89
Büyükçekmece	Evet %44.29	Hayır %55.71
Çatalca	Evet %39.75	Hayır %60.25
Çekmeköy	Evet %52.38	Hayır %47.62
Esenler	Evet %66.43	Hayır %33.57
Esenyurt	Evet %47.52	Hayır %52.48
Eyüp	Evet %48.46	Hayır %51.54
Fatih	Evet %51.38	Hayır %48.62
Gaziosmanpaşa	Evet %56.92	Hayır %43.08
Güngören	Evet %53.83	Hayır %46.17
Kadıköy	Evet %19.40	Hayır %80.60
Kağıthane	Evet %54.11	Hayır %45.89
Kartal	Evet %43.45	Hayır %56.55
Küçükçekmece	Evet %44.36	Hayır %55.64
Maltepe	Evet %38.41	Hayır %61.59
Pendik	Evet %57.19	Hayır %42.81
Sancaktepe	Evet %51.72	Hayır %48.28
Sarıyer	Evet %40.87	Hayır %59.13
Silivri	Evet %40.15	Hayır %59.85
Sultanbeyli	Evet %70.50	Hayır %29.50
Sultangazi	Evet %61.42	Hayır %38.58
Şile	Evet %51.42	Hayır %48.58
Şişlii	Evet %28.21	Hayır %71.79
Tuzla	Evet %50.66	Hayır %49.34
Ümraniye	Evet %55.21	Hayır %44.79
Üsküdar	Evet %46.69	Hayır %53.31
Zeytinburnu	Evet %50.89	Hayır %49.11

39 ilçeye sahip İstanbul'un birçok ilçesi Anadolu'nun pek çok ilinden daha fazla nüfusa sahip. 16 Nisan referandumu'nda İstanbul'da HAYIR oylarının yüzde 52'ye yaklaşması hayırlara vesiledir. 39 ilçenin 18 ilçesinde HAYIR'ın farklı biçimde önde olması, 9 ilçede neredeyse birbirine çok yakın oranlarda bulunması ve 12 ilçede ise Evet oylarının hayır oylarına göre önde çıkması çok şey anlatıyor bize...

Birincisi, evet oylarının nispeten çok olduğu ilçeler genellikle işçi ve emekçi halkın ağırlıklı olarak yaşadığı yerler. Ancak Erdoğan her ne kadar yaptığı mitinglerde "biz sizlerin hizmetkârıyız" dese de sonuçta Saray'da oturuyor ve Saraydakiler hiçbir zaman işçi ve emekçi halkların derdine deva olmamıştır, olamaz da. Metal grevini, Akbank grevini daha başlamadan Kanun Hükmünde Kararnamelerle yasaklayan, işçilerin kıdem tazminatı haklarını ortadan kaldırmak için bin türlü numara çeviren saray ve erkânı, işçi ve emekçi halklar için kılını bile kıpırdatmaz. Bu nedenle işçi sınıfının, emekçi halkların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde bugünden başlayarak sistemli ve uzun erimli bir çalışma yürütülmelidir.

İkincisi ise, referandumun nasıl kazanıldığı, YSK'nun açıkça taraf olduğu ayan beyan ortada. Burjuvazinin kendi parlamentosunu nasıl işlevsiz hale getirdiği, parlamenter mücadelenin bundan böyle nafile bir çaba olduğu gerçeği ile karşı karşıyayız artık. CHP, "kurucu irade" olarak "gazi meclise" sahip çıkacağını genel başkanının ağzından açıkladı. HDP ise henüz ne yapacağına karar vermiş değil. CHP'li gençlerin ağırlıklı bir kesimi de içinde olmak üzere, geniş halk yığınları, "sine-i millete" dönülmesi gerektiği üzerinde mutabakata varmış durumda. Halkların bu istemlerine yerinde ve zamanında yanıt verebilen politikalar üretebilen siyaset odakları geleceği kazanmak konusunda bir adım öne çıkacaktır.

Demokratik Haklar Mücadelesi ve "Demokrasi Meclisleri"

❑ Nurani ERSOY

Gazetemizin birçok sayısında ve değişik yazılarımızda, 7 Haziran 2015 Milletvekili genel seçiminden bu güne, 'Demokratik Haklar Mücadelesi' için Meclislerin gerekliliğine vurgu yapmış; bu konuda sol ve sosyalist örgütlerin yerel örgütlenmeye ağırlık vermeleri, bunu başarmak için de 'mahalle, işyeri, kadın...' meclislerini hayata geçirerek geniş halk kitlelerini 'demokrasi' mücadelesine katmak gerektiğini hep vurgulamıştık.

Gerek HDK bileşenleri gerekse Haziran Hareketi, meclislerin gerekliliğine inanmakla birlikte, bunun hayata geçirilmesi konusunda hem çok ısrarcı olmamış hem de yöntem konusunda doğru tespitler yapamamıştır. Dolayısıyla meclisler Türkiye genelinde etkin ve yaygın olarak hayat bulamamıştır. Diğer yandan 'Gezi' süreciyle ortaya çıkan 'Forum'lar da protesto grubu olmaktan öteye geçemediği için uzun ömürlü olamamıştır. Sadece 'Maltepe Forum', gerek yerel gerek siyasal sorunlarla ilgili mücadelelere öncülük ettiği için bugüne kadar devam etmiş ve referandum süreci başladığında da ülkemizde ilk kez, 'Maltepe Demokrasi Güçleri' adı altında, tüm siyasi yapıları ve demokrasi talebi olan bireyleri bir araya getirerek hem HDP'nin önerisi ile OHAL'e karşı ocak ayında eylemler başlatmış hem de şubat ayında ortaya çıkan 'Hayır Meclisleri' ile ortaklaşarak 'HAYIR' kampanyasını Maltepe yerelinde en etkin ve en özgün biçimiyle hayata geçirmeyi başarmıştır.

ÖDP ve EMEP gibi partiler ve liberal örgütler, ilk başlarda bu oluşuma sıcak bakmamış, gerekçeler uydurmuş-gerekçelerini bir önceki yazımda açıklamıştım- ancak Maltepe'deki demokrasi güçlerinin kararlılığı karşısında, yalnızlaşmamak adına, bu sürece katılmak zorunda kalmışlar (Bu örgütlerin yerel temsilcilerinin katkı ve kararlılıklarını belirtelim) ve en geniş katılımla mücadele ve birliktelik, 16 Nisan'a kadar sürmüş, bugün de sürmeye devam ediyor.

Bu birlikteliğin güçlenmesi, gelişmesi ve uzun erimli olması için, bu yeni süreçteki mücadeleye geniş halk yığınlarının (öğrencilerin, kadınların, işsizlerin, örgütsüzlerin ve özellikle işçilerin) etkin katılımı için, var olan 'Mahalle Meclisleri', 'Hayır Meclisleri' ve 'Forum'lar, artık "Demokrasi Meclisleri" adı altında yeniden örgütlenmek zorundadır. Bu talep bir istek değil, bir zorunluluktur. Çünkü yeni koşullar yeni oluşum ve eylemlilikler gerektirir.

Yeni koşullar derken, şu belirlemeyi yapmak zorundayız: 7 Haziran seçimleriyle korkuya kapılan AKP- Saray iktidarı ve ona destek olan tekelci burjuvazi, Kürtlerin ve demokrasi güçlerinin TBMM'de umduklarından daha çok katılımla (80 milletvekili) temsil edilmesini kabullenememiş; önce kaos yaratmış, ardından devlet terörünü devreye sokup Kürt illeri ve ilçelerinde 'taş üstünde taş bırakmamak' üzere yüzlerce insanı katletmiş, beş yüz bin insanı evinden, işinden, yurdundan etmiş, diğer yandan bombalarla ülkenin birçok yerinde demokrasi güçlerini katledip sindirmeye, korkutmaya, yıldırmaya çalışmış ve 2016 Temmuz'unda da bir kurgu darbe ile konumunu güçlendirmiştir.

Ardından milliyetçi söylemleri öne çıkararak (zaten bütün araçlar amaca ulaşmak için kullanılır.) militer güçleri, Kürt düşmanlarını yanına çekip, uluslar arası silah baronlarının, finans sektörün ve yerli işbirlikçileri tekelci- gerici sermayenin desteğini de alan, hatta kendini 'kurucu irade' olarak ifade eden CHP'yi de yanına alıp (Kılıçdaroğlu Yenikapı mitingine katılarak, 'asla gitmem' dediği Kaçaksaray'a giderek, Anayasaya aykırı olduğunu bile bile, milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına destek vererek) HDP'li milletvekillerini içeri tıkmış, partinin binlerce yöneticisini tutuklamış, HDP'li 80 belediye başkanını görevden alıp belediyelere kayyum atayarak fiili durum yaratmış ve iktidara muhalif olan tüm güçleri bertaraf ederek referanduma sorunsuz gidip diktatörlüğünü ilan etmek istemiştir.

16 Nisan'da da her türlü zor ve tezgahı kullanarak, daha sandıkların çoğu açılmadan referandumu kazandığını baskın bir konuşmayla ilan etmiştir. O konuşmadaki 'Atı alan Üsküdar'ı(a) geçti.' Cümlesi süreci ve amacı belirlemek üzere, bilerek ve isteyerek seçilmiş ve kullanılmıştır. Bu ilan, kaosla başlatılıp terör ve askeri darbeyle sürdürülen ve sonuçlandırılan "faşist darbe"nin ilanıdır. Bu cümle, bütün aşamaların ve darbenin gerçekleştirildiğinin ve kimsenin bu fiili duruma itiraz edemeyeceğinin de ilanıdır.

Bütün bu anlattıklarım bir durum tespitidir. Bu durum da yeni koşulları beraberinde getirecektir. Yeni koşullar da yeni konumlanış ve eylemlikler gerektirir. Artık tüm demokratik kitle örgütleri, siyasi yapılar, geç kalmadan bu yeni koşullara göre "Demokrasi Meclisleri"ni acilen oluşturup semtlerde, mahallelerde, fabrika ve işyerlerinde, şantiyelerde, üniversitelerde 'ekonomik, sosyal ve siyasal' taleplerini daha geniş katılımlı, daha örgütlü ve yeni söylem ve eylemlerle hayata geçirmelidir.

Bugünden geci yok, yeniden yine "Sen yendin ama biz kazandık." diyebilmek için, "2019'u hayal etme; seni yeneceğiz." diyebilmek için "Demokrasi Meclisleri"ni oluşturup tabandan tavana, yerelden genele tüm örgütsüz emekçileri, öğrencileri, kadınları, sistemle sorunu olan herkesi bu meclislere katmalıyız. Bu süreçte asıl ulaşılması gereken yoksul işçi ve emekçi AKP seçmenine, CHP'den umudunu kesmiş demokrat bireylere ulaşabilmenin yolu da buradan geçmektedir.

Rusya ile ABD ve AB emperyalizminin gözünde meşru olan; silah baronlarının, finans sektörünün ve yerli işbirlikçi tekelci – gerici burjuvazinin desteğini alan diktatörlük, 16 Nisan'dan sonra emekçilerin, işçilerin, yoksulların, işsizlerin; Kürtlerin, Alevilerin nezdinde meşru değildir. Günlerdir sokaklarda, caddelerde gece gündüz protesto eylemleri yapan 'Hayır Meclisleri' bugünden sonra protesto eylemlerini farklı eylemliklere dönüştürerek uzun soluklu demokrasi taleplerine ve mücadelesine başlamalıdır. Çünkü sadece protesto eylemleriyle sonuç alınamayacağı anlaşılmıştır.

Asıl yapılması gerekenleri tartışmak ve belirlemek; yerelde oraya özgü eylemlikler yaratmak, ülke genelinde ortak talepleri dillendirmek üzere, tüm örgütlerin, ekmek – demokrasi – özgürlük talebi olan herkesin hemen bir araya gelerek "Demokrasi Meclisleri"ni kurması, biz komünistlerin hem dileği hem de kısa erimli görevlerimizi yapabilmek için, acil talebidir. Bu talebimiz, "Faşizme karşı omuz omuza" sloganını da anlamlı kılacak, ete kemiğe büründürerek slogan olmanın ötesine taşıyacaktır.

Sinop Halkı Haykırdı: Nükleer Santrale İzin Vermeyeceğiz!

Sinop Nükleer Santral Karşıtı Platform'un çağrısıyla 22 Nisan günü ***"Sinop Nükleer Santral İstemiyor"*** mitingi düzenlendi.

Mitinge CHP, Halkevleri, EMEP, SYKP, ESP, Sinop Barosu, Kazım Koyuncu Gençlik Kültür Merkezi, Samsun Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Atakum CHP, Öğrenci Kolektifleri, BHH, İstanbul Demokrat Sinoplu Dernekleri Platformu, ADD, ÇYDD, Küçük Çekmece Sinoplular Derneği, Samsun Devrimci 78'liler Derneği ve Samsun Hayır Buluşması gibi kurumlar katıldı.

Eylemde *"Nükleere inat yaşasın hayat", "Yaşamı yok eden enerjilere hayır"* yazılı pankartlar taşındı, *"Susma haykır nükleere hayır", "Nükleere karşı omuz omuza"* sloganları atıldı. Yürüyüş sırasında *"Hırsız AKP, işbirlikçi YSK", "Bu daha başlangıç mücadeleye devam"* sloganlarıyla da gayri meşru referandum sonuçlarına tepki gösterildi.

Yürüyüş, Tuzcular Caddesi'nden İskele Meydanı'na kadar gerçekleşti. Mitingde konuşan Sinop Nükleer Karşıtı Platform Sözcüsü **Murat Şahin**, 26 Nisan 1986'daki Çernobil faciasının üzerinden 31 yıl, 11 Mart 2011'deki Fukuşima kazasının üzerinden ise 6 yıl geçtiğini ifade etti.

Sinop'un nükleer bataklığına sürüklendiğini ve buna izin vermeyeceklerini belirten **Şahin**, *"Siyasi iktidar bu konuda her türlü hukuksal denetimden kaçmaya çalışıyor. Çernobil ve birçok yıkıcı kazalara rağmen nükleerde ısrar ediliyor. Nükleer hem çok tehlikeli, hem pahalı, hem dışa bağımlı enerjidir. Ülkemizin buna ihtiyacı yoktur"* şeklinde konuştu.

Sinop Nükleer Karşıtı Platform Derneği adına Avukat **Mehmet Horuş** söz alarak, *"Nükleer savaşa karşı doğayla ve halklarla barışı savunacağız"* dedi.

Mitingde TMMOB adına **Cemalettin Küçük**, Şehir Plancıları Odası adına **Orhan Sarıaltun**, Sinop Nükleer Karşıtı Platform adına **Can Ergün** söz aldı.

Katılımın yoğun olduğu ve coşkulu geçen miting, müzikler ve halaylar eşliğinde son buldu.

Büyükçekmece Belediyesi 'rant için halka rağmen' Albatros Parkı'nı sattı

Büyükçekmece halkının ve CHP'nin bazı milletvekillerinin itirazına rağmen, CHP'li Büyükçekmece Belediyesi ilçenin deniz kenarındaki en güzel ve en büyük en yeşil alanı olan **Albatros Parkı**'nı, 160 milyon liralık rant için sattı.

Albatros'un imara açılmaması için vatandaşlar **Diren Büyükçekmece** sloganıyla parkta günlerce çadır kurup etkinlikler yapmış ***"Büyükçekmece'nin Gezi Parkı'nı sattırmayacağız"*** diyerek direnişe geçmişlerdi. Defalarca saldırıya uğrayan, gözaltına alınan direnişçilerin açtığı imar iptal davaları hala sürüyor...

İkinci Gezi Parkı olarak anılan Albatros, Büyükçekmece Belediyesi tarafından 7 kez ihaleye çıkarıldı. Büyükçekmece Belediyesi, Albatros'un 11 Nisan'da yapılan ihaleyle 160 milyon liraya satıldığını duyurdu. Yaklaşık 30 dönümden oluşan arazi, "Ortak Girişim" diye teklif veren; Demir Grup Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. – SKY Investment Group Gayri Menkul Ticaret A.Ş.'ye, 160 milyon 30 bin lira bedel karşılığı satıldı. İhale şartları gereği, bu bedelin yüzde 25'lik kısmı olan 40 milyon lirası tahsil edilecek. Kalan rakam ise ikişer ay vade ve 7 eşit taksitlerle toplam 14 ay içerisinde tahsil edilmiş olacak.

Büyükçekmece Belediye Başkanı Dr.**Hasan Akgün**'ün, Albatros Parkı'nı satma kararı alması, partisinden bazı milletvekillerinin de tepkisini çekmişti. İstanbul Milletvekili **Ali Şeker**, Albatros'un satılmasına karşı eylem yapanlara destek vermiş, konuyu parti yönetimine taşımıştı. Başkan **Akgün**, bu tavrından dolayı **Ali Şeker**'i sert bir şekilde eleştirmiş, taraflar arasında karşılıklı suçlamalar bir dönem gündeme oturmuştu. Olaya, CHP Genel Başkan Yardımcısı **Akif Hamzaçebi** el koymuş ve tartışmaların yatışması için *"Satışı durdurun"* demişti.

Cerattepe'de maden karşıtlarına 'orman işgali' davası

Artvin'in Kafkasör Yaylası Cerattepe Mevkii'nde Cengiz Holding'e ait Eti Bakır A.Ş.'nin madencilik faaliyetlerini protesto eden göstericilere nöbet tuttukları kulübe nedeniyle *'orman alanını işgal'* suçundan dava açıldı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan aldığı 'ÇED Olumlu' kararı Rize İdare Mahkemesi tarafından iptal edilen maden şirketi, 2 Haziran 2015'te bakanlıktan yeniden 'ÇED Olumlu' kararı almıştı. Bunun üzerine harekete geçen Yeşil Artvin Derneği öncülüğündeki 751 kişi ve 61 avukat, 8 Temmuz 2015'te Rize İdare Mahkemesi'nde, ikinci raporun yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açmıştı. Dava, projenin 'milli parklara ve turizm yerlerine uzak' olması gerekçe gösterilerek mahkemece reddedilmişti.

Projeye karşı mücadele yürüten ve aralarında Yeşil Artvin Derneği Başkanı **Nur Neşe Karahan**'ın da bulunduğu üç kişi için, Cerattepe mevkiinde yaptıkları nöbet kulübesi nedeniyle, 'orman alanını işgal'suçundan dava açıldı.

Cerattepe bölgesindeki nöbet kulübesinin bulunduğu alanda mahkeme heyeti tarafından keşif yapılması sonrasında konuyla ilgili açıklama yapan derneğin avukatı **Bedrettin Kalın**, nöbet kulübesinin orman alanına herhangi bir zararı vermediğini ve esasen nöbet tutularak ormanın korunmaya çalışıldığını belirterek şunları söyledi: *"Bu kulübeleri sadece ismi geçen kişiler değil Artvin halkı imece usulüyle, el birliğiyle yaptı. Biri tahtasını, birisi çivisini, diğerleri de eksikleri getirerek yaptı. Doğal olarak insanların nöbet beklerken kapalı alana ihtiyaçları vardı. O nedenle kış döneminde korunmak için yapılmıştı. Ormana zarar veren yerde değil geniş bir yol kenarında kurulmuş kulübelerdir."*

Türkiye'nin En Verimli Bölgesi Nasıl En Kirli Bölgesi Oldu?

❑ **Armağan BARIŞGÜL**

Çevre, toplum ve sağlık bir birinden kopmayan ve ayrı düşünülmemesi gereken öğelerdir. Sağlıklı bir yaşam, sağlıklı bir toplum ve temiz bir çevreyle mümkündür. Kirli bir çevre, doğayı kirlettiği gibi toplumu da zehirler. Bu tespitimizin ışığında Ergene Havzası'nı, Trakya bölgesini ele alalım. Yakın zamanlara kadar Türkiye'nin en verimli bölgesi iken çevre kirliliği bakımından bugün Türkiye'nin ikinci kirli bölgesidir, Ergene. Bu duruma nasıl gelindi?

1973 yılından başlayarak Trakya ve çevresinde Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) kurulmaya başladı. Sanayinin gelişmesiyle birlikte nüfus yoğunluğu hızla arttı. Bugün Ergene Havzası'nda 2500 kadar fabrika ve orta ölçekli işletme bulunmaktadır. Sanayi artıkları, yetersiz alt yapı ve çevre kirliliğini önleyecek gerekli önlemlerin alınmaması, korkunç bir çevre kirliliğine yol açmıştır. Kirlilik, endüstriyel ve evsel artıkların nehre deşarj edilmesinden kaynaklanmaktadır. Tarımsal ilaçların kullanılması da nehir yatağına ulaşmaktadır. Toprağın, suyun ve havanın kirlenmesi beraberinde insan, canlı ve bitkilerin yaşamını çok ciddi anlamda tehlikeye atmıştır. İnsanlar, kanser başta olmak üzere değişik hastalıklara yakalanmakta, canlılar yok olmakta, bitkiler cılız kalmakta ve hastalık taşımaktadır.

Türkiye'nin en büyük serbest bölgesi olan Avrupa Serbest Bölgesi, Çorlu ilçesinin Velimeşe mevkiinde kuruludur. Ergene Havzası, yeraltı bakımından zengindir. Linyit, mermer, dolamit ve kil bol miktarda vardır. Havzadan TEM ve D100 karayolları geçtiğinden Çerkezköy, Çorlu ve Lüleburgaz ilçeleri ticari amaçlı turizm merkezleri haline gelmiştir. Kırklareli, Kayalıköy, Süloğlu ve Karaidemir göllerinde ve Kıyıköy sahillerinde balıkçılık yapılmaktadır.

Çarpık ve kaçak sanayileşme, suyun kontrolsüz kullanılması, atık suların arıtmasız deşarjı sonucu yeraltı suları, 20-50 m daha derinlere inmiştir. 3 il, 70 belediye ve 750 köyün evsel atıkları nehre akıyor. Bu durum Ergene Havzası'nın en büyük sorunlarından biridir. Bölgede en çok ekilen ayçiçeği, buğday, şekerpancarı, çeltik, mısır, kabak, karpuz ve sebzedir. Bu bitkiler, OSB'deki tekstil, cam, kağıt, metal, yağ, gıda, deri ve kimya fabrikalarının olumsuz etkilerinden zarar görmektedir. Trakya'da bugün sulu tarım yapılamamakta ve toprağın verimi düşmüştür. Ülkedeki ayçiçeği üretiminin % 63'i, pirinç üretiminin % 44'ü bu bölgede gerçekleşmektedir. Tarım ürünlerinde ağır metallerin varlığı yapılan bilimsel çalışmalarla tespit edilmiştir. Uluslararası sözleşmelerle korunma altına alınan Kıyıköy beldesi, Zorlu Enerji tarafından yapılacak olan doğalgaz çevrim santralinden dolayı tehdit altına girecektir. Kıyının kumulları, kum zambağı, kum incisi, kum midyesi gibi türler zarar görecektir. Geçimini balıkçılık, turizm ve hayvancılıkla sağlayan Kıyıköy halkı perişan olacaktır. Yapımı süren 3. Havaalanı, Saray ilçesini ve çevresini olumsuz etkileyecektir.

Trakya bölgesinin, Ergene Havzası'nın yeraltı zenginliği ve doğal güzelliği savunulmalı ve korunmalıdır. Bu konuda bölge halkına, çevre aktivistlerine, çevre koruma derneklerine, barolara, akademisyenlere, yerel basına ve belediyelere çok büyük iş düşmektedir. Halk, köylüler, işçiler ve emekçiler çevre konusunda eğitilmeli ve bilinçlendirilmelidir. Bu da ciddi ve süreklilik taşıyan bir çalışmayla ancak olabilir.

Çanakkale Susuz Kalabilir

Çanakkale'ye su sağlayan Atikhisar Barajı'nın su toplama havzası üzerinde metalik madencilik işletmesi planlanıyor ve firma son izinleri almak üzere. Bu sebeple, Kazdağı ve yöresinin biricik şehri Çanakkale'de yaşayanlar tedirgin. Çanakkale'de hava soluyanlar, su içenler ve tarımsal faaliyette bulunanlar tehlikenin farkındalar.

Geçen hafta **Ziraat Mühendisleri Odası Çanakkale Şubesi** konu üzerine bir toplantı gerçekleştirdi. Şube başkanı **Türker Savaş**, *"Başta Atikhisar baraj suyu olmak üzere yeraltı sularımız bir daha geri dönüşü olmayacak şekilde kirletilecektir. Kullanılacak siyanür havaya da karşıacağından, havamız da zehirlenecektir. Bu çevre felaketinden Çanakkale'de yaşayan yüzbinlerce vatandaş olumsuz etkilenecektir"* dedi.

Ziraat Mühendisleri Odası Çanakkale Şubesi, İda Dayanışma Derneği, Çanakkale Tabip Odası, Çanakkale Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ve **Çanakkale Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği**'nin yaptığı ortak basın açıklamasında, Çanakkale'nin içme ve sulama suyunun sağlandığı Atikhisar Barajı'nın çevresinde faaliyette bulunan maden sahalarının çalışmaya devam etmesi ve işletmeye geçmesi halinde, 40 yıl sonra Çanakkale'nin susuz kalacağına dikkat çekildi. Bölgede ondan fazla metalik madencilik işletmesinin çalışmalarının da sürdüğü dile getirildi.

Basın açıklamasında ayrıca, *"Atikhisar Barajı, giderek nüfusu artan Çanakkale'nin içme ve kullanma suyu ile yöredeki tarım alanlarının sulama suyu ihtiyacını karşılayan tek kaynaktır. İlimizde hali hazırda ondan fazla altın-gümüş madeni işletmesi çalışmalarını sürdürmektedir. Bunlardan Lapseki Şahinli-Kocabaşlar maden işletmesi yalan beyanlarla başlangıçta madende kullanılacak suyu olmadığı halde geçici işletme ruhsatı almış, bugünlerde kesin ruhsat almak üzere son hazırlıklarını yapmaktadır. Şahinli işletmesinde olduğu gibi Kirazlı işletmesinde de kullanılacak su yoktur."* denildi.

Halk Oylamasından Sonra
Sorun ve Perspektifler

❑ **Kemal ATAKAN**

Bu yazıyı 16 Nisan Halk Oylamasından tam bir hafta sonra kaleme alıyoruz. Böylece hem Halk Oylaması sonuçlarını, ama aynı zamanda son bir haftalık süreci değerlendirmek olanağına sahibiz.

Halk Oylaması konusunda tahminlerimiz -hatta tespitlerimiz diyebiliriz- maalesef doğrulandı. **HAYIR kazandı ancak EVET'in kazandığı ilan edildi.** Bu çok somut bir olgu. Üzerine yeteri kadar yazılıp çizildiği, belge niteliğinde videoların yayınlandığı, açıklamalar yapıldığı ve gazetemizin bu sayısında da konuya değinen arkadaşlarımız olduğundan bu konunun ayrıntısına girmiyoruz.

Biz bazı tespitlerden yola çıkalım. **AKP-SARAY yenilmiştir!** Neden? Eğer AKP-SARAY İstanbul, Ankara, Antalya, Mersin, Adana ve Diyarbakır'ı kaybetmişse bu böyledir. Diyarbakır ve diğer Kürt illerinde kaybetmesi, son 2 yılın tüm "çabalarına" ve yeni ortaklıklarına karşın gerçekleşmediyse -ki öyle- bölgede de yenilmiş demektir.

***

Şimdi bazıları çıkıp *"evet ama 'resmi' olarak dahi bu yüksek HAYIR sonucunun alınmasında MHP muhalifi oylar da rol oynadı ve bu oylar yarın olası bir seçimde diğer HAYIR oyları ile aynı siyasi çizgiyi savunmayacak ve dolayısıyla HAYIR oyları olası seçimlerde yüzde 35-40 arası bir düzeyde kalacak."* Moralimizi bozmayalım, bu böyle değil. Söz konusu MHP muhalifi oyların ötesinde HAYIR oylarının içinde AKP seçmen kitlesinin de yüzde 10 ila 15 arası bir oy oranı yer aldı. Ancak 'resmi' olarak yüzde 49'un, bizim tespitlerimize göre ise yüzde 8 MHP muhalifi oylar ile yüzde 12 AKP muhalifi oyların yani yüzde 20'i oy toplamı kadar CHP'nin yüzde 25 oyunun yüzde 15'i de öyle bir durumda bu kesimlerle birlikte davranacak seçmen kitlesidir. Yani yüzde 25 oy siyasi ayrılıklar göz önüne alındığında HAYIR blokunu bölecektir. Buna rağmen CHP seçmeninin yüzde 10'u, HDP'nin yüzde 10 oyu (bize göre yüzde 15 olması gerçekçidir) ve HDP dışında sosyalistlerin yüzde 5 oyu HAYIR blokunda yüzde 25'lik bir seçmen kitlesinin siyasi anlamda anti-kapitalist bir tavır içinde olacağını gösteriyor. Bu yüzde 25 ve ama onun ötesinde AKP ve MHP muhalifleri tabanında yaratılması mümkün olan ilave yüzde 10 oyla erişilebilecek **yüzde 35-40'lık bir anti-kapitalist muhalif kitleye ulaşmak mümkündür**. Bu siyasetin devreye girdiği koşullar için geçerli. Mesele AKP-SARAY Rejimine karşı tavır olduğunda **tüm farklı siyasi görüşlere ve çeşitliliğe rağmen AKP-SARAY muhalifi oy oranı yüzde 60'dır**.

***

Buraya kadar 'beyin fırtınası' yaptık. Kağıt üzerinde bunları yazmak kolay. Yaşamın pratiğinde bu ön görüler nasıl gerçekleşecek? Konunun asıl püf noktası burası. **Önümüzde ikili bir görev var. Birinci görev**; 16 Nisan Halk Oylamasında HAYIR tercihini kullanan siyasi görüşü ne olursa olsun tüm seçmenlere seslenecek bir platformun sürekliliğini yaratmak. Merkezi anlamda herkes kendi kampanyasını ayrı ayrı sürdürdüğünden ve sadece HAYIR oyu oranı bakımından bir toplam oluştuğundan bu aşamada da merkez, anlamda bir koordinasyon olası değildir. Ancak mahalle, semt ve fabrikalarda HAYIR oyu kullanan, AKP-SARAY karşıtı olan her yurttaş, AKP-SARAY Rejimi ile çelişkisi olan her konuda bir araya gelebilir. Kısıtlananın **'demokratik haklar'** olduğu ve HAYIR seçmenleri arasında en geniş mutabakat bu konuda olduğuna göre **Demokrasi Meclisleri** kimliği altında tüm bu kesimlerin bir araya getirilmesi olasıdır. AKP ve MHP tabanında ayrıca AKP-SARAY Rejimi'nin **mali usülsüzlüklerine, yağma ve rant politikalarına, dolandırıcılıklarına** tepkiler olduğundan bu olguların da konu edilmesi ayrıca bir ortak görüş ve eylem kararlılığı sağlayacaktır. Bu alanlarda bulunulan yerellerde, **semt ve mahallelerde** yaşanan somut sorunlar temelinde ortak çalışmalar **Demokrasi Meclisleri** platformalarında gerçekleştirilebilir. Bu sorunlarda siyasi görüş farklılıkları belirleyici bir rol oynamayacak, çalışan kesimlerin sorunları birleştirici olacaktır. Sorun çıkabilecek tek konu kürt demokrasi ve özgürlük hareketinin mücadelesi konusunda oluşabilecek milliyetçi tepkiler olabilir. Bu alanda da kırılma yaratmak ve milliyetçi ön yargıları kırarak karşılıklı anlayışı geliştirerek bilinçlenme süreci işletmek zor ama mümkündür. Kürtlere karşı eşit haklar tanınmamasının nedenleri emekçi gözüyle ele alındığında bir çok çelişki çözülmeye başlanacaktır. "Şehit" olan TSK mensuplarının ve diğer güvenlik güçlerinin emekçi halkın çocukları olduğu gerçeği ele alınmalı ve eşit yurttaşlık haklarının gerekliliği konu edilmelidir. Önyargıları kırmak hayatta en zor konudur, aynı zamanda çocukluktan itibaren alınan çarpık ideolojik eğitim aşılması kolay olmayan bir etmendir, ancak yaşanan pratikler, komünistler örnek kişilikler olarak konuya yaklaştıklarında bu sorunların kalıcı olarak çözüldüğünü göstermektedir. 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden itibaren bu konuda binlerce örnek yaşadık ve tamamına yakını olumlu sonuç verdi.

***

Diğer bir alan **fabrikalar ve üretim birimleri** alanıdır. Bu alanda onyıllara dayanan bir deneye sahibiz. Sendikal hak arama mücadelesinde, sosyal ve demokratik haklar mücadelesinde fabrikalarda yürütülen mücadelelerde ne zaman işçilerin siyasi kimlikleri ayrımcı bir rol oynadı? Hiç bir zaman böyle bir durumla karşılaşmadık. Çünkü bu sorunlar sınıfı ilgilendiren sorunlardır ve siyasi görüşlerinden bağımsız olarak sınıfı birleştirirler. Burada önemli olan nokta ilk aşamada AKP-SARAY Rejimi'ni öne çıkarmadan, işveren ve patronlara karşı sorunlarımız temelinde örgütlenmemizdir. Bu örgütlenme sonuç itibarıyla AKP-SARAY Rejimi'ne yönelecektir. Ancak bu gerçeği işçiler mücadele içinde kendi öz deneyimleri temelinde görmelidirler. Bozguncu militan faşist kadroların provokasyonlarına engel olarak, onları işçilerin teşhir edecekleri koşulları yaratarak iş yerlerinde, fabrikalarda bu tür çalışmaların yürütülmesi hem AKP-SARAY Rejimine karşı işçi sınıfı içinde mücadeleyi genişletecek ama aynı zamanda yetkili sendika hangisi olursa olsun, sendikaların yönetimini ve çalışma programlarını etkileyecek bir kararlılık üretecektir. Bu alanda Demokrasi Meclisleri'nin ötesinde **Emek ve Demokrasi Meclisleri** yaşama geçirilebilecektir. **Emek ve Demokrasi Meclisleri** işçi sınıfının yoğun olarak yaşadığı **işçi sınıfının yatağı** semt ve mahallelerde de bir gereksinim olarak kendini zaman içinde dayatacaktır.

Politika Gazetesi bu alanlarda ancak bir gazete olarak **mahalle, semt ve fabrikalarda** çalışmaların nabzını takip edebilir, deneyleri yansıtır, bu vasıtayla deneylerin ülke genelinde gelişmesine katkıda bulunabilir. Onun ötesinde işçi ve emekçilerin duyurmak istedikleri sorunlar konu-

sunda yaygınlaştırıcı bir görev üstlenebilir. Böyle bir çalışma konusunda işçi sınıfı bilimi ışığında temel görev **işçi sınıfının politik örgütünün kadroları**na aittir. Komünist kadrolar, partisel dar ve kısa vadeli çıkarları ön plana çıkarmadan, geçmişin ve günümüzün deneyleri ile kucaklayıcı, birleştirici, sınıf içinde uzlaştırıcı ve eğitici görev üstlendikleri oranda **Demokrasi Meclisleri** ile **Emek ve Demokrasi Meclislerinin** çalışmaları gelişir, yaygınlaşır ve yerellerde binleri kucaklayan bir niteliğe bürünür. Bu çalışmaların merkezi anlamda nasıl koordine edileceği yine tamamen sınıfsal temelde, siyasal görüşleri ne olursa olsun mahalle, semt, fabrika ve işyeri meclislerinin kendilerinin seçecekleri delegelerle şekillenmelidir. Bazı siyasi örgütlenmelerin bu alanda popülistçe ve artizanca etkinlik kurmaya çalışmaları başarılı ve sonuç alıcı bir çalışmayı imha eder. Bu da sınıfa ihanet ile eş anlamlıdır.

***

İkinci görev ise bu çalışmayı yürütecek eğitimli, bilinçli, disiplinli, örgütlü kadro bileşimini yaratmak için gazete olarak yapabileceğimiz destekleyici katkıdır. Çünkü, burada tarif edilen faaliyetler kendiliğinden gelişmeyeceği gibi, işçi sınıfının bilimi ve onun örgütlenme ilkeleri doğrultusunda yürütülecek çalışmalarda küçümsenmeyecek derecede eksiklikler ve hatalar ile karşı karşıyayız. Bu olguyu kimse inkar edemez. Öyle olmasaydı sonuç böyle olmazdı. **Leninci** geleneğin süreklilik içinde devrimci yenilenmesini temel alan, uluslararası alanda ve ülkemizde geçmişte yürütülen sınıf mücadelelerinin deneylerinden, örgüt ve kadro yapılarından öğrenen titiz bir çalışmaya gereksinim var. Örgütçülük tek başına eylem, etkinlik ve kampanya örgütlemek değildir. **Örgütçülük** bir bilim ve sanattır. Psikoloji, Sosyoloji, Politika, Hukuk, Uluslararası İlişkiler, Diplomasi, Eğitim, Tarih, Spor, Kültür gibi disiplinlerin sentezini içinde barındıran bir alandır. Örgütçü oldum demekle maalesef hemen örgütçü olunmuyor. Ama niyet de yetmiyor. Bu işin tezgahından geçmiş ve diri kalmış **Leninci kadroların** deneyleri ve yaşanmışlıkları, bugün örgütlenecek alanlara yaklaşım konusunda analizleri ve çalışma yöntemleri ciddiye alınması gereken olmazsa olmaz temel bir etmendir.

***

Buradan farklı ama buraya kadar değindiklerimize bağlı olan diğer bir konu hakkında görüşlerimizi belirtmeye çalışalım. **AKP-SARAY Rejimi bu Halk Oylamasında büyük bir yenilgi aldı.** Yazımızın başında yenildikleri belirleyici illerin en önemlilerini sıraladık. Fakat şimdi de İstanbul özelinde sürpriz denecek nitelikte kaybettikleri ilçelere bir göz atalım.

Üsküdar ve Eyüp ilçeleri HAYIR'ın kazandığı önemli örneklerdir. Üsküdar'da HAYIR, % 53,31 EVET % 46,69 almıştır. Arada % 6 fark vardır. Eyüp'de HAYIR % 51,54 EVET ise % 48,46 almıştır. Arada % 3 fark vardır. Daha önceki seçimlerde AKP'nin baskın bir sonuç aldığı örnek bu iki ilçemizde bundan sonra gerek Belediye seçimlerinde gerekse de Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile birleştirilmeye çalışılan Genel seçimlerde HAYIR oranında AKP-SARAY karşıtı oy çıkarmak için nasıl çalışmalıyız? Bu HAYIR oyları partilere bölündüğünde parçalanacak ve kazançlı çıkan yine AKP olacaktır. Onun için araya boşluk koymadan Demokrasi Meclislerinin faaliyetlerine bugünden tezi yok sürdürmemiz gerekiyor. Bu çok önemli ve belirleyici bir olgu olacaktır.

Diğer bir konu, **Zeytinburnu ve Fatih** gibi EVET sonucunun çıkarıldığı ama HAYIR oylarının ciddi yüksek oranda olduğu ilçelerdir. Zeytinburnu % 50,89 EVET % 49,11 Hayır çıkarmıştır. Aradaki fark % 1,5 kadar azdır. Fatih gibi bir semtte EVET % 51,38 HAYIR % 48,62 çıkarmıştır. Aradaki fark % 2,5 dolayındadır. Demek ki bu ilçelerde ciddi bir AKP-SARAY muhalefeti potansiyeli vardır. Üzerinde hemen ciddiyetle çalışılmaya başlanmalıdır.

Bir de iki olumsuz örneğe bakalım. **Sultangazi ve Gaziosmanpaşa**. Belki bazı arkadaşlarımız kızacak ama bu ilçelerde devrimci potansiyelin yüksek olmasından dem vurmakla gerçekler değişmiyor, sorunlar çözülmüyor. Sultangazi'de EVET % 61,42 HAYIR % 38,58. Aradaki fark % 22 gibi büyük bir açı. Gaziosmanpaşa'da EVET % 56,92 HAYIR % 43,08. Aradaki fark % 14 gibi. Böyle devrimci popülizmin yoğun yaşandığı ancak sandıkta tam tersi sonuçların çıktığı ilçelerde sınıfa yönelik çalışmalar konusunda ciddi adımlar atılması gerekmektedir. Benzer sonuçlar Belediye seçimlerinde ve Genel seçimlerde de yaşanmıştı. Özünde işçi-emekçi yatağı olan bu semtler sınıfa layık sonuçların alındığı bir aşamaya yükseltilebilir. Ancak sadece eylemliliğe yönelik faaliyetlerle değil, somut toplumsal sorunlar temelinde yürütülecek ısrarlı ve meşakkatli örgütlenme çalışmaları sonucunda başarılı sonuçlar elde etmek mümkündür.

Bu örnekte salt İstanbul ile sınırlı kaldık, ancak bu analiz yöntemini gazetemizin okunduğu her ilçeye taşıyabilmeliyiz. Örneğin AKP-SARAY Rejiminin yüksek oranda EVET sonucu aldığı iki ilimiz olan **Rize ve Trabzon**'da namusu kurtaran birer ilçe olmuştur. **Rize'de Viçe (Fındıklı), Trabzon'da Beşikdüzü.** Halk Oylamasından sonra rejimin bu ilçelere baskısı artacaktır. Ancak biz bu gerçeği de dikkate alarak hem bu ilçelerdeki başarıyı daha da yükseltecek kalıcı ve sürekli çalışmalar yapmalıyız, hem de bu deneylerimizi yakın, komşu ilçelerimize taşıyarak o ilçelerde dengeleri değiştirecek bir programlı faaliyet yürütmeliyiz. Bu iki ilimiz ve ilçelerimiz de salt birer örnek olsun. Biz Ege'de, Akdeniz'de, Marmara'da, İç Anadolu'da, Kürt illerinde de benzer örneklerle karşılaşabiliriz.

Kuşkusuz ki seçimler herşey değildir. Sonuçlar manipüle edilebildiği gibi, manipülasyon sonucunda seçilen vekillerin dahi bir işlevi olmayacaktır. Ancak seçimlere yönelik bu tür çalışmaları sürekli kılmak, sadece seçimden seçime çalışmak değil, sandık bazında sürekli faaliyet geliştirmek, seçimlerde manipülasyon yapılsa ve yürürlükteki Anayasa muhalefete hiç şans tanımasa dahi, yine de burjuva iktidarına son verecek işçi sınıf hareketinin ve devrimci demokratik halk hareketinin oluşması bu çalışmalardan geçmektedir. Bıkmayacağız, usanmayacağız, yerine göre iğneyle kuyu kazacağız ve sonunda başaracağız. Bundan kimsenin şüphesi olmasın.

***

Biraz sıkıcı ayrıntılar olmakla beraber, bu konulara derinlemesine girmemizin nedeni, nasıl bir çalışmayı neden yapmamız gerektiği konusunda tabloyu ortaya koyma ihtiyacıdır. Bu şekilde laboratuvar yöntemi ile tek tek ilçeler, semtler ve mahalleler incelenmedikçe ve her yerele özgün sonuçlar çıkarılmadıkça gelişmeleri tersine çevirmek ve AKP-SARAY iktidarına son vermek mümkün değildir. **Kuşkusuz ki seçimler herşey değildir.** Sonuçlar manipüle edilebildiği gibi, manipülasyon sonucunda seçilen vekillerin dahi bir işlevi olmayacaktır. Ancak seçimlere yönelik bu tür çalışmaları sürekli kılmak, sadece seçimden seçime çalışmak değil, sandık bazında sürekli faaliyet geliştirmek, seçimlerde manipülasyon yapılsa ve yürürlükteki Anayasa muhalefete hiç şans tanımasa dahi, yine de burjuva iktidarına son verecek işçi sınıf hareketinin ve devrimci demokratik halk hareketinin oluşması bu çalışmalardan geçmektedir. Bıkmayacağız, usanmayacağız, yerine göre iğneyle kuyu kazacağız ve sonunda başaracağız. Bundan kimsenin şüphesi olmasın. AKP-SARAY Rejimi bu konuda belki de bizden daha fazla böyle bir sonucu kendisinin bekleyeceğini biliyor. Değilse, böyle antidemokratik, diktatoryal Anayasa'yı geçirmek ve konumlarını korumak için neden bu kadar entrikaya, baskıya, yalanlara, manipülasyonlara baş vursunlar. Bize düşen de onların korkularını haklı çıkarmak ve koydukları engelleri teker teker ortadan kaldırmak olsun.

‘HAYIR ve Ötesi’ Sözcüsü Doğan ERGÜN:

Diktatörün Sayılı Günü Kaldı...

***Politika:* Doğan arkadaş, geçen sayımızda söyleştik ve Halk Oylamasından sonra devam edeceğimizi karşılıklı olarak beyan ettik. Öncelikle Halk Oylamasının sonuçları ile ilgili genel bir özet değerlendirme alalım sizden.**

Doğan Ergün: 16 Nisan Halk Oylaması, iktidarın devlet olanaklarının ve aygıtlarının tamamını EVET yönünde seferber ettiği koşullarda gerçekleşti. Devletin memurları, öğretmenler, okul müdürleri, kaymakamlar ve valiler, imamlar memur olarak dikta rejiminin onaylanması için seferber edildiler. Örtülü ödenekten milyonlarca lira harcandı. Cumhurbaşkanlığı makamının yetkileri, olanakları ve bütçesi kullanıldı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, HAYIR diyen kesimler üzerinde büyük bir baskı oluşturuldu. Yüzde 10’un üzerinde bir seçmene sahip koca bir parti eş genel başkanlarından ilçe örgütlerinin yöneticilerine kadar tutuklandı. Büyük bir hukuk skandalına imza atılarak, seçime girme yeterliliği olan siyasi partiler dışında herhangi bir demokratik kitle örgütü veya siyasi partinin referandum çalışması yapamayacağı yönünde mülki idare kararları çıkarıldı ve bu kararlar YSK tarafından zımnen onandı. Yalnızca bu kararlar nedeniyle dahi çok sayıda kişi gözaltına alındı, standlar ve sokak çalışmaları yasaklandı. İşte tüm bunlara rağmen Türkiye’nin Doğu’sunda ve Batı’sında çıkan güçlü HAYIR sesi, iktidar tarafından engellenememiştir. **16 Nisan bu bakımdan büyük bir başarı olarak görülmelidir.** Sembolik ve siyasi öneme sahip büyükşehirler olan İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Diyarbakır HAYIR demiştir. Bu bakımdan elimizde bugünden yarına devreden çok önemli bir birikim kalmıştır ve bunu bugün örgütlü kılınması büyük bir önem kazanmaktadır.

Referandum günü ve sonrasında yaşananlar ise bu oylamanın kendisinin ve açıklanan sonuçların tamamen gayrimeşru olduğunu kanıtlayacak yeterliliktedir.

HAYIR ve Ötesi çalışması üzerinden çok daha ayrıntılı bilgi ve belgelere sahibiz ancak işin özeti şudur:

Türkiye’nin Doğu’sunda ve Batı’sında çıkan güçlü HAYIR sesi, iktidar tarafından engellenememiştir. ***16 Nisan bu bakımdan büyük bir başarı olarak görülmelidir****. Sembolik ve siyasi öneme sahip büyükşehirler olan İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Diyarbakır HAYIR demiştir. Bu bakımdan elimizde bugünden yarına devreden çok önemli bir birikim kalmıştır ve bunu bugün örgütlü kılınması büyük bir önem kazanmaktadır.*

a) *Kaçak Saray, kolluk kuvvetleri, YSK ve AA ortaklığında bir operasyon sergilenmiştir.*

b) *Öncelikle HAYIR’cı sandık kurulu üyeleri ve gözlemciler sandık çevrelerinden fiilen veya çeşitli resmi gerekçelerle uzaklaştırılmıştır.*

c) *Yaklaşık 18 milyon adet fazla basılan oy pusulası, oylamaya katılmayan/katılamayan yurttaşların için kullanılmak üzere hazır tutulmuştur.*

ç) *Bu işlemlerin rahat halledilebilmesi için YSK tarafından mühürsüz pusula ve zarfların kabul edileceği ilan edilmiştir.*

d) *Başta Urfa ve Muş olmak üzere pek çok kentte blok oylar kullanılmış, Türkiye genelinde ise yaklaşık 7 bin sandıkta seçmen olan tüm yurttaşların oy kullandığı bir tablo oluşturulmuştur.*

e) *HAYIR ve Ötesi olarak ölülerin dahi oy vermiş göründüğüne ilişkin kanıtlar elimizdedir.*

f) *Kaç oyun şaibeli olduğu, net rakamın ne olduğu ise henüz anlaşılamamaktadır. Zaten bir yurttaş hareketinin bu bilgiye sahip olması mümkün görünmemektedir. Bu konu ancak devlet olanakları kullanılarak yapılacak bir soruşturma sayesinde açığa çıkarılabilir.*

***Politika:* Sonuç kesinlikle HAYIR’dır ama manipülasyon ile EVET sonucu resmileştirildi denebilir mi?**

Doğan Ergün: Kesin sonucun ne olduğunu henüz bilemiyoruz ancak elde ettiğimiz bulgular, istatistiki anomaliler ve yapılan operasyonun büyüklüğü bize sandıktan HAYIR’ın çıktığını ve EVET’in resmileştirildiğini gösteriyor.

***Politika:* Sandıklarda Sandık Raporları’nın tahrifatı nasıl engellenebilirdi ve neden engellenemedi?**

Doğan Ergün: Sandık sonuç tutanaklarının elde edilmesi her durumda önemli. Elimizde bir belge olarak bulunması gerekiyor ve gerektiğinde itiraz hakkı sağlıyor. Öte yandan benim bunca seçim ve son **HAYIR ve Ötesi** deneyiminden çıkardığım sonuç, AKP döneminde geçmişe dönük olarak bütün seçimlerin ya da oylamaların şaibeli olduğudur. Hile daha önceden tutanak uyuşmazlığına yansıyordu. Bu konuda bizim taraf yol aldıkça, hırsızlar hem klasik yöntemlerini devreye soktular hem de yeni yöntemler icat etmeye başladılar. Klasik yöntem, gizli sayım yapılmasıdır. Yani müşahitlerin ve halkın gözlem hakkının elinden alınmasıdır. Yeni yöntemler ise, yine sandık başı gücüne güvendiği yerlerde yedek pusulaların devreye sokulmasıdır. Tabii işin bir de SEÇSİS boyutu bulunuyor. Türkiye’deki seçimlerin veya halk oylamalarının sonuçları son tahlilde Bill Gates’in elinde… Ki biz o noktanın sorgulanmasına ilişkin henüz ciddi bir adım atabilmiş değiliz.

Bu durum, çok yönlü ve kapsamlı bir mücadeleyi gerektiriyor. Elbette HAYIR’cı partilerin ve sandık örgütlenmelerinin şu ana kadar yaptıkları önemli bir birikim oluşturuyor ancak **seçim günü tüm Türkiye’yi kapsayan ve en az iki yüz bin kişinin seferber olduğu bir hareketin örgütlenmesine ihtiyacımız var.**

***Politika:* Sizce CHP sandık görevlilerini yeteri kadar eğitip göreve yönlendirdi mi? Binlerce sandıkta CHP görevlilerinin görev alanlarını sayım öncesi terk ettikleri ve sayımda yer almadıkları duyumu ulaştı bize. Sizde de benzer bilgiler mevcut mu?**

Doğan Ergün: Henüz propaganda döneminde çok sayıda yurttaş, CHP’nin eğitim vermediğini, bizden eğitim alıp alamayacaklarını sordu. Halk oylaması gününde de bunun yansımalarını pek çok noktada gördük. Elbette çok sayıda CHP

müşahidi bu dönemde büyük bir gayretle çalıştı ancak bütün bir parti teşkilatının ve merkezi iradenin sandıkları koruma noktasında ciddi bir hazırlık yapıp yapmadığı elbette tartışma konusudur.

Politika: HDP ciddi sayıda sandıkta görevli bulunduramadığını beyan etti. Sizce bunun nedeni nedir? 'HAYIR ve Ötesi' olarak bu boşluklar doldurulamaz mıydı?

Doğan Ergün: Elimizden geldiği oranda HDP ve CHP ile eşgüdüm halinde ve onların dolduramadığı noktalara yoğunlaşmaya çalıştık. Ancak 170 binin üzerinde sandıktan bahsettiğimiz ve HDP'nin ulaşamadığı noktaların bizim açımızdan da ulaşılması çok güç noktalar olduğu akılda tutulursa, tüm ilericiler olarak bir sonraki seçim dönemine çok daha erkenden ve koordineli bir şekilde girmemiz gerektiği sonucuna ulaşabiliriz.

Politika: Gazetemize ulaşan görüşlerde ağırlıklı olarak semt ve mahallelerde DEMOKRASİ MECLİSLERİ oluşturulması yönünde bir eğilim öneriliyor. Bugüne dek adı ne olursa olsun HAYIR, HALK, HAZİRAN veya EMEK DEMOKRASİ tüm Meclis'lerin DEMOKRASİ MECLİSLERİ adı ve niteliği altında yeniden örgütlenmesi öneriliyor. Asıl ilginç olan önerilerin *"örgütler arası kurulan eylem birliği tarzında meclisler yerine siyasi görüşleri ne olursa olsun seçmen temelinde, kişilerin, halkın oluşturacağı meclisler"* ***temelinde gelişmesidir. Bu konuyu nasıl değerlendirirsiniz?***

Doğan Ergün: Tüm yerelliklerde halk meclislerinin örgütlenmesi fikrini genel olarak destekliyorum. Ancak üzerinde durmamız gereken birkaç nokta var. **Birincisi**, şu ana kadarki çeşitli meclis deneyimleri bize, toplanmanın kendisinin yeterince ciddi bir motivasyon kaynağı olmadığını kanıtladı. Yani meclis eğer somut hedefler ve süreklileşmiş bir politizasyon dengesini kuramadığı oranda önce birkaç yüz kişiyle çalışmaya başlanıyor ve daha sonra kısa bir süre içinde az sayıda kişinin haftada bir sohbet için yan yana geldiği, hatta bireysel öne çıkma gayretlerinin sergilenebildiği noktalara dönüşebiliyor.

İkinci bir sorun da şudur. Politik yön/yönlendirme sorunu... Yani bir genel politik aidiyet, en azından bir asgari programatik çizgi oluşturulamadığı her durumda hangi kararın alınacağı, diğer meclislerle nasıl koordine olunup tek bir hedefe yürünebileceği gibi asli meseleler çözülememiş oluyor.

Bu nedenle halk meclislerinin de sağlıklı işleyebilmesi için ülkede sol-sosyalist-ilerici bir politik kutbun güçlenmesi şart.

Politika: 'HAYIR ve Ötesi' olarak selamlanacak bir çalışma yürüttünüz. Siz yetersiz bulabilirsiniz ancak çok önemli bir çalışma oldu. Başarıları, eksiklikleriyle deneyleri genelleştirmek için yerellerde çalışmalara katılan binlerce gönüllü aktivistin de görüşlerinin akacağı merkezi bir değerlendirme toplantısı yaptınız mı? Nasıl bir sonuç aldınız? Yola nasıl devam edeceksiniz?

Doğan Ergün: Yüreklendirici sözleriniz için çok teşekkür ederiz. Gerçekten de binlerce gönüllüyle hareket ettik. Oylamadan dört gün sonra yaşadığım bir deneyimi aktarmak istiyorum. Sabah 05.40'ta telefon sesiyle uyandım. Arayan yurttaşımız iki gün önce (yani oylamadan sonra) tanıştığımız, müşahit olamamış ama "şimdi ne yapabilirim" diye bize ulaşmış biriydi. Ben işletildiğimizi veya yurtdışından arandığımızı düşündüm. Yurttaşımız, *"Kusura bakmayın saatin farkında değilim. Bu saate kadar verdiğiniz işleri yaptım ama bir konuda takıldım onu sormak istiyorum"* dedi. Bu örneği şu nedenle aktardım. Katılımcı bir çalışma, ancak emek harcayarak ve herkese gerçekten işe yarayabileceği alanlar tarif edilerek örgütlenebiliyor.

HAYIR ve Ötesi çalışması istediğimiz ölçeğe ulaşamamış olsa da, bundan sonra yapacağımız kapsayıcı ve etkili çalışmalar için değerli birkaç örnek yarattı.

Şimdi tüm yerelliklerde HvÖ gönüllüleri bir araya geliyor. Merkezi olarak da bir çağrı yapacağız ve yol haritamızı birlikte çizmeye çalışacağız. Ama bu güzel birlikteliği ve deneyimi sönümlendirmek gibi bir niyetimiz ve lüksümüz bulunmuyor.

Politika: Politika gazetesi okurlarına mesajınız nedir?

Doğan Ergün: Kimse 16 Nisan'dan karamsarlıkla çıkmamalıdır. Bu ülkede yapacak çok işimiz olduğu görüldü ve diktatörün sayılı günü kaldı. Yeter ki biz referandum günü bir kez daha görünen haliyle, **Doğu ve Batı'nın, Türklerin ve Kürtlerin ilerici birliğini sağlayabilelim... Sırtımız yere gelmez.**

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 23 Nisan 2017 Tarihli Bildirisi

23 Nisan'ın Yıldönümü ve Tüm Türkiye Cumhuriyeti Yurttaşlarının Görevi

Daha sonra çocuklara armağan edilen 23 Nisan, 1920'de ilk TBMM'nin açıldığı günü işaret eder. Bu meclis ulusal kurtuluş savaşı sürecinde, henüz emperyalistler ile anlaşmalar tam olarak bağıtlanmadan, ulusal kurtuluş savaşında yer alan tüm güçlerin de vekiller aracılığı ile temsil edildiği ilk meclistir. İstanbul'daki Osmanlı idaresine alternatif olarak Ankara'da oluşturulmuştur. Bu mecliste Lazistan sancağı vekilleri de, Kürdistan sancağı vekilleri de, ama aynı zamanda Yeşil Ordu'yu temsilen vekiller de, TKP henüz kurulmadığı için, daha sonra 10 Eylül 1920'de TKP'nin kuruluşunda yer alacak komünist grupların vekilleri de yer almıştır. Bu süreç maalesef sürdürülememiş, 1923 Anayasası ve cumhuriyetin ilanı ile 1920 ruhu ve bileşimi terkedilmiştir.

1920'de TKP'nin kuruluşu da, Ocak 1921'de TKP MK kararıyla **Mustafa Suphi** ve **yoldaşlarının** kanlı bir cinayetle sonuçlanan Türkiye'ye dönme ve ulusal kurtuluş savaşımına katılma girişimleri de 23 Nisan 1920'de kurulan meclis ve o tarihte ilan edilen hedeflerden bağımsız ele alınamaz. Bu anlamda komünistlerin 23 Nisan düşmanlığı yaptıkları doğru bir niteleme değildir. Neki, Mustafa Kemal'in önderliğinde aynı süreçte girişilen ulus-devlet yaratma konusunda saptanan çizgi ve onun tek millet ve tek mezhep niteliği ile Türk-Sunni İslam rotasına oturtulması, aklı başında hiç bir yurtsever, demokrat, devrimci, sosyalist ve komünistin onaylayamayacağı bir gerçekliktir.

1956 yılına kadar tek başkan ve tek parti diktatörlüğü ile yürütülen bu rejim, tek parti olan CHP içinden ayrışan Demokrat Parti tarafından sözde çok partili bir sürece evrilmiştir. 23 Nisan 1920 tarihinde atılan adım takip edilemediği ve geliştirilemediği, TKP liderleri **Mustafa Suphi** ve yoldaşlarının *"ulusal kurtuluş savaşını toplumsal kurtuluş aşamasına yükseltme"* politikası kanla bastırıldığı için 23 Nisan tarihli adımı eleştirmemekle birlikte ondan sonra gelişen İngiliz emperyalizminin dümen suyunda bir Türkiye Cumhuriyeti inşa edilmesi komünistler tarafından desteklenecek hiç bir özelliğe sahip değildir.

Bu aşamada bugün CHP'nin 16 Nisan 2017 Halk Oylaması sonucu takındığı devletçi tutumun kodlarını da yeniden hatırlamak ve bu kodların tarihsel olarak 1920'den sonraki gelişmelerden beslendiğini görmemiz gerekiyor. Bugün bu ülkede AKP-SARAY Rejimi varsa ve CHP buna karşı bir muhalefet görevi yerine getirmiyorsa bunun nedenlerini 20'li yıllardan itibaren görmek mümkündür. Gerek DP gerekse daha sonra CHP dışında gelişen tüm işbirlikçi burjuva hükümetlerinin her defasında (1960, 1971 ve 1980) kemalist askersel ve hatta faşist darbeler ile engellenmesi burjuvazinin kendi içinde dahi farklı yönelimlere tahammül edemediğinin işaretidir. Bugün AKP gericiliğinin ve SARAY diktatorasının karşısında CHP dahil kendilerini "cumhuriyetçi" olarak adlandıran güçlerin sonuç alıcı, son darbeyi vurmaya yönelik girişimlere yönelmemelerinin nedeni de 1920'de daha sonra olumsuza doğru dönüştürülerek bugüne kadar geliştirilen devlet aklının sürmesi ve CHP tarafından da bu akla sahip çıkılmasıdır.

16 Nisan 2017 Halk Oylaması sonuçlarının manipüle edilmesi ile 23 Nisan 1920'de kurulan TBMM, onu kuran burjuvazi tarafından bizzat kapatılmıştır. Bu gerçeği bu denli net ve sarih görerek ifade etmek gerekmektedir. Dolayısıyla, 16 Nisan 2017 Halk Oylamasının gayrı hukuki sonuçlarına karşı ayağa kalkmayan, direnmeyen, hakkını aramayan, *"biz sokak mücadelelerini desteklemiyoruz ve CHP olarak kurumsal olarak katılmıyoruz"* diyenler 23 Nisan 1920 Meclis kuruluşuna sahip çıkmıyorlar ve AKP-SARAY gericiliği ile aynı havuzdan besleniyorlar demektir. Bu güçler savunduklarında samimi olsalar, kendilerine oy veren seçmenlerin seslerine kulak verseler 23 Nisan vesilesiyle tüm Türkiye'de bütün şehirlerde, il ve ilçelerde Halk Oylamasının sonuçlarını yerle bir edecek milyonların katıldığı etkinlikler düzenleyebilirler ve bu etkinlikler komünistler dahil, Kürt yurtseverleri ve tüm Türkiyeli ilerici, yurtsever ve devrimcilerin desteğini alırdı. Komünistler önderlerinin uğruna katledildikleri bir Cumhuriyet için o günün ve bugünün sosyalist yönelimleri doğrultusunda gelişen ve gelişecek her ilerici hareketi destekleyeceklerdir.

Bizler, burjuvazinin sunduğu alternatifler arasından tercih yapmak durumunda değiliz. Günümüzün yurtseverleri, ilericileri, devrimcileri, sosyalistleri ve komünistleri 10 Eylül 1920'de kurulan TKP'nin ve onun ilk genel başkanı **Mustafa Suphi** ile ilk genel sekreteri **Ethem Nejat** yoldaşların savunduğu işçi sınıfı ve tüm uluslardan emekçi halkların, savaşsız, sömürüsüz ve sınıfsız bir Türkiye programına, onun politik hedeflerine bağlıyız. Bu görüşleri tekrar gün yüzüne çıkarmak, 1920'lerin tarih okumasını sınıf perspektifinden ve her türlü burjuva ideolojisinden arınarak bağımsız sınıf politikaları temelinde savunmak bugün dünden daha fazla bir öneme sahiptir. İşçi sınıfı ve tüm uluslardan ezilen, sömürülen halklar burjuvazinin tercihleri arasından seçim yapmak değil, kendi sınıf politikalarını yaşama geçirerek yaşanası yeni bir Türkiye yaratacaklardır. Bu Türkiye, Birleşik Sosyalist bir Türkiye Cumhuriyetidir.

Partimiz, başta işçi sınıfımız ve ezilen, sömürülen emekçi halklarımız olmak üzere, tüm dürüst, namuslu, yurtsever, ilerici, demokrat ve devrimci yurttaşlarımızı, emperyalizme karşı mücadele içinde ulusal kurtuluş savaşının toplumsal kurtuluş mücadelesine yükseltme ideallerini bugün yaşama geçirmek için AKP-SARAY Diktatörlüğüne karşı birlik olmaya, mücadele etmeye çağırıyor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi

23 Nisan 2017

(www.türkiyekomünistpartisi.org sitesinden alınmıştır)

Tek Adam Diktatörlüğü Nereye Kadar?

❑ Yusuf KÖSE

16 Nisan "18 Maddelik Anayasa Değişikliği Referandumu"nun sonuçları üzerine detaylı bir analize gitmek biraz erken olmasına karşın, kısa bir analiz yapılabilir. 16 Nisan öncesi "HAYIR" yoktu, ama şimdi, AKP faşzminin karşısında büyük bir "HAYIR" var. Bu küçümsenmeyecek bir gelişmedir. Elbette, bu %50 HAYIR'ın bütünsel ve nitelikli bir anti-faşizm olmadığını da unutmadan... Buradan başlayabiliriz.

Türk sermaye devletinin tek adam diktatörlüğünü onaylatma"referandumu" sona erdi. "Evet" çıkacağı, daha baştan belliydi. Faşizme ve tek adam diktatörlüğüne karşı HAYIR oyları ne kadar çok olursa olsun, sonucun "Evet" şeklinde açıklanacağı tahmin ediliyordu.

AKP faşizmi ve arkasındaki sermaye güçleri, "Evet"i Hayır'a karşı açık ara oyla önde çıkaramadı. Bunun için sandık hilelerine çokca baş vurmalarına karşın, HAYIR oyları açık ara önde gidiyordu. Bunun önüne geçmek için YSK'nın yasalara aykırı "kararını" devreye soktular. Böylece, önceden hazırlanan "mühürsüz zarf"ların "geçerli" sayılarak "hezimeti" önlemek istediler.

Bütün baskılara, katliamlara, tutuklamalara, işten çıkarmalara, tehditlere ve devletin tüm olanaklarını "evet" için seferber etmelerine karşın, "Evet" onların beklediği gibi açık ara önde değil yaklaşık 1,2 puan önde çıkarmayı "başarabildiler." Bu sonuç, Erdoğan'ın emir kulu YSK'nın açıklamasıydı. Gerçekte ise toplumun yarısından fazlasının "Hayır" dediği açığa çıktı.

İstanbul Türkiye'nin siyasal ve sosyal aynasıdır. Burada Hayır'ların önde çıkması, genelde de bu yönde çıktığının göstergesidir. Bunun dışında Ankara, İzmir, Diyarbakır, Adana, Denizli, Mersin, Antalya, Hatay, Zonguldak, Eskişehir, Bilecik gibi şehirlerde Hayır'ların önde olması, işçi sınıfı ve emekçilerin büyük bir çoğunluğunun Hayır oyu verdiğinin kanıtı sayılabilir. Bursa ve Kocaeli gibi yerlerde az farkla "evet"in önde çıkması, işveren-devlet-sendika işbirliğinin işçiler üzerindeki ağır baskılarının sonuç verdiğini gösteriyor.

Referandum'un siyasal olarak kazananı, ezilen kitleler olmuştur

Birincisi, Kürtler olmuştur. Katliamlara, siyasi soykırıma ve devletin her türlü şiddeti pervasızca uygulamasına karşın, Kürtler "HAYIR" demiştir. Kürtler'in "evet" demeleri için bir nedenleri de yoktu, ama HAYIR demeleri için çok nedenleri vardı. Herşeyden önce yaşam haklarına karşı bir saldırı vardı. Referandum gecesi, TV stüdyolarındaki "yorumcu" şarlatanların tüm inkarlarına karşın Kürtler AKP'ye kaymadı. Tersine, katliamlara ve boyun eğidirme politikalarına karşı Kürtler'in ezici çoğunluğu HAYIR dedi. Kürtler'in "Hayır" oyları ise bilnçli bir oydu. Faşizme karşı demokrasi istiyorlardı. Barış istiyorlardı.

İkinci kazanan, işçi ve emekçiler oldu. Faşist devletin tüm baskı ve hilelerine karşın, en azından, toplumun yarısının Hayır demesi, büyük bir moral kaynağı oldu. AKP faşizminin sanıldığı gibi güçlü olmadığı ve arkasında güçlü bir kitlenin de olmadığı, mücadelenin yükseldiği anda bir çoğunun AKP faşizmin karşısında yer alabileceği görüldü. Bu güç, aynı zamanda, toplumu islamlaştırmanın önünde de engel olarak duracaktır.

Üçüncüsü, komünist ve devrimci kesimlerin, doğru bir taktik mücadele ile tüm zorluklara ve devletin faşist baskı ve uygulamalarına karşı Hayır kampanyaları yürütmeleri, yeni bir toparlanmanın yanında ortak hareket edebilmenin bilincini ve pratiğini yaratmıştır. Çünkü söz konusu bu referandum, egemen sınıflar arası (bir yanı böyle olmasına karşın) çatışmadan çok, işçi sınıfı ve burjuvazi arasında geçmekteydi. Genel olarak da Kürtler başta olmak üzere aleviler ve diğer azınlık uluslara mensup kitleler arasındaydı. Kısacası tüm ezilenleri doğrudan ilgilendiren bir olguydu. Bu referandumu "egemen sınıflar arası çatışma" görüp uzaktan seyreden kimi küçük burjuva "sol"cuları ise, keskin sloganların arkasına gizlenerek kitlelerin sorunlarından uzak kalmayı "sınıf mücadelesi" bellemeye devam ettiler.

Dördüncüsü, cepheleşme ve kutuplaşmanın arttığı ve iktidar kanadının paramiliter güçlerini devreye soktuğu bir süreçte, önümüzdeki günlerin kanlı çatışmalara sahne olacağını söylemek pek abartılı bir saptama olmayacaktır. Buna tüm demokrat, devrimci ve komünistlerin hazırlıklı olması ve örgütlenmelerini bu doğrultuda yapmaları gereklidir.

Faşizme ve savaşa karşı; barışın, demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması temelli bir mücadele etrafında birleşebilecek tüm güçlerle birlikte hareket edilmesi, bu dönemin politik düsturu olarak öne çıkmaktadır.

Referandum'un kaybedeni, AKP ve arkasındaki sermaye güçleri oldu

Birincisi; devletin tüm olanaklarını kullanmalarına ve faşist devlet baskısını tüm muhalifler üzerinde uygulamalarına ve "HAYIR" diyenleri " vatan haini" olarak ilan etmelerine karşın; yalan, gerçeklerin manipüle edilmesi, kutuplaştırma ve din üzerine kurulu propagandaları toplumun büyük bir çoğunluğu nezdinde tutmadı. Bekledikleri %55'in üzerinde oyu alamadıkları gibi, toplumun gözünde Hayır oylarının önde olduğunu gizleyemediler.

İkincisi; AKP kan kaybetti. Büyük şehirleri kaybetti. Bu onların çöküşe doğru gidişinin hızlandığının göstergesidir. Bu çöküşün önüne geçmek için, toplumu kutuplaştırmada sınır tanımayacakları yönde politikalarını arttıracakları da bir o kadar gerçektir. Ancak bu yöntem onların çöküşünü engelemeye yetmeyecektir.

Üçüncüsü; Erdoğan'ın karizması çizilmiştir. 2013 yılında Haziran Ayaklanması ile çizilmişti. Kitleler şimdi oylarıyla bunu bir kere daha gösterdi. Bu, burjuvazi açısından da Erdoğan üzerinden yürümelerini zorlaştıran etken olacaktır. Dünya kamuoyu önünde iyice teşhir olan Erdoğan ve kliği, artık daha rahat hareket edemeyecek ve iç (ekonomik ve siyasal) çelişmeler derinleşerek keskinleşecektir.

Yaklaşık yüzde elli HAYIR ile "tek adam diktatörlüğü" oldukça zor ve sürdürülemez bir yola girmiştir.

Dördüncüsü; Türk sermaye devleti, içinde bulundukları siyasal krizi aşmak için baskıları artırmaktan başka seçenek bulamıyor. Durgunluk sürecine girmiş ve giderek krize doğru yelken açan ekonomi durum ve uluslararası alanda yalnızlaşmanın yanında, Ortadoğu politikaları bütünüyle iflas etmiş bir durumu tersine çevirecek politik yönelime giremiyorlar. Buna ne iç ne dış konjonktür uygun. Kapitalist sistemden kaynaklı kaos ortamı yaşanıyor.

Beşincisi; Egemenler, nasıl ki 7 Haziran 2015 yenilgisini Kürtlere karşı savaş açarak kapatmaya ve milliyetçiliği güçlendirmeye çalıştıysa, bu kez de referandum yenilgisinin bedelini Kürtlerden çıkarmaya çalışacak, Kürt kazanımlarını yok etmek için daha fazla saldırganlaşacaktır. Bu saldırgan politika, Kürtlerin bütünüyle kopmasını ve içerde ise alevi-sünni, ilerici-gerici, laik-laik olmayan şeklinde süren ayrışımı ve kutuplaştırmayı artıracak ve toplumsal iç çatışmaya doğru evrilecektir.

Türk devletinin Irak, Suriye ve Kürtdistan politikası, onu bölgedeki gelişmelerin içine daha fazla çekecektir. Özellikle Kürtlerin kazanımları ve emperyalistler arası çelişmelerin derinleşmesi, Türk devletinin saldırgan "savaş" politikasının dışında kalamamasında başat rol oynamaktadır.

Türk devletinin bu yönelimini boşa çıkaracak taktik; ulusal demokratik Kürt hareketiyle ortaklaşa hareket eden Türk işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesi engel olabilir.

Özellikle, Türk işçi sınıfı ve emekçileri, faşist devletin kutuplaştırma ve ayrıştırma politikalarına karşı durmadığı sürece, toplumun iç savaşa evrilmesinin tehlikesi hep varolacaktır. Kutuplaştırma, ayrıştırma, dıştalama ve cinsiyetçi politikalar faşist iktidarların düsturudur. Çünkü AKP ve Erdoğan'ı iktidarda tutan esas etmen, Kürt düşmanlığı ve toplumun kutuplaştırılması olgusudur.

Türk egemen sınıfların sorunları her geçen gün ağırlaşmasına karşın, bu referandum ile birlikte daha da ağırlaşmış, kapitalist sistemin yarattığı çelişmeler onların ayaklarına dolanmıştır. Burjuvazi bu kaos ortamından çıkmak için burjuva anlamda demokratik yollara baş vurma yerine, daha fazla saldırı poltikasıyla karşılık verecektir. Bu da toplumsal çelişmeleri ve kaosu artırıcı bir rol oynayacaktır. Bu çelişmeleri köklü olarak çözebilecek yegane güç ise, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesidir.

Kürtler Bu Mücadeleden Zaferle Çıktı

❑ Ahmet ÇAVLI

Referandum sözde sonuçlandı. Resmi olarak ortaya 51 evet, 49 hayır sonucu çıktı. Bu çarpıtılmış sonuca rağmen Türkiye'nin büyük şehirlerinde AKP iktidarı kaybetti, Avrupa'ya yakın illeri kaybetti, sahil kesimlerini Grek-Helen kültürüne sahip illeri kaybetti, Akdeniz'in Finike geleneğinden gelen illerini, Adana, Mersin, Antalya'yı kaybetti. Diğer yandan Güneydoğu'nun tümünü kaybetti. Burada Lenin'in bir sözünü hatırladım, *"duymak ve görmek istemeyenler en büyük sağırlar ve körlerdir"* der. AKP yöneticileri de görmek istemiyor, iktidarı da bırakmak istemiyorlar.

Referandum sürecinde göreceli olarak iki blok ortaya çıktı. Birinci blok, AKP'nin başını çektiği MHP, BBP, HÜDA-PAR, KDP, sözde bazı sol güçler, Hizbullah ve gerici çetevari güçler. Diğer blok ise homojen olmayan AKP-SARAY karşıtı güçlerdir. Sol, (bu sefer CHP'yi de katalım) Türkiye tarihinde 1974 genel seçimleri haricinde hiçbir zaman bu kadar güçlü olmamıştır ve bu referandumda CHP'si, HDP'si, TKP'si, ÖDP'si, EMEP'i ve tüm sosyalist, demokrat, liberal demokrat güçler ile yüzde 40'ı yakalamıştır. MHP ve AKP muhalifi güçlerin de hayır vermesiyle hayır bloku resmiyette yüzde 49 olmuştur ama bize göre gerçekte yüzde 60'a yaklaşmıştır.

AKP'nin iddiası Kürtlerden aldığı oylarda artış olduğudur. Bunun büyük bir yalan olduğunu hemen vurgulamam gerekiyor. Aslında üzerinde durmaya bile gerek yoktur. Ancak şunu belirtmek gerekir ki, son iki yıldır sürdürülen yok etme planının hüsranla sonuçlandığı referandum ile yeniden ortaya çıkmıştır. Burada Kürdistan'da uygulanan vahşeti teker teker saymaya gerek duymuyorum. Çünkü bunları Kürtler her gün yaşayarak çok iyi bilmektedirler. Referandumla bir kez daha kanıtlanmıştır ki, AKP'nin bitişi bir yana, devletin kendisi etrafına büyük duvarlarla çevrilmiş, yoğun teknolojilerle donatılmış binalardan ibaret hale gelmiştir, yani açık cezaevi konumuna dönüşmüş bir ülke, tüm resmi kurum binaları beton bariyerlerle çevrilmiş, zikzak yollarda her birkaç metrede bir aramalar. Bu devletin bitişi anlamına gelmektedir.

Elbette her ülkede ruhunu egemen sisteme sınıfa satan yalaka tırşıkçı

insanlar vardır, olacaktır da, ama bu halk oylamasında bu kadar alçalan muhtarları daha önce görmedim. Açık açık kendi halkının iradesini satan muhtarlar oldu, açık açık tercih oyunu basan muhtarlar oldu. Özellikle Mazıdağı'nda halkının oyları karşılığında, devletten menfaat bekeleyen muhtarlar köy halkının onurunu, şerefini satanlar oldu. HDP'nin müşahitlerini kovan, okula sokmayan, hakaret eden muhtarlar oldu. Yalaka, tırşıkçı insanlar her dönem olmuştur, bundan sonra da olacaktır ama onursuzca yaşamın içinde olacaklardır. Elbet bölgede HDP sandık görevlileri silindi, dövüldü, tutuklandı, gözaltına alındı, halkoylamasının yapıldığı yerlere sokulmadılar, AKP'nin yerli işbirlikçi gerici takımı ellerinden gelen herşeyi yaptı. Asla şunu kabul etmiyorum, "Kürtler evet oyu verdi" sözünü. Bu bir safsatadır, yalandır. Gerici takımların dışında, ihale çıkar bekleyen yalaka insanlardan başka hiçbir Kürt oyunu vermemiştir. Tüm zorbalığa baskılara rağmen bölgemde HDP'nin oyları yükselmiştir. Artık batıda şu Kürt karşıtı, Kürtleri sürekli suçlayan düşünceden vazgeçsinler. Kemalizmin ırkçı, kafatasçı, inkarcı politikalarını sol artık dillendirmesin. CHP'nin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un düşüncelerinden kurtulsunlar. Böyle düşünenler, tavır ve tutum içinde olanlar, öncesi bir yana bırakılsa bile, son iki yılda bölgede yaşananlara ne tür tepkiler verdiler. Acaba şehirler, ilçeler yakılırken, yıkılırken ne tepki verdiler? Cizre'de insanlar yakılırken, tüm belediye başkanları görevden alınırken ne tepki gösterdiler?

Aslında bunları söylemenin zamanı değildir. Objektif davranmak zorundayız, eğer bazı oylar AKP'ye gitmişse de bunlar son dönemde HDP'nin elinde olan belediyelerin uygulamalarından, o dönemde haksız bir şekilde belediyelerde yapılan işçi alımlarından kaynaklanmaktadır. Halkla bütünleşemediler, halka gidemediler kendilerini çok üstün gördüler. Hemen hemen hepsi atama yoluyla gelen belediye başkanlarının bu davranışları engelleyememesi ve yer yer aynı hataları kendilerinin de yapmasında atama biçimleri de etken olmuştur. Yine büyük devrimci Lenin'in dediği gibi özeleştiri verilmelidir. Buradan HDP'ye çağrı yapıyorum: Hemen, bir an önce belediyeler konusunda belediye başkanları ve belediye meclis üyeleri hakkında özeleştiri yapsınlar, bu özeleştiri onları daha da güçlendirir, büyütür. Bu bir zayıflık değildir. Halkımız bölgede namusu ve şerefi için kendilerine oy verdi. Bölgede AKP'ye giden oylar yüzbinlerce JÖH, PÖH elemanlarının oylarıdırlar. Eğer Kürtler oy kaybetmişler deniyorsa hodri meydan. Belediye seçimlerini hemen yenileyelim o zaman gerçek belli olur. Önümüzde yapılacak belediye seçimlerinde asla bir daha yanlışlara yer olmamalıdır, halkına güvensinler, halk yanlış yapmaz kendi yöneticilerini seçmesini bilir, herşey seçimle olsun seçimle gelsin, seçimle görevden alınsın.

Demokrat olmaya yüzyıllık şovenizmden arınarak ulaşılabilir. Türkiye'de bir demokratik güç birliğine, ittifakına ve cephesine ihtiyaç duyulmaktadır. Ne ad verilirse verilsin, bu referandum sürecinde ortaklaşan demokratik güçlerin bu referandumdan sonra da bu tutumlarını sürdürmeleri gerekmektedir. Önümüzdeki seçimlerde özellikle CHP'ye çağrımdır, büyük şehirleri almak istiyorsanız, HDP'yle, Kürt özgürlük hareketiyle seçim ittifakına girmek zorundasınız, yoksa asla iktidar olamazsınız. Metropol illerde Kürt halkının direnişi, çalışkanlığı ortada. Artık şovenimden arınmalıyız, milletvekili seçimlerinde SHP örneğinde olduğu gibi seçim ittifakı kurulabilir, Türkiye devrimci hareketi de bu ittifak içinde yer almalıdır. Bu çalışmalar halkın gözünün önünde olmalıdır, kapalı kapılar arkasında değil.

Türkiye'nin bugünkü koşullarında HDP toplumsal ilerlemenin ve demokratik gelişmenin önemli güvencelerinden, öznelerinden birisidir. Bölgede hareketin motor gücü Kürt özgürlük hareketidir. Bu gerçeği idrak eden devlete egemen güçler demokrasi dışı bir rejim kurumsallaştırmak için bu süreçleri işletiyorlar. Öncelikle HDP'yi tasfiye etmek ve Kürt özgürlük hareketini halktan soyutlamaya çalışmaktalar. Bu yönde sonuç almak istiyorlar. OHAL düzeninde insafsızca uygulamalar yapılmaktadır. HDP yöneticileri tutuklandı, yönetici kadrolar işlevsizleştirildi. Belediyelere kayyum atandı. Ülke KHK'lerle yönetiliyor. Kürt bölgesindeki köy ve kasabalarda baskı ve terörle sözünü geçirmeye çalışanlar başta Özel Harekâtçılar olmak üzere tüm güvenlik güçleridir. Yapılan çeşitli baskılara tehdit ve tutuklamalara karşın HDP'in ana bileşeni olan Kürtler demokrasiden yana seçimlerini yaparak çoğunlukla HAYIR oyu kullandılar. HDP'nin oy kaybettiği, halkın Evet oyu verdiği yalandan ibarettir. Mardin'de, Amed'de, Van'da, Siirt'te, Hakkari, Şırnak ve Batman'da yıkılmış, yakılmış tüm ilçelerde hayır çıkmıştır. Çok güzel bir şey yakalandı: Demokrasi güçlerinin birliği, birlik ve dayanışması. Bu birlik önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçiminde genel seçimlerde, belediye seçimlerinde çok önceden ve sürekli olarak sağlanmalıdır. Örnek; Neden solun tümünün Cumhurbaşkanı adayı Erkan BAŞ olmasın. En başta Kürtler böyle bir seçeneği ilkesel olarak destekler ve Selahattin DEMİRTAŞ başkan da bu amaç için Kürtler arasında en aktif çalışmayı yürütür. Artık incir çekirdeğini doldurmayan hesaplardan vaz geçelim, önemli olan barış içinde bir arada yaşamaktır. Herkes şunu artık kabullensin, Kürtler olmadan Türkiye'de hiç bir toplumsal ilerleme ve gelişme, demokratikleşme olmaz. Şimdiden tüm demokrasi güçleri 1 Mayıs'a bu inançla, direnişle hazırlanıyor. Barış içinde, bir arada, savaşsız, sömürüsüz özgür demokratik bir cumhuriyette, herkesi kucaklayacak bir ülkede yaşamak için elele vermek zorundayız. Bu amacı başarmak için çalışırken Sosyalizme de daha fazla yakınlaşacağız ve sınıfsız, sömürüsüz bir düzene ulaşacağız.

Anayasa Referandumu ve Avrupa

❑ **Murat ÇAKIR**

AKP rejiminin dayattığı anayasa referandumu sadece Türkiye'de değil, Avrupa kamuoyunda da gerek kampanya süreci, gerekse de YSK hilesi ile elde edilen sonuçları itibariyle antidemokratik ve gayrimeşru olarak görülüyor. Burjuva medyası, en muhafazakâr gazeteler bile, oylama esnasında yapılan hilelerden, antidemokratik uygulamalarından ve Türkiye'de "diktatörlük inşasının tamamlandığından" bahseden haber ve yorumları yayınlıyor, sayfalarını –solundan sağına– burjuva partilerinin temsilcilerinin Erdoğan'a yönelik eleştirilerine ve bunların kendi hükümetlerine yönelttikleri taleplere açıyor. Kimi liberal yorumcu *"Sultanlığını ilân eden Erdoğan'ın yönettiği bir Türkiye AB'ne üye yapılmamalıdır"* görüşünü savunurken, muhafazakâr yorumcular, *"diktatörlük olsa dahi"* Türkiye ile olan diyaloğun devam ettirilmesi gerektiğinde ısrar ediyorlar.

Referandum öncesinde ve hemen sonrasında Türkiye'yi ana konu hâline getiren burjuva medyası, haber ve yorumlarıyla Avrupa kamuoyunda Türkiye hakkında zaten var olan kafa karışıklığını daha da artırmaktan başka bir işlev görmüyor aslında. Neredeyse Avrupa'daki tüm burjuva medyasında birbiriyle çelişir görünen iki yaklaşım yer alıyor: Hem Erdoğan'a ve partisi AKP'ye yönelik eleştirilerin dozajı artırılıyor, referandum süreciyle zaten iflas etmiş olan parlamenter sistemin rafa kaldırıldığı ve olmayan kuvvetler ayrılığının Avrupa sermayesinin doğrudan yatırımlarını yavaşlattığı vurgulanıyor, hem de AKP rejiminin *"emsalsiz ekonomik başarıları"* ile iktisat politikalarındaki esneklik övülüyor, Türkiye'nin *"AB için vazgeçilmez stratejik öneminin"* altı çizilerek, ülkenin *"Batı'dan uzaklaşmaması için olağanüstü çaba harcanması"* gerektiği belirtiliyor.

Aslına bakılırsa bu tartışmalar, Avrupa'da faaliyet gösteren Türkiye ve Kürdistan kökenli devrimci-demokratik göçmen ve işçi örgütleri ile Avrupalı komünistlerin çabalarıyla demokratik kamuoyunun gündeminde tuttuğu ve Avrupalı emperyalist güçler ile AKP rejiminin sıkı işbirliğine yönelik eleştirilerin ve bu çerçevede dile getirilen gerçeklerin üstünü örtmeye yarıyor. Böylelikle demokratik kamuoyunda ifade edilen eleştiri ve talepler boşa çıkartılıyor, çıkmaza sokuluyor. Velhasıl bu çerçevede Avrupa reformist solunun da meşum bir rol oynadığını, aynı zamanda kimi Avrupalı komünistin de net tavır almaktan ziyade, "seçim analizleriyle" vakit kaybettiklerini belirtmemiz gerekiyor.

Türkiye'deki Referandumun AB'ne Yararları

Türkiye'deki anayasa referandumu çerçevesinde yürütülen manipülatif tartışmaların AB'ne ve dolayısıyla Avrupa'daki emperyalist güçlerin politikalarına farklı yönlerden "yararlı" etkileri oluyor. Bunların başında kuşkusuz kamuoyu görüşünü yönlendiren algı yönetimi gelmektedir. Bir kere Türkiye'deki diktatörlük inşası, Avrupa'daki emperyalist yayılmacılığa, kapitalist sömürüye ve neoliberal sermaye birikim sürecine dayanan rejimlerin "gerçek demokrasi" olduğu demagojisine gerekçe gösteriliyor. Yani gayrimeşru referandum kapitalizmin merkez ülkelerindeki sınıf tahakkümünün ve emperyalist-kapitalist dünya düzeninin meşrulaştırılması, "alternatifsiz" olduğu algısının yaygınlaştırılması için kullanılıyor. Sanki AKP rejiminin kurulmasında ve Erdoğan-Saray iktidarının oluşturulmasında Avrupalı emperyalist güçlerin hiç katkısı olmamış, AB çatısı altındaki burjuva diktatörlükleri "demokrasi cennetiymiş" gibi, Erdoğan eleştirisi üzerinden algı yönetimi yapılıyor, Avrupa işçi sınıfı ve toplumlarının, direniş iradelerinin neredeyse tamamen kırılmasına neden olan bölünmüşlüklerini derinleştiren ırkçı ve milliyetçi demagoji mekanizmasının malzemesi hâline getiriliyor.

Örneğin Türkiye'nin hükümranlık haklarının önemli bir kısmının AB'ne devredilmesi için icat edilen *"Türkiye'nin AB'ne Yakınlaştırılma Süreci"* bu malzemelerden birisidir. Ne Ankara'da, ne Berlin ve Brüksel'de Türkiye'nin yakın zamanda AB'ne üye olabileceğine inanan tek bir yetkili kalmamış olsa da, sanki Türkiye'nin AB üyeliği realist bir opsiyon ve üyelik görüşmeleri AB "demokrasilerinin" Türkiye'deki "diktatöre" karşı kullanabilecekleri etkin bir "baskı aracıymış" gibi, Türkiye ile yürütülen üyelik görüşmelerinin askıya alınması talep ediliyor. Aynı şekilde Türkiye'nin "NATO üyeliğinden çıkarılması" talepleri de ifade ediliyor. Bu çerçevede AB Komisyonu'ndan ve F. Almanya gibi "öncü" ülkelerin hükümetlerinden *"Türkiye'nin idam cezasını yeniden yürürlüğe sokması, son kırmızı çizgimiz olacaktır"* benzeri açıklamalar yapılıyor.

Anlaşılmaz bir biçimde Avrupa reformist solunun da hararetle savunduğu bu talep ve görüşlere yakından bakıldığında, bunların hem emperyalist stratejilere, hem de AKP rejimine yarayan ve her defasında kamuoyu görüşünü etkilemek için hep yeniden üretilen demagojik söylemden ibaret oldukları görülebilir. Bir kere böylelikle emperyalist-kapitalist dünya düzeninin taşıyıcı araçları olan savaş kışkırtıcısı AB ve NATO'nun "demokratik kurumlar" ve "BM Şartına dayanan değer ittifakları" oldukları telkin edilmekte ve meşru kılınmaktadırlar. İkincisi ise, demokratik kamuoyunun Türkiye'deki antidemokratik uygulamalara, hukuksuzluğa, baskı ve işkenceye, kirli savaş ve sömürge yöntemlerine karşı BM Şartı ve AB kriterlerinin gerektirdiği yaptırımların uygulanmasına yönelik kamuoyu taleplerinin boşa çıkarılmasına yaramaktadırlar.

Aynı şekilde burjuva medyası ve hükümetlerinin AKP rejimine yönelik haklı eleştirileri Erdoğan'ın şahsında kişiselleştirmeleri ve Türkiye'deki diktatörlük inşasını salt "Erdoğan kendisi için istiyor" diye lanse etmeleri, Türkiye'deki güç ilişkilerinin, emperyalist güçler ile olan işbirliğindeki çelişkilerin, Türkiye'deki egemen blok içerisinde yürütülen çatışma ve ayrışmaların, sivil-askerî bürokraside İslamistler, milliyetçiler, Ergenekoncular, Atlantikçiler ve Avrasyacılar arasında devam eden koalisyon arayışlarının ve emperyalist güçlerin bunlar üzerindeki etkilerinin anlaşılmasını, görülebilmesini engelleyen çabalardır. Basit bir "Erdoğan karşıtlığı" olarak gösterilen bu çabalar, zaten Türkiye ve Ortadoğu'daki karmaşık ilişkiler, çıkarlar ve çelişkiler konglomerasının arka planını görmekte zorlanan Avrupa demokratik kamuoyunun kafasını iyice karıştırmaktadır. Avrupa reformist solunun reaksiyonlarından ve tavrından da görülebildiği gibi, bu çabalar Avrupa işçi sınıfı ve devrimci-demokratik güçlerinin asıl hedefe, yani antiemperyalist ve antikapitalist mücadeleye odaklanmaları yerine, emperyalist-kapitalist dünya düzeninin demagojik söylemlerinin yeniden üretilmelerine ve enternasyonalist dayanışma çizgisinden uzaklaşmalarına neden olmaktadır.

Referandumun İç Politikada Kullanılması

Başta F. Alman emperyalizmi olmak üzere, Avrupalı emperyalist güçler bilhassa Suriye ve Irak'taki savaşın gidişatın yön değiştirmesiyle birlikte AKP rejimine karşı olan tavırlarını değiştirmeye başlamışlardı. Elbette bu tavır değişikliği, AKP rejimini karşılarına alma biçiminde değil, destek-köstek politikalarıyla kendisini ifade ediyordu. Gazetemizin bir önceki sayısında F. Almanya-Türkiye ilişkileri özelinde açıklamaya çalıştığımız gibi, ne AB'nin, ne de tek tek emperyalist devletlerin Türkiye'deki bir diktatörlükle, bu diktatörlük açık faşizm dönemine geçse dahi, herhangi bir sorunları olmayacak. Aksine Erdoğan'ın Saray diktatörlüğü em-

peryalist güçlerin Ortadoğu stratejileri açısından kolaylaştırıcı faktör olacaktır. Ama bunun önkoşulu Türkiye'deki rejimin kontrolünün emperyalist güçlerin elinde olmasıdır. "Erdoğan karşıtlığı" görüngüsünün ardında çeşitli maddi nedenler bulunuyor: Bunlardan bir tanesi, Erdoğan'ın henüz devlet aparatının işleyişini güvence altına alabilmek için farklı güç odaklarıyla bürokrasi içinde koalisyon kurmak zorunda kalması, böylelikle rejimin geleceği konusunda belirsizlik yaşanmasıdır. Bir diğer maddi neden, Ortadoğu'da ABD ve F. Almanya arasında ayyuka çıkan çelişkiler ve çıkar çatışmalarıdır. Örneğin petrol ve doğalgaz nakliyatının Türkiye üzerinden sürdürülebilir biçimde ve istenilen miktarda Avrupa'ya akması, ABD emperyalizmi açısından bir öncelik değilken, F. Almanya ekonomisi açısından yaşamsal önem arz etmektedir. AKP rejimi ise hem ülkenin stratejik konumunu, hem de ABD-F. Almanya arasındaki çelişkileri kullanmaya çalışarak, arıza yaratmaktadır. Fazla uzatmadan noktalayalım: Avrupa'nın hiç bir zaman diktatörlüklerle sorunu olmamıştır, Türkiye'dekiyle de olmayacaktır. Yeter ki rejim AB'ne göbekten bağımlı kalsın (örneğin Gümrük Birliği üzerinden), Rusya ile ilişkilerini tahammül edilebilir düzeyde tutsun, AB'nin etki alanının genişlemesine katkı sunsun ve 12 Eylül 1980'nin mirası olan neoliberal sermaye birikim rejimini korusun. Ki bu durumda "dişleri çekilmiş", meşruiyetini kaybetmiş ve hegemonik gücü zayıflamış bir Erdoğan ile rahatlıkla başa çıkabilir.

Ancak, gayrimeşru referandum sonuçlarını kabul etseler de, "Erdoğan karşıtlığı" görüngüsüne hâlâ ihtiyaçları bulunmaktadır. Bunu gene F. Almanya örneğinde açıklamaya çalışalım.

Sonuçların ilân edilmesinin hemen ardından burjuva medyası ve iktidarı-muhalefetiyle F. Alman politikacıları, F. Almanya'da yaşayan Türkiyeli seçmenlerin yüzde 63,1 gibi bir oranla "Evet" oyu vermelerini skandalize etmeye başladılar. Gazete sayfaları "demokraside yaşayıp, diktatörlüğü seçen", "entegre olmayan" ve "Evet" oyu vererek Erdoğan'ı destekleyen Türkiyelilerin *"ya Alman vatandaşlıkları iptal edilsin, ya da ülkeyi terk etsinler"* türünden kültüralist ve ırkçı yorumlarla doldu. İşin garibi, kendilerine "demokrat" diyen Türkiye ve Kürdistan kökenli bir kesim de bu koroya katıldı. Zaten bu kesim referandum kampanya sürecinde sosyal medya üzerinden, sırf "Erdoğan karşıtı" oldukları gerekçesiyle ırkçı ve sağ popülist parti ve gazetelerin söylemlerini paylaşıyor, Wilders, Le Pen, Seehofer gibi bilumum sağcı-ırkçı politikacılara alkış tutuyorlardı. *"Evet oyu verenler gitsin Türkiye'de yaşasın"* korosuna katılanlar, hâlâ F. Alman devletinin politikalarına alet olduklarını göremiyorlar ne yazık ki.

Peki, F. Almanya'da bu tartışmalar neden başlatıldı? Öncelikle toplumsal bölünmüşlüğü derinleştirmek ve olası direnç mekanizmalarını kırmak için. Aslına bakılırsa bu şekilde yeni tip işçi göçünün başladığı 1950'lerden bu yana sistematik olarak sürdürülen, ayırımcı ve ırkçı yaklaşımları körükleyen alışılagelmiş politikanın yeniden ısıtılıp piyasaya sürülmesidir yapılan. 2017'de yapılacak olan eyalet ve federal parlamento seçimlerinde istenilen sonuçları almak, egemen mülkiyet ve iktidar ilişkilerinin sorgulanmasını engellemek, militaristleştirilmeye ve neoliberal dönüşüme karşı yaygınlaşmakta olan itirazları sisteme zarar vermeyecek yataklara kanalize etmek, çifte vatandaşlık gibi demokratik ve diğer sosyal kazanımları geri almak ve kapitalist sömürüye boyun eğmeyi "uyum" safsatasıyla dayatmak için, neredeyse her seçim öncesi uygulanan "günah keçisi" politikalarının yenilenmiş versiyonudur.

Bu tartışmaların bir diğer amacı da, kurumsal ayırımcılığın, ırkçı yasaların ve gerici göçmen ve mülteciler politikasının uğursuz sonuçlarının üstünü örtmek, Türk devletiyle on yıllardır F. Almanya sınırları içerisinde sürdürülen siyasî, polisiye ve istihbarat işbirliğini gizlemektir. Örneğin göçmenler arasında sayısal olarak azınlık olan Türkiyeli muhafazakâr kitle, sanki tüm Türkiyelileri temsil ediyormuş gibi lanse edilmekte, çoğunluk toplumunda yerleşik olan ksenofobik ve refah şovenisti yaklaşımlar körüklenmekte, İslam düşmanlığı enstrümantalize edilmektedir. Tartışmalar çerçevesinde ileri sürülen Türkiyelilerin kendilerini izole ettikleri ve Erdoğan'ın lobicileri hâline geldikleri iddiası, kısmen doğru olsa da, bu izolasyonun ve lobicilik çalışmalarının bizzat F. Alman ve Türk devletleri tarafından yürütüldüğü gerçeğini gizlemektedir. AKP rejiminin F. Almanya'da geniş bir örgütsel ve istihbarat ağına sahip olmasını sağlayan F. Alman hükümetinden başkası değil. Doğrudan Erdoğan'ın gizli ödeneğinden aktarılan paralarla finanse edilen UETD gibi örgütler, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olan DİTİB ve camileri, konsolosluklar ve AKP hükümetiyle sıkı işbirliği içerisinde olan çeşitli kurum doğrudan F. Alman makamlarının onayı ve bilgisi dahilinde faaliyet yürütmektedirler.

F. Alman ve Türk devletleri arasındaki doğrudan F. Almanya'da yürütülen işbirliği, özellikle 12 Eylül cuntasının başlattığı "Huzur Operasyonu" ile derinleştirilmiş ve bugüne kadar genişletilmiştir. Örneğin F. Hükümet Türkiye'nin Kürt politikasını F. Almanya'da bire bir uygular, Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütleri kriminalize eder ve devrimcileri ceza yasasına uydurulan bir madde ile hapse atarken, aynı anda 6 bin MİT elemanının F. Almanya'da serbestçe çalışmasına onay vermektedir. MİT'nın, F. Alman gizli servisinden Güllen hareketinin aktivistlerini izlemesini güya protesto eden F. Hükümet, MİT raporlarını Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimcilere karşı açtığı davalarda kullanmaktan ve hapis cezalarının dayanağı yapmaktan geri durmamaktadır.

Sonuçların ilân edilmesinin hemen ardından burjuva medyası ve iktidarı-muhalefetiyle F. Alman politikacıları, F. Almanya'da yaşayan Türkiyeli seçmenlerin yüzde 63,1 gibi bir oranla "Evet" oyu vermelerini skandalize etmeye başladılar. Gazete sayfaları "demokraside yaşayıp, diktatörlüğü seçen", "entegre olmayan" ve "Evet" oyu vererek Erdoğan'ı destekleyen Türkiyelilerin "ya Alman vatandaşlıkları iptal edilsin, ya da ülkeyi terk etsinler" türünden kültüralist ve ırkçı yorumlarla doldu. İşin garibi, kendilerine "demokrat" diyen Türkiye ve Kürdistan kökenli bir kesim de bu koroya katıldı.

F. Almanya'daki devrimci-demokratik göçmen örgütlerinin on yıllardır eleştirdikleri bu uygulamalar, F. Almanya'da yaşayan Türkiyeli göçmenlerin Türk devletinin milliyetçi, dinci ve eril prangasında kalmalarına neden olmaktadır. Bu durum gerek F. Alman devletinin, gerekse de Türk devletinin işine gelmekte, Türkiyeli ve Kürdistanlı göçmen kitlesinin istenildiği gibi manevra edilebilen bir kütle olarak elde tutulmasını sağlamaktadır. Türkiyeli göçmenlerin, üçüncü kuşakta dahi gericileşmelerinin temel nedenlerinden birisi, uygulanan bu politikalardır.

Yeri gelmişken bu bağlamda Türkiye'deki sol çevreler arasında da ifade edilen ve doğru kabul edilen iki efsaneye değinmek gerekiyor: Efsanenin birisi, Türkiyeli göçmenlerin Türkiye'deki seçimlerde AKP, MHP, SP veya BBP gibi milliyetçi ve dinci partilere oy verirlerken, F. Almanya'daki seçimlerde SPD, Yeşiller veya Sol Parti gibi partileri destekledikleri iddiasıdır. Bu doğru değildir. Yapılan empirik araştırmalar, F. Almanya'daki yerel, eyalet ve genel seçimlere katılım oranlarının muhafazakâr seçmenlerde çok düşük olduğunu kanıtlamaktadır. Bu kesimin Alman vatandaşı olmayan ve Yabancılar Meclisi gibi danışma meclisleri seçimlerine katılma hakkı olanların bu seçimlere katılma oranları ise, milliyetçi ve dinci örgütlerin bu meclislerde çoğunlukta olmalarına rağmen, yüzde 3 civarındadır.

İkinci efsane, muhafazakâr Türkiyeli göçmenlerin sınıfsal aidiyetine dairdir. Aralarında büyük endüstri işletmelerinde çalıştırılan işçiler olsa da, ki bunlar genellikle çekirdek kadroya dahil olan ve ortalamanın üzerinde maaş alanlardır, genel olarak bu kesimin "mağdur" göçmen sınıfında olmadıkları söylenebilir. Kimilerinin F. Almanya'da sosyal yardım alıyor oluşu, Türkiye'deki mal varlıklarının yüksek olmadığı anlamına gelmemektedir. Aksine bu kesimler AKP rejiminin "nimetlerinden" faydalanan ve genellikle Türkiye'dekilerden daha militan AKP ve MHP taraftarlarıdırlar. Küçük burjuva muhafazakâr göçmen kitlesinin Avrupa'da "entegre" olma gibi bir derdi de yoktur. Ancak bu gerçek, başka bir gerçeği de göstermektedir: F. Almanya'da bu denli yüksek oranda "Evet" oyunun çıkması, on yıllardır faaliyet gösteren Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci-demokratik göçmen örgütlerinin zaaflarını ve yetersizliklerini göstermektedir.

Sonuç itibariyle gerek referandum öncesinde, gerekse de sonrasında Avrupa'da yürütülen tartışmalar, hem Avrupa'daki emperyalist güçlerin, hem de Türkiye'deki AKP-Saray diktasının lehine toplumsal algıyı manipüle etmeyi amaçlamaktadırlar. Referandum sonrası süreçte açık olarak görüldüğü gibi, Türkiye'deki muhalif güçlerin oluşturduğu potansiyelin sadece Türkiye işçi sınıfının devrimci güçleri ile Kürt Özgürlük Hareketi tarafından aktive edilmesi olanaklıdır. Bu güçlerin, diktatörlüğe ve olası bir faşizm inşasına karşı verdikleri mücadelede Avrupa'daki devrimci-demokratik güçlerin enternasyonalist dayanışmasına olan ihtiyacı giderek daha fazla olacaktır. Avrupa'daki devrimci-demokratik göçmen örgütlerinin ve Türkiyeli komünistlerin temel görevi, Avrupa'daki devrimci-demokratik güçlerin ve demokratik kamuoyunun bu enternasyonalist görevi yerine getirmeleri için harekete geçmelerini sağlamaktır. Avrupa'da yaşayan Türkiyeli komünistlerin, devrimci-demokratik göçmen örgütleri arasında oluşmuş suni görüş ayrılıklarının aşılması ve birleştirici unsur olan sınıfsal çıkarlar temelinde Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütler ile emekçilerin Avrupa'daki işçi sınıfı ve sınıf partileri ile, emperyalizme ve AKP-Saray diktasına karşı olan birliğini kurmak için gereken rolü üstleneceklerinden kimsenin şüphesi olmamalıdır!

Güneş Yine Doğudan Doğuyor Kürtler Mücadeleye Devam Dediler

❑ **Mehmet DEMİR**

Geleceğe, insana dair bir gözle bakabilmek ve geleceğin doğru bir temelde inşa edilebilinmesi için mücadeleye, bu gözle devam etmek, başarabilmenin de önemli bir yoludur. Yaşanan bir çok gelişmeden ders çıkarabilmek ve bunları doğru bir temelde ele almak ilerlemenin olmazsa olmazıdır. Kürtler, bugün yaşanan gelişmelere, kendi çıkarları doğrultusunda çeşitli düzeylerde müdahale etmeye çalışırken bölgedeki gelişmelerden de yakından etkilenmektedirler. Sürecin doğru okunabilmesi için nasıl bir gelecek, sorusunun da açıklığa kavuşması gerekmektedir. Bu soruya Kürtler açısından cevap ararken bölge halklarının yaşadıkları gelişmeleri de gözardı etmemek gerekiyor. Bölge halklarının ve Kürtlerin çıkarları, bugün birbirlerini her zamankinden daha fazla etkilemektedirler. Bu etkilenme Kürtler ile bölge halklarının çıkarlarını ortaklaştırmak için önemli fırsatlar da doğurmaktadır. Her zamanki gibi bölgemizde halkların birleşmesini istemeyen güçlerin varlığı bu fırsatların kullanılmasını da zorlaştırmaktadır. Kürtler için bölge halkları ile dayanışmayı güçlendirmenin önemini her fırsatta dile getirmemizin nedeni, sorunların içiçe geçmişliğinin yanısıra mücadelenin hedefini çarpıtma girişimlerinin de var olmasıdır. Her parçanın kendi özgül koşullarını gözönünde bulundurmakla birlikte, birbirlerini etkileyen çok geniş bir mücadele cephesinin var olduğunu söyleyebiliriz. Buradan yola çıkarsak Kürtlerin çıkarları bölge halklarının demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle bir bütünlük arz etmektedir. Birlikte dayanışma güçlendikçe hem bölge halkları ve hem de Kürtler kazanacaklardır. Kazanımları birbirlerine karşıt değil tam tersine birbirlerini destekleyecektir.

Rojava Ortak Mücadele

Kürt Özgürlük Hareketi, Rojava'da önemli bir deneyime de örnek oluşturdu. Bölge halkları arasında dayanışma ve ortak mücadelenin hangi temellerde gelişmesi gerektiği pratikte ifadesini buldu. Başlangıç açısından önemli bir adım olduğunu ve halkları birbirine yakınlaştırdığını söyleyebiliriz. Rakka'ya yönelik geliştirilen ortak askeri operasyon Suriye'deki halklar için de bir umut ışığı olmuştur. Önemli olan yeniden inşaada Kürtler ile birlikte Rojava ve Suriye'de yaşayan diğer halkların da demokratik haklarına kavuşmalarıdır. DAİŞ çetelerine karşı başarıyla verilen mücadeleye tüm kesimlerden katılımın olması gelecek açısından da son derece önemlidir. Kürtler, dayatılan ikinci sınıf vatandaşlıktan eşit haklara sahip bir konuma gelmektedirler. Bunun Kürtlerin mücadelesiyle mümkün olduğunu gözardı etmeden, halkların bunun bilincine varmalarının da önemli olduğunu belirtebiliriz. Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerin bölünme korkusu ile kendi halklarını Kürtlere karşı kışkırtmakla kalmayıp onları baskı altında tuttuklarını da bilmekteyiz. Oysa Kürtler, ne geçmişte ne de bugünkü mücadelelerinde büyük bir oranda bölge halklarının çıkarlarına ters bir girişimin içerisinde olmamışlardır. Tam tersine Kürtler ulusal birliklerine ve kendi çıkaralarına sahip çıkmamakla eleştirilmişlerdir. Buna karşılık egemen uluslardan yeterli bir destek de bulamamışlardır. Bugün bu konuda belirli bazı gelişmeler olsa da yeterli seviyeye gelmekten uzak bulunmaktadır. İlerki dönemlerde, bu desteğin büyümesi ile yaşanacak olumlu gelişmeler, bölge halklarının mücadelesine de büyük bir ivme kazandıracaktır. Bu açıdan Rojava ve Suriye'deki ortak mücadele önemlidir.

Suriye sorununun çözümü bölgedeki dengeleri değiştirecek öğeleri de içerisinde barındırmaktadır. DAİŞ'in tamamen olmasa da önemli oranda geriletilmesi, çözüme bir adım daha yaklaştıracaktır. Çözümün de eski Suriye'ye geri dönüş olmayacağı açıktır. Kürtlerin haklarına kavuşmaları, özerk ya da federatif, demokratik bir Suriye'nin temellerinin atılması Türkiye, İran ve Irak'ta da etkileri olacak gelişmelere yol açacaktır. Bunun için Türkiye ve İran Suriye'ye doğrudan müdahale etmektedirler ve burada kendi çıkarlarını sarsacak bir gelişmenin önünü kesmeye çalışmaktadırlar. Yeni bir fedaratif Kürdistan'ın yanıbaşlarında doğuşunu engellemek için, bildiğimiz oyunlarını yeniden sahneye koymaktadırlar. Güney Kürdistan'ın federatif bir Irak içerisinde adım adım bağımsızlığa doğru yol alma seslerinin yükseldiği bir dönemde, Rojava'nın yeni bir Kürt oluşumu olarak sahneye çıkması, Türk ve İran egemen güçleri için yeni bir korkunun sebebi olmuştur. Kürdistan'ın statüye kavuşması kendi halklarının da uyanışını hızlandıracaktır. Bu da onların egemenliğinin sonunu getirecek gelişmelerin de başlangıcı olacaktır. Büyük korkuları da budur. Bölünme korkusu ve Kürt düşmanlığı kozları ellerinden alınacağı için kendi halklarını egemenlikleri altında tutmaları da zorlaşacaktır.

*Referandumla eski Kemalist cumhuriyetin yıkıldığı yalanına inananlar çıkabilir. Kemalizmin ve cumhuriyetin ilk kuruluş ilkesi olan **'tek millet, tek devlet'** korunduğu müddetçe bunun koca bir yalan olduğunu söyleyebiliriz. Bugünkü sorunların kaynağında bu tekçi anlayışın varolduğunu görmezden gelenlerin bir kez daha düşünmelerinde fayda vardır.*

Suriye Demokratik Güçleri'nin ortak mücadelesi, bölgede halkların barış içerisinde ve birbirlerinin haklarına saygı temelinde birarada yaşayabileceklerine örnek teşkil ettiği için de önemlidir. Bunun için uluslararası güçlerden de destek görmektedirler. Dünya sosyalist ve demokratik güçlerinin desteğinin her geçen gün daha somutlaşarak arttığını söyleyebiliriz. Sadece ilgi göstermekle kalmadıklarını ve uluslararası alanda somut desteklerini de göstermektedirler. Bu da bölgemiz açısından önemli bir gelişmedir. Bunların yanısıra gerek Rusya olsun gerekse de ABD'nin başını çektiği batılı ittifak olsun, her ne kadar arzulamasalar da SDG'yi dikkate almak zorunda kaldılar. SDG, Suriye'nin geleceğinin nasıl olması gerektiğine dair bir alternatif sundu. Bundan sonra sahadaki gelişmeler belirleyici olacaktır. PYD ve diğer demokratik güçlerin dış oyunları boşa çıkarma becerileri, gelişmelerin yönünü de belirleyecektir. Yeni Suriye'de Kürtlerin eskisi gibi görmemezlikten gelinemeyecekleri de açıktır. Rakka'nın DAİŞ çetelerinden temizlenmesi, Rojava ve Kuzey Suriye'nin SDG'nin kontrolüne geçmesi anlamına gelecektir. Bu da Kürtlere yeni bir statünün yolunu açacaktır. Esaslı mücadelenin de bundan sonra başlayacağını belirtebiliriz. Bu konuda bir çok senaryonun ortada dolaşması bunun kanıtıdır.

Bu yol, öyle kolay yürünebilecek bir yol olmayacaktır. Kürtlerin de bunun bilincinde olarak hareket etmeleri gerekmektedir. Burada da geniş katılımlı bir çözümün fırsatı yaratılmalıdır. Dengeleri değiştirecek bu yolun, zorluklarla dolu geçeceğini şimdiden görebilmekteyiz. TC'nin ABD ve Rusya'yı YPG'nin temel bileşeni olduğu SDG'ne karşı tavır almaya zorlama çabaları sonuç vermediği gibi El Bab'da da beklemek zorunda kaldı. Son dönemlerde çeşitli tavizler vererek ABD'nin yeni yönetimini ikna etme çabaları da şimdilik karşılık bulmadı. Ama TC'nin kendi siyasi varlığını devam ettirmek için yeni oyunlar peşinde olduğunu yapılan girişimlerden anlamaktayız. İlk etapta demokratik güçlerin Suriye'de yeni mevziler kazanmalarını engellemek istemektedir. SDG'nin çözüm reçetesi, TC'nin DAİŞ benzeri çeteler eliyle Suriye'de dayatmak istediği sunni-selefi egemenliğine karşı önemli bir engeldir.

Musul ve Rakka'dan Sonrası

Kürt Özgürlük mücadelesini çok yakından etkileyecek iki şehir, Musul ve Rakka'da DAİŞ çetelerine karşı verilen mücadele, bugün bölgedeki dengeler üzerinde önemli sonuçlara yol açacak gelişmeleri de içerisinde barındırmaktadır. Bu şehirlerdeki mücadele Kürtlere yeni fırsatlar yaratmakla kalmayacak, aynı zaman da onların bölge halklarıyla ayrılıklarını giderecek ve dayanışmayı güçlendirecektir. Halklar arasında bugün güvensizliğin tohumunu ekerek Şii-Sünni gibi mezhep çatışmalarını körüklemek isteyenler de bir sonuca ulaşamayacaklardır. Ayrılıkların barış temelinde çözümü için gerekli güven ortamı da oluşacaktır. Musul'un halklar mozaiği olması, buradaki mücadelenin önemini bir kat daha arttırmaktadır. Mezhep kışkırtmaları için uygun bir zemi-

nin varlığı, burada kışkırtmalara prim vermemenin önemini daha da arttırmaktadır. Musul, Kürdistan'a ait bir şehir olmasına rağmen tartışmalı bir statüde tutularak üzerinde oyunlar oynanmaktadır.

Güney ve Rojava Kürdistan'ının yanısıra Kuzeyi de etkileyecek olan bu şehirlerdeki mücadele başarıya ulaştığında Kürtler mücadelelerinin karşılığını alabilecekler mi sorusu kafalarda çoktan dolaşmaya başladı. Kürtlere verilen sözlerin şimdiye kadar çok az bir kısmının tutulmuş olması, yeni sürece de kuşkulu yaklaşmayı beraberinde getirmektedir. Burada önemli olanın uluslararası güçlerin yaklaşımlarından çok, Kürtlerin birliği ve doğru bir mücadele eksenine girmeleridir. Bölge üzerinde söz sahibi olan güçlerin Kürtleri görmezden gelmediklerini sık sık yapılan açıklamalardan biliyoruz. DAİŞ'e karşı verilen mücadelede gösterilen başarılar, övgülere yol açmaktadır. Güney Kürdistan'a batılı bir çok devlet adamının peşpeşe ziyaretler yapması yeni dengelerde Kürtlerin nasıl bir rol oynayacaklarına da ışık tutmaktadır. Kürdistan'ın parçalanmışlığı ve Kürt sorununun çözülmemiş olması bölgedeki kaos ortamının aşılamamış olmasının da önemli bir nedenidir. Sorunların çözümü isteniyorsa Kürtlerin farklı parçalarda kalmaya devam etseler de belirli temel haklarına kavuşmaları gerekmektedir.

Musul ve Rakka'nın kurtarılması ardından Güney ve Rojava parçalarının statülerinin ne olacağı veya çözümün hangi evreye geleceği de ortaya çıkacaktır. Hem tek tek parçalar açısından ve hem de bölge açısından ele aldığımızda, Kürtleri hesaba katmayan bir adımın başarıya ulaşma şansı kalmamıştır. Bölgedeki dengelerin yanısıra, Kürtlerin yıllardır süren özgürlük mücadeleleri böylesi bir aşamanın anahtarı olmuştur. Bu aşamadan sonra Kürt Özgürlük Hareketi kaybedebilir mi? Tarihlerinde ilk defa Kürtler, siyasi ve askeri olarak bu derece gelişmiş ve etraflı bir örgütlülük ve mücadele düzeyine ulaştılar. Her ne kadar ulusal birlik yolunda daha istenilen adımları atamamış da olsalar, mücadelenin vardığı boyut göz önüne alındığında Kürtler bu özgürlük mücadeleleriyle yenilmez bir düzeye erişmişlerdir. Yakılıp yıkılsa da şehirleri, Halepçe'de olduğu gibi zehirli gazlar bile kullanılarak insanlar bodrumlarda katledilseler de, kendi küllerinden yeniden doğabilecek bir aşamaya ulaşmıştır. Her parçadaki örgütlülük ve mücadelenin yılları bulan tarihine baktığımızda böylesi bir kanıya ulaşıyoruz. Bunun için, DAİŞ sonrası, Kürtler ne olacak sorusuna cevap ararken, nihai çözümün anahtarını yakalamak önem taşıyor. Çatışmalı ortamdan çatışmasızlığa geçerek sorunların barış ve karşılıklı güven temelinde çözümü için halklar arasında dayanışma da önem taşıyor. Sorunların demokrasi temelinde çözümlenmemesi yeni sorunları beraberinde getirecektir ve çatışmalar bir başka boyutda devam edecektir.

Referandum ve Sonrası

Kürtlerin bölgede önemli bir güç ve denge unsuru haline geldiklerini farkedenlerden biri de TC devletidir. Yıllardır süren inkârcılık, *'Kürtleri kabul et ama haklarını inkâr et'* mantığında ifadesini bulan bir sürece devşirilmiştir. Şu andaki yaklaşımın Kürt Özgürlük Hareketini tümden bastırmaya ve Kürtlerin seslerini kesmeye dönük olduğunu söyleyebiliriz. Bu amaca ulaşmak için de çeşitli yollar denediklerini görmekteyiz. Önemli bir adım olarak da Kürtler arasında ayrılığı ve çatışmaları körüklemeye çalışmaktadırlar. KDP ile girdiği ilişkilerden de bunu anlamaktayız. KDP ne kadar bu ipte oynar. Burası daha açıklığa kavuşmuş değil. Kürtlerin ve siyasi temsilcilerinin bu konuda uyarıları umarım işe yarar. Refarandum öncesi Ankara ziyareti ve referandum sonrası yaptığı açıklamalarla, Barzani önüne atılan tuzaklara bir şekilde meyilli bir görüntü çizdi. Böylesi bir işbirliğinin ne gibi sonuçlar doğuracağını, biraz da bölgedeki dengelerin değişmesi ve alacağı yeni yön belirleyecektir. DAİŞ'e karşı savaş cephesinde zayıflıklara yol açacağından dolayı, uluslararası güçlerin de Kürtler arası bir çatışmaya karşı oldukları bilinmektedir. Bu işbirliğinin, KDP'nin, TC'nin Şengal ve Kandile yönelik kapsamlı bir saldırı hareketi içerisinde yer alması sonucuna da götüreceğini söylemek için biraz daha gelişmelerin seyrinin farklılıklar göstermesi gerekmektedir. Belli bir dönemdir Kandil ve Şengal'e karşı Türk ordusu tarafından bir hava ve kara saldırısının hazırlıklarının yapıldığından bahsedilmektedir. KDP'nin içerisinde bir kesimin farklı çıkarlar temelinde böylesi bir saldırıda yer almak için heveslendikleri görülse de, bunun yol açacağı sonuçların ağırlığından olsa gerek, şimdilik beklemeyi yeğlemektedirler. TC, bir tarafın Kürtlerini yanına alarak ilk etapda Kuzeydeki Özgürlük Hareketini bastırmak ve sonrasında da Kürtlerin kazanımlarına saldırmak istemektedir. Kürdü Kürde kırdırma politikasını boşa çıkarmanın en önemli ayağının, Ulusal Kongrenin toplanması olduğunu, daha önceleri de söylemiştik. Birlik her kesimin dilinde olmasına rağmen neden gerekli adımların atılmasında başarı sağlanamıyor. Kürt siyasi hareketleri, bu konuda samimi adımlar atmak zorundadırlar. Kazanımların başarı ile taçlandırılması için bu son derece gerekli bir adımdır. Ulusal birliğin temellerinin atılması egemen devletlerdeki demokrasi mücadelesine de belirli bir ivme kazandıracaktır.

Referandum sonuçlarını Kürtler açısından nasıl değerlendirmek gerekir? En önemli sonucu, Kürtlerin siyasette ayrı bir taraf olarak görülmeye başlanması ve bunun kabul edilmesidir. Kürtler sadece seçmenken bugün Türkiye'de dikkate alınmaları gereken bir güç oldular. Tavırlarının ne olacağı ayrı bir şekilde tartışıldı. Bölgede olduğu gibi Türkiye iç siyasetinde de belirleyici bir güç olarak dikkate alınmaya başlandılar. Bu, Kürt Özgürlük Hareketinin önemli bir kazanımıdır. Bunun doğru okunamaması Türkiye'de demokrasi mücadelesinin eksik kalmasına yol açmaktadır. Kürtlerin eşit haklarla ve özgürce kendisini ifade etmesini hala anlamayan, bunu bölünme korkusu ile görmezden gelen çevreler, bugünkü faşist saldırıların dolaylı destekçileri olmuşlardır. HDP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılmasında CHP'nin sergilediği tutum buna bir örnektir. Bölünme korkusu hangi derde deva olacaktır. 'Atı alan Üsküdarı geçti' dediğinde bu çevreler, Üsküdar'dan sonra karşısına çıkıp Kürtlerin de kendi dillerini ve özgürlüklerini yaşamaya hakları var diyebilecekler mi?

Referandumla eski Kemalist cumhuriyetin yıkıldığı yalanına inananlar çıkabilir. Kemalizmin ve cumhuriyetin ilk kuruluş ilkesi olan *'tek millet, tek devlet'* korunduğu müddetçe bunun koca bir yalan olduğunu söyleyebiliriz. Bugünkü sorunların kaynağında bu tekçi anlayışın varolduğunu görmezden gelenlerin bir kez daha düşünmelerinde fayda vardır. Kürtler bölge siyasetinde artık dikkate alınan bir halk durumundadırlar. Türkiye'de birlikte yaşamadan yana olanlar, Kürdü dışlayan bir çözümün kaybettirdiğini de kabul etmek zorundadırlar. Kürdü kazanmanın yolu eşit haklara kavuşmasındadır.

Referandumda Kürdistan'ın önemli bir kesiminden hayır çıkmıştır. Her türlü saldırı ve hileye rağmen yakılıp yıkılan şehirlerde hayır yüksek çıkmıştır. Bazı kesimlerin Kürtler Erdoğan'a kazandırdı biçimindeki değerlendirmelerinin gerçekle bir bağı yoktur. Referandum öncesi ulusalcı-Kemalist çevrelerin yarattığı bölünme korkusuna tepki olarak, bazı Kürtlerin evet oyu kullandıklarını ya da sandığa gitmediklerini biliyoruz. Bu çevrelerin Kürt düşmanlığının bugünkü faşist rejimin esas dayanağı olduğunu görmeleri gerekmektedir. Kemalistlerin sorun Kürtler olunca nasıl da AKP ile bile birleştiklerini görmekteyiz. Demokrasi konusunda samimi iseler Kürtlerin haklarını hiç bir koşula bağlamadan savunmalıdırlar. Kürtler demokrasi için üzerine düşeni yapmaktadırlar. Bunun karşılığında, yüzyıllık inkara yapışanlar da yanı başlarında özgürlüğüne kavuşması gereken bir halk olduğunu kabul etmelidirler. Diktatörlüğe karşı başarılı olmak ancak herkesin özgürlüğüne sahip çıkmakla mümkün olur. Bu refarandumun sonuçları, demokrasi güçleriyle Kürt Özgürlük Hareketinin diktatörlüğe karşı ortak bir mücadelede biraraya gelmelerinin yolunu daha da kolaylaştırmıştır.

İlker Altundal ve 5 Arkadaşına Tecrit ve İşkence

Merhaba, Ben 6 aydır Silivri 2 No'lu L Tipi Hapishanesi tutsağı olan **İlker Altundal**'ın Kız kardeşiyim. Abim ve diğer 5 arkadaşına, tecrite direndikleri için 3 aylık görüş yasağı verilmiştir. Bu süre zarfında bizi onlardan soyutlarken bir taraftan işkenceler gün geçtikçe artmıştır. Kitap hakları kısıtlanmış, ailelere gönderdikleri mektuplara el konulmuştur. Günde iki kez gardiyanlar tarafından keyfi şekilde darp edilip, ters kelepçeli vaziyette süngerle kaplı bir odada saatlerce tutuluyorlar. Artan işkencelere karşın tutsaklarımız kaldıkları hücreleri ateşe vermiş, buna rağmen işkenceler son bulmamıştır. Yetkililerle görüşme talebimiz reddedilmiştir.

Avukatımız son görüşmede tutsakların birinin yüzünde izler olduğunu sorduğunda gardiyanların botla yüzünü ezdiğini söylemiş diğerlerinin vücutları da morluk içinde ve ayakta duracak halleri yokmuş.

Şule ALTINDAL 22.04.2017

Enes ve Rahim'e Özgürlük

Kırklareli Üniversitesi'nde öğrenci olan arkadaşlarımız **Enes Aydoğan** ve **Rahim Akkale** daha önce haklarında verilen ve sonrasında geri çekilen asılsız bir ifade nedeniyle okullarından gözaltına alınıp "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanarak Kırklareli E Tipi Cezaevi'ne gönderildi. **Dila TAŞÇI** 08.04.2017

Kurşun Mühürlü Tren-II

❑ Murat CEYİŞAKAR

Lenin'in Rusya'ya dönmesini sağlayan 1917 Şubat Devrimi, 1789 Fransız burjuva devrimi Kıta Avrupası ve onunla komşu Rusya ve Osmanlı İmparatorluğu gibi ülkelerini de etkilediği, feodal monarşilerin gelişen sanayi ve ticaret burjuvazisinin önünü ağır vergiler ve iç piyasadaki feodal monopolleri korumak için getirilmiş bürokratik engellerle kestiği, ülkelerin gelişmişlik durumlarına göre farklılıklar taşısa da üretici güçlerle üretim araçları arasındaki zorunlu uyum yasası işlemesiyle, içten içe çürümüş gerici feodal monarşilerin sallanmaya ya da dağılmaya başladığı koşullarda ortaya çıkıyordu. Birinci paylaşım savaşı bütün cephelerde yoksul köylüler ve emekçiler için bir yıkım ve katliama dönüşürken yükselen kapitalist sınıflar için yeni yağma ve soygun alanları açıyordu.

İşte 1917 Şubat'ında Çarlık Rusyası da tam bu altüst oluşların bütün özelliklerini bünyesinde toplayan bir ülke konumundaydı. Çarlık, İngiliz ve Fransız Emperyalistleriyle kol kola başka bir haydut çetesine Osmanlı- Alman ve Avusturya Macaristan İmparatorluğuna karşı bir yağma savaşına girmişti. Bütün cephelerden yenilgi haberleri geliyordu. Monarşi gırtlağına kadar borcun içinde olduğu halde ülke bütçesini sarsan ölçülerde saray harcamalarından, eğlence, lüks ve şaşasından hiç bir şey kaybetmeden hayatına devam ediyordu. Yolsuzluk keyfilik ve bağnazlık, hurafe ve mistik tarikatlar sarayın politikalarına yön veriyordu. Çar'ın Saray'ında Rasputin adlı bir meczup, sahip olduğu özel yetkilerle sarayın iç ve dış politikası üzerinde büyük bir etkiye sahipti. Yoksul ve eğitimsiz bir Sibiryalı köylü ailesinde doğan **Grigori Jefimowitsch Rasputi**n sürekli illuzinasyonlar gören bir ruh hastasıdır. Çalışmaktan kaçtığı için, bir derviş gibi bir hristiyan hacı gibi kasaba kasaba dolaşır, kileselerde yatıp kalkar, dilenir... bütün benzeri ruh hastalarındada olduğu gibi başka hastaları -tabii ki Tanrı'dan adığı güçle- iyileştirdiğini idda eder, etrafındakilere sık sık Meryem Ana'yı gördüğünü anlatır. Onun kilise kariyeri de saraydaki kariyeri gibi nedense hızla yükselmiş kısa sürede rahip ve lokman hekim olarak ün salmıştı. Bir Petersbug ziyaretinde yıldızının parlayacağını bilemeden, gene kilise kilise dolaşıp dileniyor ve hastaları iyileştiriyordu. O günlerde Çar'ın tek oğlu ve tahtın tek varisi **Aleksiyev** bir kan hastalığı ile boğuşuyordu. Sarayın doktorları bu hastalık karşısında çaresiz kalmışlardı. Aleksiyev'in sağlığından sorumlu saray görevlisi son bir çare olarak ünü saraya kadar gelmiş olan Rasputini saraya çağırıp tahtın varisinin tedavisini ona vermeyi denedi. Rasputin'in şifalı otlarından mı yoksa daha önce tedavilerin etkisini yeni göstermesinden mi bilinmez Çar'ın sevgili oğlunun durumu iyiye gitmeye başladı. İşten o andan itibaren sarayın halktan ve bilimden kopuk berduş aristokrasisi için Rasputin kutsal bir tedavi ve siyasal olaylardan ve girişimlerden önce kendisine danışılan istihareye yatırılan, resmi hiç bir yetkisi olmadığı halde son derece geniş yetkilerle donatılmış bir hayalet gibi dolaşmaya başladı Saray'da ve Petersburg sosyetesi içinde.

İşçi sınıfına karşı saray entrikalarıyla ünlenmiş Rasputin'in karikatürü. Rasputin devrim arifesinde gene bir saray entrikası sonucu öldürüldü.

Saray ülkenin her yerinde ortaya çıkan ağır sorunları baskı, zorbalık ve entrikayla çözmeye çalışıyordu. Ayaklanmalar, protestolar ülkenin her kesiminden yükseliyor, Çarlık otokrasisisnin buna vereceği tek cevap, Çar'a bağlı kazak muhafızların halkı dipçiklerle kırbaçlarla bazen de silahlı saldırılarla bastırmasıydı.

Özellikle yoksul köylüler, savaşın bütün yönleriyle üzerlerine çöktüğü, açlığın, işsizliğin savaşın ve zorbalığın en acımasız kurbanlarıydı. Kentlerde ise uzun ve kötü çalışma koşulları sanayi proleteryası ve onların aileleri için hayatı tam bir cehenneme çevirmişti.

Şubat Devrimini Kadınlar Başlatıyor

1917 Mart ayının başları, 8 Mart kadınlar günü Petrograd'ın yoksullar semti Viborg'da çocuklarını besleyemeyen ve evlerini ısıtamayan kadınlar semtin sokaklarına döküldüler...

Yürüyüşçü kadınları fabrikalarda çalışan eşleri, çocukları ve sınıf akrabaları yalnız bırakmadı, fabrikalardan çıkıp onlara katıldılar. 11 Mart'ta Viborgdan çıkan kadın yürüyüşü Petersbug'un diğer semtlerini de kapsayan kitlesel bir eyleme ve genel greve dönüştü. Belgileri **"Ekmek", Kahrolsun Çarlık", "Kahrolsun Savaş"**tı. Lenin henüz İsviçre'de sürgündedir. Bolşevikler ve Petersburg İşçi Sovyeti yöneticileri grev ve çatışmalar konusunda dirayetli bir tutum gösterememekteler. Ancak işçilerin ve ailelerinin kararlı tutumu işçi önderlerini de devrimin kanallarına çekecek ve önce Bolşevikler arkadan da Menşevikler ayaklanmaya katılacaklardı...

Çarlık her zaman olduğu gibi bu ayaklanmayı da silahlı kazak birlikleri ile bastırmaya çalıştı. İşçiler "Kahrolsun polis!" diye bağırırken topluluk üzerine ateş açmayı reddeden Kazak askerleriyle grevciler arasında önceden kimsenin öngöremeyeceği ve Ekim Devrimi'nin kaderini çizecek bir yakınlık oluştu... Polisle çatışan onları yuhalayan grevciler karşılarına Kazaklar gelince onlarla sohbet etmeye ayaklanmanın propagandasını yapmaya başlıyorlardı. Bu yakınlaşma cephelerde sefil edilen askerleri de saracak ve askerleri işçi köylü devriminin temel bileşenleri yapıp işçi, köylü ve asker sovyetleri örgütlenmesini yani devrimin örgütlenmesini ortaya çıkaracaktı. Şubat ayaklanmasının daha başında işçi sınıfının bu moral üstünlüğü ve askerlerin işçilerle gösterdikleri dayanışma gizli polis raporlarına şöyle yansıyacaktı: *"Ayrıca belirtmek gerekir ki, karışıklıkları bastırmak üzere olay yerine sevkedilen askeri birlikler arasında göstericilere yakınlık gösterenler olmuş, hatta bazı askeri birliklerden askerler daha 'daha sıkı' bastırın diyerek göstericileri teşvik etmişlerdir"* [1] ...

Petersburg'da başlayan grev ve ayaklanma dalgası bütün Rusya'ya ve cephelere yayıldı. İşçi-köylü ve asker sovyetleri ülkenin her yerinde gerçek bir halk iktidarı oluşturmuşlardı bile. 22 Mart'a gelindiğinde içinde Sovyet kurulmamamış tek bir Rus şehri kalmamıştı. Bu şehirlerde yiyecek dağıtımını ve genel asayişi işçi-köylü-asker sovyetleri sağlıyordu.

Devrim'in bu habersiz gelişi burjuva sınıfını daha hazırlıksız yakalar. Sokaklarda ve cephe boylarında kızıl bir ayaklanmanın gümbürtüsü her yeri sardığında Rus burjuvazisinin temsilcileri hala Çarlığın varislerinden birini iktidara getirmeye çalışıyordu. Romanof'lardan birisiyle uzlaşmanın yollarını arıyorlardı. 26 Şubatta Çar meclisi fesh etti. Duma'nın milletvekilleri meclisi terk ediyor ama şehirden ayrılmamaya karar verdiler. Çarın bu darbesine karşı Bolşeviklerin cevabı çok sert olacaktı. 27 Şubat'ta muhafız alayları ayaklanıyor, greve katılan işçi sayısı 500.000'i buluyor, 28 Şubat'ta devrim çarın bakanlarını tutukluyor ve 2 Mart'ta geçici hükümet kuruluyordu. Buna rağmen Şubat ayaklanması sonucunda proletarya ve yoksul köylülüğün politik örgütlerinin çekimserliği, özellikle menşeviklerin zikzakları devrimin Rus burjuvazisine hediye edilmesine yol açtı.

8 Mart'ta Petersburglu' kadınların başlattığı Dünya Kadınlar Günü yürüyüşü.

İktidar konusunda burada Plehanov'dan beri Rus sosyalistleri arasında devrimin sınıfsal karakteri ve aşamaları konusunda ciddi bir kafa karışıklığı yaşanmaktadır. 1903 Minsk Kongresi'nden kalma kararlara göre devrim, tıpkı Batı'da olduğu gibi Rusya'da da köylülüğü yanına alan proleterya tarafından yapılacak ve burjuva demokratik bir karakter taşıyacaktı. Böylece az gelişmiş sanayi ve proleterya sınıfı toprak meselesinin halledildiği ve 8 saatlik iş günü ve göreceli özgürlük ortamında gelişip serpilecek ve bir sosyalist devrime önderlik edebilecekti... Proletarya birisi demokratik öbürü sosyalist olan ikili ve birbirini zorunlu olarak izleyecek bir devrimin önderi olacaktı. [2]

Batı Avrupa devrimlerinde kendisini iktidara taşıyacak müttefiki köylülüğü yedeğine alan kapitalistler emperyalizm çağında çoktan devrimci barutunu tüketmişti Rusya' da. Burjuvazi bir türlü ileriye doğru adım atmıyordu, menşeviklerin kendilerine hediye ettiği iktidarı bile zorla kabul ettiler. Bu durumda ısrarla Minsk'te kararların arkasına sığınarak kapitalizmin gelişmesini beklemek ya da onu geliştirmeye çalışmak, yüzeysel bir toprak reformuyla yetinmek, işçi sınıfı ayaklanıp barikatlara inmişken bile işçiler için sadece iş saatlerin kısaltılması gibi yüzeysel iyileştirmelerle yetinmek menşeviklerin her dönem vaz geçemedikleri bir politika olmuştu. Menşevizmin devrimden kaçma anlayışı Ekim Devrimi'yle tarihten tam olarak silinmedi. Devrimden kaçarak, ya da devrimi ve onun programını " Kumran Tomarları" gibi değerli belgeler arasına koyup burjuvazinin eksik bıraktığı reformları tamamlama işine soyunmak bir başka ama inatçı bir şekilde varlığını hep sürdürmüştür.

İkinci dünya savaşından gösterdikleri anti-faşist kahramanlık ile Arupa işçi sınıfının ve dünya devrimci hareketinin büyük taktirlerine mazhar olmuş Avrupa Komünist Partileri bile **Proleterya Diktatörlüğü** misyonundan çark edip **"Komünizm"** görevleri arasına burjuvazinin programlarından **ödünç alınmış** ilkelerle kendilerini ve tabanlarını zenginliğe kavuşturacaklarını sanmışlardı.

İtalyan ve Fransız Komünist Partilerinin, "taban genişletmek", "daha fazla kabul edilir olabilmek" için başvurdukları, kendi programlarından vaz geçip burjuva ilke ve yönetim tarzlarını benimsemeleri ve burjuva parlamentolarını yeniden kutsallaştırmaya çalışmaları onların neredeyse siyaset sahnelerinden silinip marjinal partiler haline gelmesine yol açmıştır. Bundan en çok zarar tabii ki Avrupa ve Dünya işçi sınıfı gördü.

Bütün İktidar Sovyetlerin

Rusya'da Finlandiya Tren istasyonundan iner inmez Bolşevik ve menşeviklerle tartışmaya başlayan **Lenin**, **Nisan Tezleri** olarak tarihe geçen ünlü metinde Rus Komünistlerinin **savaş, enternasyonalizm, devrim, iktidarı terkeden Çarlığın yerine kurulan geçici hükümete savaş açılması** gibi görüşlerini çok berrak bir şekilde ortaya koymuştu.

Bütün iktidar Sovyetlerin şiar ile Bolşevikler cephelerde örgütledikleri askerler ile köylülüğün bütün taleplerini de devrim programına alarak tarihin akışını değiştiriyordu. Artık Bolşevikler topraksız ve az topraklı köylüleri burjuva devrimlerinin yedeği değil, devrime giderken proleteryanın devrimci müttefiki olarak görüyordu. İşçi, köylü ve asker meclisleri sosyalist devletinin bir iktidar aracı olacaktı. Demokratik bir toprak devrimini burjuvazi değil proleterya yapacaktı. Ve bu devrim o zamana kadar savunulan tezlerden tamamen farklı olarak bir burjuva devrimini değil proleterya devrimini hedeflemekteydi. Yani Lenin'in işçi sınıfının önüne koyduğu görevlerden ve sloganlardan hiç biri burjuvazinin programlarından alınmış maddeler içermiyordu. Hele 6. Maddede ki **büyük toprak sahiplerinin mallarının müsaderesi (zoralımı)** ve 7. Maddedeki **bankaların İşçi köylü sovyetlerinin kontrolüne vererek tek bir bankada toplanmasını** talep etmiş olması **devrimin hiç de şakası olmadığı**nı gösteriyordu. (Nisan Tezlerinin savaşan taraflara tazminatsız ve ilhaksız bir anlaşmasını önermesi de apayrı incelenmesi gereken başka önemli bir konudur.)

İşte bu müthiş ve o zamana göre hiç de anlaşılır olmayan tezleri Lenin, 4 Nisan'daki parti kongresine sundu. Bir gün sonra Pravda redaktörleri de yazıyı hiç bir ön söz eklemeden olduğu gibi yayınladılar. Bu tezlere Menşeviklerden ama aynı zamanda Bolşeviklerden de ciddi itirazlar yükseldi.

Lenin'in keskin politik dehası, bir kez daha bütün politik çekingenliklere , eski Bolşevik tezlere, ve alışkanlıklara takılıp kalanlara net bir yanıt verdi: *1917 Şubat Mart Devrimi öncesi, Rusya'da devlet iktidarı eski bir sınıfın, başında Nikolas Romanof'un bulunduğu, toprak soyluların elinde bulunuyordu. Devrimden sonra iktidar yeni, farklı bir sınıfın yani burjuvazinin elindedir. (yani Burjuva demokratik Devrim tamamlanmıştır! mc)*

(Öte yandan. mc) Burjuvazinin hükümeti olan geçici hükümetin yanı sıra, şimdilik zayıf ve henüz filizlenen, ama hiç kuşkusuz fiilen mevcut olup gelişmekte olan başka bir hükümet ortaya çıkmıştır - bu da İşçi Asker ve Vekilleri Sovyetidir.

Ancak buna rağmen Petersbug Komitesi 8 Nisan oylamasında Nisan Tezleri'ni 2 lehte, 1 çekimser 13 aleyhte oyla reddetti. Bunun Lenin için hiç de iyi bir başlangıç olmadığı açıktı. Fakat Lenin yılmıyor, geçici hükümetin desteklenmesine karşı çıkıyor, bütün cephelerde kayıtsız şartsız bir barışın ve işçi-köylü sovyetlerinin iktidarı için ısrarla çalışmaya devam ediyordu. Cepheden dönen askerlerle, tek tek işçilerle, işçi temsilcileri ve yetişebildiği bütün toplantılarda yaptığı konuşmalarda düşüncelerinin işçi sınıfı ve onun önderleri tarafından anlaşılması için uğraşıyordu. Kararlılıkla fikirlerini savunabileceği iki büyük fırsat vardı. Birincisi on gün sonra (14 Nisan) yapılacak olan Petersburg Şehir Sovyeti toplantısı ve yirmi gün sonra yapılacak (24-29 Nisan) **Yedinci Tüm Rusya Parti Kongresi**'ydi. Özellikle ikincisi neredeyse bütün parti ideologlarına karşı savaşan Lenin'in ideolojik savaşı kazanmasıyla sonuçlandı. Parti delegeleri içinde çok az sayıda hiç ikna olmamış küçük gruplar dışında neredeyse tamamı Nisan Tezlerindeki yol haritasını benimsemişlerdi, böylece parti devrimci bir atılım konusunda en büyük gücü olan "İdeolojik birliğini" sağlamıştı. Bu kongre, delegelerin tamamının Lenin'i **maceracılık, Blankicilik**, sürgündeyken **Rusya'yı unutmakla** suçlayarak başlayıp Nisan Tezleri'inin tamamının ve olduğu gibi kabul edildiği ve Ekim'deki büyük devrime yol açacak kapıyı aralamıştı...

(Devam edecek)

Yararlanılan Kaynaklar

- Aktaran Tony Cliff, Lenin Z Yayınları, İst.- Die Deutschen und Die Revolution Spiegel-Special Geschichte, 2007/4,

- Bizde MDD/UDD olarak formule edilen ve bir Burjuva devrimi önderliği misyonunu zımni bir şekilde proleteryaya yükleyen Şefik Hüsnü'cü geleneğin siyasal kökleri Minsk'te alınan bu kararların Spartakist hareketi üzerinden Türkiye'ye taşınmış olma ihtimali göz önüne alınmalıdır. Bu eğilimin kalıntıları, laiklik, cumhuriyetçilik, aydınlanma" gibi burjuva metaforların arkasına sığınarak bu gün de etkili bir şekilde devam etmektedir. ***mc***

Ortadoğu'da Gelişmeler ve KDP İhaneti

❑ Engin DOĞRU (*)

Ortadoğu'da kaos devam ederken, emperyalist güçler ve yerli işbirlikçileri arasında yeni şekillenecek bölgede daha güçlü yer edinme kavgası da artmış durumda. Değişen politikalar ile beraber değişen ittifak ilişkileri Ortadoğu'da yaşanan savaşın devamına dolayısıyla da halkların büyük yıkımın, kaybına yol açmaya devam etmektedir.

Ulus devletlerin yaratmış olduğu kan deryasından kurtulmanın yegane yoluolan eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik yol, yöntemlerle çözüm anlayışının uzak göründüğü bugünden bakıldığında Ortadoğu'da savaş politikalarının kısa sürede sonlanmayacağı açıktır.

Emperyalizmin ve bölge ulus devletlerinin farklı hedefleri yer yer iç içe, yer yer ise karşıt konumlara düşse de son tahlilde bölge statüsünün var olan haliyle devam etmeside mümkün değildir.

Yerel ulus devletlerden Arabistan, Katar, Türkiye öncülüğünde oluşturulmak istenen suni cephe karşısında, İran öncülüğünde geliştirilmek istenen şii cephe arasındaki kıyasiya kapışma şimdiden bölgenin tamamını kapsamış durumda.

Emperyalist güç odakları adına vekalet savaşı yürüten bu güçler ABD öncülüğündeki Avrupa çizgisiyle birlikte bölge sorunlarını her geçen gün daha da büyütmektedir. Enerji kaynaklarının güvenliği yanında, bölge ulus devletlerinin yeniden dizaynı ile sömürünün sürekliliği hedeflenmektedir. DAEŞ barbarlığı üzerinden müdahalelerini artıran ABD'nin Trum ile beraber Obama çizgisnden farklı bir yol izleyeceği tartışılıyor olsa da, emperyalist karakterinden dolayı savaşı boyutlandırmak dışında bir değişiklik olmayacağını kestirmek için kahin olmaya gerek yok.

ABD ve Avrupa emperyalizminin bölge politikalarına karşın genelde olduğu gibi bölgede de Rusya'nın sürece etkili bir şekilde dahil olduğunu görüyoruz. Özellikle Suriye'de direk alanda olan ve Suriye İran ile beraber aktif aktör konumundaki Rusya'nın bundan sonra da bölge politikalarında daha etkin rol oynayacağı ve etkili olacağını da söyleyebiliriz.

Bölgesel gelişmelerde rolünü sağlamlaştırmaya çalışan İran ve Türkiye arasındaki çelişkilerin kısa vadede giderilmesi mümkün değildir. Kürtlerin statüsü dışında hiç bir şekilde uzlaşma noktası bulamayan İran ve Türkiye'nin örtük veya açık rekabetinin dış faktörlerin de etkisiyle artacağı ileri süreçlerde büyüyerek Ortadoğu kaosunu artıracağıda öngörülebilinir. ABD'nin olası İran politikalarına yedekleyeceği Türkiye, bölgedeki yerel liderlik iddiasının en büyük engelinin İran olduğunun bilincindedir.

Güney Kürdistan ve Suriye üzerinde açıktan yürüyen bu rekabetin sıcak alanlar çoğaldıkça, değiştikçe nereye evrileceği sıcak bir çatışmaya dönüp dönmeyeceği tartışılabilinirdir.

Kürtlerin Statüsü ve KDP İhaneti

Ortadoğu'da yaşanan bu kaotik süreçte durumu tartışılan ve geleceği merak edilen en büyük güç ise Kürtler. Sıcak savaş sahasının göbeğinde yer alan Kürtler yaşadığımız çağda il kez bu kadar etkin karakter konumundadır. Var olan etkinliğin ulusal bir statüye kavuşma imkanları her zamankinden fazla vardır. Kürtler'in yakaladığı bu tarihi fırsatın kaçırılmaması açısından sahada özgüçleri ile elde ettikleri kazanımların masada kaybedilmemesi önemlidir. Bunun için de Kürtler'in acilen ulsal bir politika etrafında toparlanması ve birlikte hareket etmesi elzemdir. Güney Kürdistan ve Rojava'da elde edilen statünün kalıcılaşması ve tüm Kürtler'in kazanımına evrilmesinin önü açık olmakla birlikte nesnel durum ciddi riskleri de bağrında barındırmaktadır.

Emperyalist efendiler ve yerli işbirlikçi konumundaki ulus devletlerin özellikle de sömürgeci güçlerin Kürt statüsünü boşa çıkarma çabalarına karşın Kürtler hala ulusal politika geliştirmekten ve oyunları bertaraf etmekten uzaktır. Kürt Özgürlük Hareketinin ısrarlı ulusal kongre çağrıları KPD tarafından ret edilirken, dar ailesel, aşiretsel çıkarlar gözetilmekte, öne çıkarılmaktadır.

Güney Kürdistan'da bu alanda somut hesap ve güçlerin savaşı yaşanmaktadır. Barzani'nin Türkiye, ABD ve Avrupa merkezli siyaset anlayışı, İran'nın YNK, Goran, İslam Hareketi üzerindeki müdahaleleri ile boşa çıkarılmaya çalışılıyor ve sürekli bir çatışma olasılığını gündemde tutuyor. Barzani önderlikli ilkel milliyetçi çizgi Güney Kürdistan'da demokratik ulusal çizginin gelişmesi yerine dar aile aşiretsel çıkarlar temelinde ABD, Türkiye destekli muhafazakar, kapitalist çıkarlar noktasında hareket ediyor. Demokratik toplumu geliştirmek yerine geri statüde ısrar ediyor. Ülke kaynaklarını demokratik paylaşım, üreterek dağıtma yerine ise ekonomik kaynaklarını aile, aşiret, KPD bürokrasisi üzerinde pay ederek ülke kaynaklarını kapitalist tekellere peşkeş çekmektedir. Topluma dağıtığı ulufelerle toplumu asalaklaştırmakta, toplumu sindirmenin susturmanın aracına, siyasetine dönüştürüyor. Bir nevi AKP politikasını uyguluyor.

Demokrasi ve özgürlüklere tahammülü olmayan ilkel milliyetçilik Barzani'nin görev süresinin bitmesine rağmen seçimleri yapmıyor, fiili başkanlık yürütüyor. Görünürdeki parlamenter sistem ise Barzani'nin iki dudağı arasındadır. Goranlı vekiller ve meclis başkanına dönük uygulamalar ortadadır. Meclis başkanı seçilmiş olmasına rağmen meclise sokulmuyor, tutuklamayla tehdit ediliyor. Kürt Özgürlük Hareketinin Güney Kürdistan'da örgütlenmesini engelleyen var olan demokratik parti ve kurumları basan, kapatan ilkel milliyetçiliğin ustasının kim olduğunu, nereden esinlendiğini tahmin etmek zor değil. İçerde yaşanan yolsuzluklar ve anti demokratik uygulamalara karşı bastırma politikalarına tepki gösteren demokratik eylemleri şiddetle bastırma politikası tepki toplamaya başlayınca ise Barzani son dönemlerde sık sık bağımsızlık söylemini dillendirmektedir. Barzani'nin bağımsızlık söylemi gerçekçi mi? İç siyaset açısından yapılan manevra mı? Tartışması bir yana her ulus gibi Güney Kürdistan'da ve tüm Kürtler'in bağımsızlık hakkı vardır. Bu hakkı desteklemek Kürtler kadar ilerici-devrimcilerin de sorumluluğudur. Fakat Barzani'nin yaklaşım ve politikaları ise bu noktada şüphe uyandırmaktadır. Bu noktada Barzani'nin Rojava politikasına ve KÖH politikalarına bakmak yeterli.

Rojava'da PYD öncülüğünde yürütülen devrimci demokratik mücadele G. Kürdistan gibi Kürtler'in elde ettiği yeni bir kazanım, yeni bir statü durumudur. Dolayısıyla Rojava'daki kazanımları her Kürdün sevinçle karşılaması gerekir. Tıpkı tüm eksikliklerine rağmen G.Kürdistan'daki tüm kazanımları sahiplendiği gibi.

Kürtlerin ulusal ve demokratik çıkarları Rojava'yı sahiplenmeyi gerektirirken G.Kürdistan'da bağımsızlık ilanına hazırlandığını söyleyen ilkel milliyetçi Barzani çizgisi tersini yapmaktadır. Barzani çizgisi Rojava'daki mücadelenin başladığı günden bu yana Rojava'daki devrimsel süreci desteklemeyi bir yana bırakalım açık-gizli karşısında olmuştur.

G. Kürdistan'da demokrasinin, özgürlüğün karşısında yer alan ilkel milliyetçilik Rojava'da iç ihanet konumundaki ÖSO-Türkiye bileşeni olan ENKS üzerinden sürekli provakasyon yaratmak istemektedir. Halkla bağı olmayan, yerli ulus devletlerle kirli ilşki ve çıkar ilişkilerine girmiş ENKS yöneticileri devrimi engelleyemeyince devrim karşıtı politikalara yönelmiştir. Barzani sadece ENKS üzerinden değil uyguladığı ambargolar ve sınırı kapatmakla da Rojava devrimini boğmaya çalışmıştır. Bırakalım askeri yardımı, sınırdan insani ihtiyaç ve sağlık malzemelerinin geçmesine dahi izin vermemiştir. Dönem dönem oluşan baskı ve görüşmelerde jest görünümlü kapılar açılsa da Barzani Rojava'ya gerekli bir tecrit ve ambargo uygulamıştır.

Barzani'nin Rojava karşıtlığına gerekçe olarak ortaya koyduğu sorunların giderilmesi için PYD-YPG sürekli açık olmuştur. Çözüm amaçlı Hewler başta olmak üzere Güney Kürdistan'da Barzani ve işbirlikçileri ile görüşmüş hatta antlaşmalar dahi yapılmıştır ama ilkel milliyetçiliğin çözüm niyeti olmadığı sonrasındaki pratiklerden görülmüştür. İlkel milliyetçiliğin devrime teslimiyet dayatması ret edildiğinde ise ENKS, ÖSO-Türkiye işbirlğine gitmiş devrim karşıtlığını yer yer bu bileşenlerle beraber Kürtlere kurşun sıkarak durmuştur. ENKS Suriye'de siyasal çözüm için oluşturulan her platformda Cenevre-Astana vb devrimin temsilcilerinin masada yer almaması için PYD-YPG karşıtı faaliyet ve söylem geliştirmiştir. ENKS'nin işbirlikçi yöneticileri ABD ve Avrupa'da kapı kapı gezip Türkiye'nin tezi olan "PYD terörist" söylemine ülkeleri ikna etmeye çalışıyor.

Bu kirli ihanet politikasının bir benzeri ise 90'lı yıllarda KPD-YNK tarafından PKK'ye karşı geliştirilmesi ve bu söylemin o dönemde de Türkiye'nin olması tesadüf olmasa gerek. KDP-YNK ABD-Avrupa'da gezip "PKK terör örgütü" propagandası yürüttü ve ikna çabalarının sonucu PKK terör örgütü listesine alınmıştır. Hemen akabinde bu iki gücün Türkiye ile beraber PKK'ye karşı savaşması ve kardeş kanı dökmesi ise unutulmuş değildir.

Barzani sadece siyasal anlamda değil askeri anlamda da Rojava'ya karşı düşmanca bir tutum izlemektedir. Roj peşmergeleri olarak adlandırılan ENKS ilişkili askeri güç bizzat Türkiye tarafından eğitiliyor ve ÖSO saflarında savaşıyor. Barzani'nin YPG'ye dayattığı bu şaibeli gücü Rojava'da bağımsız olarak bulundurma isteği iyi niyetli değildir. Oysa PYD-YPG'nin KDP'nin Roj peşmergelerinin YPG bünyesinde devrim ve halk için savaşmak istiyorsa buna açık olduklarını defalarca açıkladılar. Ulusal çıkarlar ve yürütülen mücadelenin tek ordu ile yürütülme zorunluluğu belirtilmesine rağmen KPD dayatma ve prokasyonlardan vazgeçmemiş ENKS-Roj Peşmergeleri de devrim karşıtı pozisyonu sürdürmektedir. ENKS ve Roj peşmergesi içerisinde şaibeli kişilikler, paramiliter bir güç olma konumunu Türkiye-ÖSO ilişkilerinde görmek mümkündür. Ulusal çıkarlardan çok Barzani ve Türkiye'nin Rojava devrimini boğma planlarını olan bu güçleri sahada bulunan tüm güçler ve Rojava halkı çok iyi bilmektedir.

İlkel milliyetçiliğin ve uzantılarının sık sık dile getirdiği Barzani'nin Rojava'ya desteğinin göstergesi olarak gösterdiği Kobani direnişine verilen katkı ise kimseyi aldatmamalıdır. İçve dış baskının ağırlaşması DAEŞ barbarlığının kazanma olasılığı ve Kobane'de yaratılan insanüstü direniş karşısında sadece Barzani değil Türkiye'de karşı görünmemek ve DAEŞ ilişkileri açığa çıkmasın diye küçük bir adım atmıştır. Bu durum Türkiye'nin Rojava'ya dost olduğunu göstermeyeceği gibi Barzani'nin de Rojava'yı desteklediğini göstermez.

Yeniden Brakuji mi?

Suriye ve Irak'ta savaşın seyri değişip yerel ve bölgesel aktörler yeniden konumlanırken Kürtler de gelişmelere paralel yeni politika ve ittifaklar geliştirmeye çalışıyor. Musul operasyonu ile Şengal'in özgürleştirilmesi ve DAEŞ barbarlığına karşı direnen Ezidilerin HPG ile birlikte özsavunma gücü olarak YBS oluşturması, Ezidilerin yeni bir katliam fermanına karşı duruşu ve gelişmeler doğrultusunda kendini konumlandırmasıdır.

Suriye'de Esad-Rusya-İran ittifakının DAEŞ'le beraber Arabistan-Katar-Türkiye çizgisini geriletmesi görülüyor. Bu gelişmelere paralel PYD-YPG yeni alanlar tutması tüm halklarla oluşturdukları SDG'nin Minbiç'e kadar ilerleyerek özgürleştirmesi ve nihai hedef olarak Rakka'ya yürüyerek DAEŞ barbarlığını geriletmiştir. Kürtlerin kantonları güvenceye alması, diğer halklarla beraber ortak demokratik vatan paradigması gereği ilan ettikleri Federal Suriye projesinin halklar arasında giderek oturması ve Türkiye'nin tüm kırmızı çizgi dayatmalarına karşı ABD'nin SDG ve YPG dayatmalarını kabul etmemesi ve müttefik gördüğünü belirtmesi Türkiye'yi bizzat Suriye'de sıcak savaş sahasına çekmiştir. Türk ordusu ÖSO ile beraber yer yer DAEŞ'le anlaşarak Cerablus ve El-Bab'a kadar ilerledi ama ilerisine gidemedi. Bu hamle ile kantonların birleşmesini önlemeyi hedef alan Kürtlerin statü kazanmasını engellemek istemektedir. Zaman geçtikçe Türkiye'nin Suriye'de her anlamda kaybeden olması saldırganlığını artırmaktadır.

Suriye'deki bu gerçeğe paralel olarak Türkiye'nin iç siyasetindeki tek adamlık ile sistemi dizayn etme arayışını bağlantılı düşünmek gerekiyor. Türkiye bu anlamda Kürt Özgürlük Hareketine ve kazanımlarına her alanda saldırıya geçmiş durumdadır. Bunun için de müttefik olarak gördüğü Barzani'yi sık sık Türkiye'ye çağırıyor, tehdit rüşvet karşılığı kullanmaya çalışıyor. Türkiye'nin müttefik dediği Barzani'yi 5-10 yıl öncesinde "aşiret ağası" diye aşağıladığını unutmamak gerekiyor. Türkiye-Barzani görüşmelerini Türkiye'nin iç ve dış siyaseti ile beraber düşünüldüğünde akla gelen yeni bir provakasyon ve saldırı girişiminin olacağıydı. Kürt Özgürlük Hareketine karşı çıkarsal bir ittifak olan Türkiye-Barzani şer odağının ne yapacağı düşünülürken uzun süredir tehdit edilen Şengal'de Ezidi savunma gücü olan YBS güçlerine saldırı oldu. KDP özel güçleri, Roj Peşmergeleri, PKK kaçkınları, Türkiye'ye bağlı Türkmen güçler, suni aşiret Haşti Vatani vb çeteler Ezidilere saldırdı. Kuşatma ve yer yer saldıran bu kontra ceteleri nasıl anlamak gerekiyor! Bu saldırıyla hedeflenen nedir? Soruları cevap bekliyor.

Şengal saldırısı Kürtler arasında yeniden Brakuji kaygılarını artırırken, iç ihanet lanetinin bir kez daha açığa çıkması tüm Kürtleri yaralamıştır. KDP ve yanındaki çetelerin Şengal'de Ezidilere saldırması ilkel milliyetçi KDP'nin ulusal çıkarlardan ne kadar uzak olduğu ilkesiz, halk düşmanı ve çıkarları için her türlü tetikçilik ile kirli ve ahlaksız ilşkiye girmekten çekinmeyeceğini bir kez daha gösterdi.

KDP ilkel milliyetçiliğinin Şengal'e saldırmasını orada bulunan az sayıdaki HPG güçleriyle gerekçelendirmesi en basitinden ahlaksızca bir yaklaşımdır. DAEŞ halkı soykırımla yüz yüze bırakan peşmergenin kaçış görüntüleri hala canlıdır. KPD peşmergeleri Ezidileri ölüme terk ederken onların yardımına koşan ve kendi bedenlerini DAEŞ barbarlarına siper eden, yaşamlarını Ezidilerin yaşamı ile buluşturan ve kahramanca direnenlerin HPG'liler olduğunu en başta Ezidiler olmak üzere bütün dünya biliyor. Kaldı ki Ezidi Kürtler bu noktada HPG'liler desteğiyle kendini örgütlemiş ve kendi kaderlerini belirlemek istiyor. HPG'lilerin Kürdistan'ın bir parçası olan Şengal'de bulunup bulunmayacağına karar verecek olan ise savaştan kaçan KDP peşmergeleri ve efendisi konumunda olan Türkiye değil, bizzat Şengal'de yaşayan Ezidi Kürtlerdir.

Bölgeyi yakından takip etmeyenler açısından şaşırtıcı olsa da Kürtler ve sahadaki güçlerin KDP-Barzani gericiliğinin bu saldırısı hiç şaşırtıcı değil, Barzani'nin her Türkiye ziyareti sonrası ulusal çıkarlara ters ihanet politikaları görmek artık rutine dönmüş durumda. KPD'nin ihanet saldırısını bir çok yönüyle ele almak gerekiyor. Bu ihanet saldırısı ancak hedefleri anlaşıldığında ne kadar büyük bir ihaneti hedeflediği anlaşılır.

Barzani-Türkiye ittifakının Ezidileri hedeflemesinin tartışılmayan yanı dini gerekçedir. Sunni geleneğin düşman olarak gördüğü Ezidiliği her fırsatta katlettiği tarihe bakınca Ezidilerin 74. Ferman olarak tanımladığı kıyımlardan biliniyor. Barzani ailesi hakkında farklı iddiaların yanında Nakşi çizgisinin Kürdistan'da hakim kılma çabasını yürüttüğü biliniyor. Bu anlamıyla Türk egemenleri ve Kürt ilkel milliyetçiliği Nakşi çizgisi üzerinden bir uzlaşma içerisindedir. Barzani ve KDP'nin her fırsatta Ezidileri yalnız bırakması, hizmet götürmemesi ve ötekileştirilmesinin altında bu dini yaklaşımın rolü vardır. KDP içerisinde ilişkili kimi Ezidi baronlarının yer alması ya da peşmerge içerisinde sınırlı Ezidi bulunması bu gerçeği değiştirmez. Özcesi ilkel milliyetçi Kürtler, Ezidileri kendi parçaları olarak görmüyor ve din üzerinden kurtulunması gereken yük olarak görüyor.

Barzani-Türkiye ittifakının Şengal saldırısının altında yatan diğer gerçek ise iki gücünde siyasal hedefleridir. Türkiye'de ilkel milliyetçilikte Kürt Özgürlük Hareketini hedeflemekte ortak düşman olarak görmektedir. Türkiyenin düşmanlık gerekçeleri şöyle ya da böyle herkes tarafından biliniyor. KDP'nin Kürt Özgürlük Hareketine düşmanlığının altında yatan temel gerekçe ise ideolojik farklılık ve gelecek hesaplarında iktidarına tehlike olarak görmesindedir. KDP, Kürt Özgürlük Hareketinin kadın özgürlükçü demokratik toplum paradigmasını kendisi açısından tehlikeli görüyor. Milliyetçilik, din, işbirlikçilik üzerinden kendini var eden KDP'nin kapitalist anlayışına karşı Kürt Özgürlük Hareketinin devrimci-demokratik duruşu Güney Kürdistan'da etki gücünü artırdıkça ilkel milliyetçilik buna karşı her türlü ulusal politika karşıtı ittifak ve saldırıyı geliştirmektedir.

Barzani-Türkiye ittifakının Şengal saldırısında diğer bir hedef ise Rojava devriminin Şengal üzerinden kuşatılması ve sıkıştırılmasıdır. Bu ittifak Rojava'ya olası bir saldırı da Şengal'in engel ve tehlike olmaktan çıkarılması hedefleniyor. KDP ve uzantısı ENKS, diğer çete güçleri Türkiye desteği ile buradan Rojava'ya saldırmak için fırsat kolladığı da düşünülebilinir.

Yine Rojava devriminin etkilerini Şengal üzerinden Güney Kürdistan ve Kuzey Kürtlerine etkilerini kırmak istenilmekte, Kandil'de üstlenmiş Kürt Özgürlük Hareketinin Rojava'yla bağının kesilmesi ve yeni bir etki alanı yaratması önlenmek istenmektedir.

Genel anlamda uzun süredir Şengal'de oluşan statünün Rojava'dan etkilenerek Ezidi Kürtlerin kendi özerkliğini yaşamaları da ilkel milliyetçiliğin emsal olur korkusunu yaşamasına sebep olmaktadır.

Bölgedeki gelişmeler dikkate alındığında emperyalist güç odaklarının bölge üzerindeki politikalarında kaybedenin bölge halkları olacağı kesindir.

Tüm bu gelişmeler ışığında bakıldığında bölge halkları içerisinde KDP ihaneti ile açığa çıkan ise Kürtlerin durumu ise bıçak sırtıdır. Sömürgeci güçler tarafından parçalanan Kürtler kazanmaya yakın olduğu kadar kaybetme olasılığı da söz konusudur. Emperyalist ve sömürgeci güçler tarafından statüsüz bırakılmak istenen Kürtler sahada bertaraf edilmezse de iç ihanet ve masa başında bitirilmek isteniyor.

KÖH, özgücüne dayanarak halkların eşit özgür birlikteliği temelinde geliştirdiği çözüm modeli Rojava şahsında her geçen gün daha fazla ete kemiğe bürünürken Şengal saldırısıyla görüldü ki ilkel milliyetçilik egemenlerin maşası olma rolünden vazgeçmeyecektir. İlkel milliyetçilik iç ihanetle Kürtlerin ve bölge halklarının özgür birlikteliğine hançer rolünü sürdürdükçe süreç uzayacaktır.

İlkel milliyetçiliğn Şengal saldırısı bu anlamda ciddiye alınmalı başta Kürtler olmak üzere bölge halklarının ilerici-devrimci güçleri tarafından tavır takınılmalıdır. Bırakuji hiç bir Kürdün arzu etmeyeceği bir durum olsa da Kürt geleneğine saplanan hançere karşı duruş göstermesini bilecek kadar da deneyim sahibidir.

(*) E Tipi Cezaevi D-1 ELAZIĞ

SON DAKİKA... TSK ŞENGAL'E SALDIRDI

TSK'ye ait savaş uçaklarının bombardımanından Kürt güçleri ile ortak hareket eden Uluslararası Koalisyon Güçleri'nin haberinin olup olmadığı tartışılıyor. Peşmergelerin de yaşamını yitirdiği bombardımana ilişkin KDP'nin şu ana kadar resmi bir açıklama yapmaması da dikkat çekiyor

DTK'den birlik ve mücadele çağrısı

Demokratik Toplum Kongresi (DTK), AKP ve MHP ittifakının her geçen gün saldırılarını artırdığını belirterek, *"Bu faşist ittifak, tutum ve saldırılarıyla Türkiye devletini her geçen gün içte ve dışta itibarsızlaştırmakta olduklarının farkında olarak, saldırılarını kendi çıkarları uğruna yapmaya devam etmektedirler"* denildi. AKP-MHP ittifakının Rojava devriminin başladığı günden bu yana Kürt halkının kazanımlarını boğmak istediğinin kaydedildiği açıklamada, saldırıların tüm dünyanın gözü önünde ve uluslararası hukuku ihlal ederek gerçekleştirildiği ifade edildi.

"Bu hain saldırıyla Rojava devriminin Kürdistanlılarda yaratığı örgütlenme, direniş ve mücadele kararlılığı faşist AKP-MHP ittifakını ve Erdoğan'ı ne kadar korkuttuğunun bir göstergesidir" sözlerinin yer aldığı açıklamada, saldırının DAİŞ çetelerinin yenilgiye uğradığı anda, çetelere nefes aldırmak için yapıldığı vurgulandı. Açıklamada, Rakka'nın özgürleştirilmesi hamlesinin tamamlanmasına ramak kala bu saldırının başka izahı olmadığı belirtildi. Saldırıyı kınayan DTK, tüm Kürdistanlılar ve dostlarına, birlik olma, örgütlenme, mücadele etme ve saldırıları protesto etmeye çağırdı.

Politika Gazetesi'ni bulabileceğiniz adresler

Politika Gazetesi 57 ilde temsicilerimiz vasıtasıyla dağıtılmakta ve satılmaktadır. Şimdi ikinci aşama olarak il ve ilçelerde Kitabevi ve Gazete Bayileri vasıtasıyla da dağıtımı genişletmek amacındayız. Siz de il ve ilçelerinizde uygun gördüğünüz Kitabevi ve Gazete Bayileri ile ilişki kurarak onların isim, adres ve telefon numaralarını Gazete Merkezimize iletebilirsiniz.

İSTANBUL

Anadolu Yakası:

Kadıköy: *Mephisto Kitabevi:* Muvakkithane Cad. No:5
Kadıköy: *Üç Deniz Kitabevi:* Pavlonya Sok. No:10 Kadıköy

Avrupa Yakası:

Beyoğlu: *Mephisto Kitabevi:* Kuloğlu Mh. İstiklal Cad. No:125
Beyoğlu: *Semerkant Kitabevi:* .Süslü Saksı Sk. No:5 Tarlabaşı
Osmanbey: *Beyaz Adam Kitabevi:* Halaskargazi Cd. 17/A
Mecidiyeköy: *Karaduman Gazete Bayii:*
Eyüp: *Özgür Büfe:* Karadolap Mah. Veysel Karani Cd. No: 16/A

ANKARA
Kızılay: *Doruk Kitabevi:* M.paşa Cd. 28/A
Kızılay: *Tayfa KitapKafe:* Meşrutiyet Mah. Selanik Cad. 82/32
Kızılay: *Turhan Kitabevi:* Yüksel Cd. No: 8

İZMİR
Alsancak: *Yakın Kitabevi:* Kıbrıs Şehitleri Cad. No:104/A
Buca: *Emek Kitabevi:* Vali Rahmi Bey, Uğur Mumcu Cd. No:2,

ANTALYA
Merkez: *Kitapkurdu Sahaf:* Elmalı Mh. 25. Sk. No:5/A M.paşa

TRABZON
Merkez: *RA Kitabevi:* Uzun Sk. Saray Çarşısı No:60 Trabzon

RİZE
Fındıklı: *Arkadaş Kitap-Kırtasiye:* Cumhuriyet Cd. No: 50/B

MARDİN
Kızıltepe: *Aldemir Basım Dağıtım:* Orduevi Karşısı No:6 D:6

DİYARBAKIR
Yenişehir: *Vilaf Kitabevi:* Koop. Mh. Akkoyunlu 4 Sk. Mekan Apt No:11/B
Yenişehir: *Özde Büfe:* Ofis Ekinciler Cad. Devran Apt Altı

EDİRNE
Merkez: *Bellek Kitabevi:* Sabuni Mh. M. Günel İş Mrk.D:Z-08, Balıkpazarı

ESKİŞEHİR
Odunpazarı: *İnsancıl Kitabevi:* İstiklal Mh. Yeşiltepe Sk. 24/A,

BALIKESİR
Erdek: *Ekin Kitabevi:* Yalı Mah. Neyyire Sıtkı Cad. No:15,

AYDIN
Didim: *Emek Büfe:* Mavi Şehir Belediye Halk Pazarı, Didim

MALATYA
Merkez: *Fidan Kitabevi:* Kiğılı Cami, No:1

SAMSUN
İlkadım: *Penguen Kitabevi:* Çiftlik Mh. Ümraniye Sk. No:27/A

ŞIRNAK
Merkez: *Kelepir Kitabevi:* Sökmenler Plaza, Zemin Kat, No:4

KARAMAN
Merkez: *Danış Kitabevi:* Külhan Mah. 2.İstasyon Cad No:5

KIRŞEHİR
Merkez: *Gül Kitabevi:* Ahi Evren Mh. 735. Sk. No: 10

MANİSA
Akhisar: *Kültür Kitabevi:* Tahir Ün Cad. No:150 / A

Politika
SAVAŞSIZ VE SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
İki haftalık süreli yayın

İmtiyaz Sahibi : MUSTAFA SUPHİ VAKFI Adına S. Kemal Atakan
Sorumlu Yazıişleri Müdürü : Armağan Barışgül

Yönetim Yeri : İbrahim Ağa Cami Sk. No:11/1 Kadıköy-İst.
Telefon : 0216 428 10 21 Telefax : 0216 428 10 22
E-posta : bilgi@politikagazetesi.org
Web adresi : www.politikagazetesi.org
Avrupa Tems. : Kemal Çelik Tel: +49 172 53 17 333
Basıldığı yer : Ezgi Matbaa, Sanayi Cad. Altay Sk. No: 14 Çobançeşme/Bahçelivler- İstanbul Telefon: 0212 452 23 02

Yurtiçi Abone Bedeli : Yıllık 36,- TL
Yurtdışı Abone Bedeli : Yıllık 36,- EUR / - USD
Hesap sahibi : Mustafa Suphi Vakfı
Banka : Türkiye İş Bankası, Tepe Nautulius AVM Şubesi - İstanbul / Kadıköy
SWİFT : ISBKTRIS
TRL IBAN : TR35 0006 4000 0011 2090 2226 00
EUR IBAN : TR56 0006 4000 0021 2090 1268 66
USD IBAN : TR46 0006 4000 0021 2090 1268 52

Önemli not: İşsiz, emekli, engelli, öğrencilere yurtiçi ve yurtdışı fiyatlarından % 50 indirim, devrimci siyasi tutsaklara ücretsiz abonelik

Kurucu Sahibi ve İlk Sorumlu Müdürü: K. Tayfun Benol
(10.10.2015'de Ankara Katliamı'nda Kaybettik)

Fakir Baykurt ile Söyleşi (*)

❑ **Ali Özenç ÇAĞLAR**

Kitap okuma sevgisini bir nazar boncuğu gibi yüreğinde taşıyıp da **Fakir Baykurt**'u okumayanımız hemen hemen yok gibidir. *"Yılanların Öcü", "Irazca'nın Dirliği", "Kara Ahmet Destanı", "Efendilik Savaşı", Amerikan Sargısı", "Tırpan ve Kaplumbağalar"* bir solukta sayabildiklerim. **Fakir Baykurt**, Türkiye toplumunun acı köy gerçeğini yalın, pırıl pırıl bir dille anlatan ve durmaksızın üreten sıcak sesidir.

"Gece Vardiyası", "Barış Çöreği", "Duisburg Treni", Yüksek Fırınlar", "Koca Ren" ... Yazarımız Almanya'da bize Türkiye insanının son 25 yıllık göç sorununu Avrupa gerçekliğiyle bütünleştirerek veriyor. Bu yapıtlar kuşkusuz gelecek kuşaklar için birer belge niteliği taşıyacaktır.

Söyleşide romancı olarak tanıdığımız Fakir Baykurt'un bir başka değerli yanını ele alıyoruz. Son yıllarda yazın dergilerini izleyenler onun şiirlerini okumuşlardır sanırım.

Ataol Behramoğlu, *"Yaşayan Şiir"* adlı kitabının bir yerinde şöyle der:

"...Yeni sözcükler, yeni deyimler öğrenmek istiyorum. Konuştuğumuz, yazdığımız dil çok yoksul görünüyor bana. Yaşar Kemal'i, Orhan Kemal'i, Fakir Baykurt'u okuduğumda bir şair olarak utanıyorum. Onlar bizden, adı şaire çıkmış çoğundan daha çok şair..." Evet, gerçeğin ta kendisini dile getiriyor Behramoğlu. Fakir Baykurt'u okuyanlar bu sava hak vereceklerdir kuşkusuz.

Ali Ö. ÇAĞLAR: Ancak bu şiir tutkusunu yazarımızdan öğrenmek istiyoruz. Biraz daha gerilere, gençlik yıllarınıza giderek soruyu yanıtlayabilir misiniz? Şiirle ne zaman tanıştınız, nasıl tanıştınız?

Fakir BAYKURT: Bu noktayı birkaç kez açıkladım, yakın okurlarım bilir, yazın uğraşına şiirle başlayanlardanım ben de. Yaşım olsun olsun on üç, on dörttü. Komşumuzun oğlu benden bir yıl önce Köy Enstitüsü'ne gitti. Türkçe öğretmeni derste birkaç şiir okumuş; ölçülü uyaklı şiirin, hecelerini parmakla sayarak, dağlar, çağlar, ağlar gibi sözleri alt alta getirip uyak yapıp nasıl şiir yazılacağını göstermiş! Ödev olarak birer de şiir yazıp getirmelerini istemiş. Komşumuzun oğlu götürmüş, iyi not almış; izinli geldiğinde kabararak anlatıyordu.

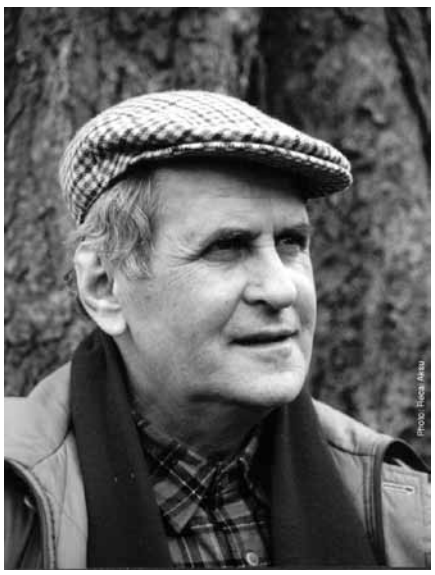

Fakir Baykurt (1929 – 1999), Köy Enstitüleri mezunu yazarlardandır. İdealist bir Cumhuriyet öğretmeniydi, halktan aldığını fazlasıyla halka veren. Sendikacıydı, aktivistti. O Egemenlere boyun eğmeden ömrünün Sonuna kadar kavgasını sürdürenlerdendi.

"Onlar, adı şaire çıkmış çoğundan daha çok şairdirler..." A. Behramoğlu

Benden küçüktü bu komşu oğlu. Babam ölünce üç yıl dayımın köyüne gittim. Bu yüzden yaşıtlarımın ardına kaldım. Benden iki yıl küçükler bir yıl öne geçtiler. "İyice bir daha anlat şunu!" dedim komşu oğluna. Anlatmadı. Hem de, "Zor iştir, herkes beceremez!" gibi söz etti. Çevresinde iki üç gün dolaştım. Para verecek bile oldum. Yükünü yücelere yığdı ki, onuruma dokundu.

Öğretmen, "Şurayı okuyun, burayı yazın!" deyip kahveye oyun oynamaya gidiyordu. Ötekilerden iri olduğum için beni "Başkan" atamıştı. Sınıfları denetliyor, temizliği yaptırıyor, anahtarı öğretmenin evine bırakıp geçiyordum. Bir bakıma okul bana kalıyordu. Köylülerimizin yaptığı koca yapının küçük bir odasına "Müze" diye bir levha asılmıştı. Ama içinde müzelik ne olduğunu bilmiyorduk. Bir gün girip baktım. Oho! Kitaplar, dergi dermeleri, "Afacan", "Çocuk", "Ülkü", "Yurt". Bunları karıştırırken gördüm ki bazılarında şiirler de vardı. "Ülkü" ile "Yurt" Ankara'dan yollanıyordu. Özellikle Yurt'ta, koşma biçiminde yazılmış halk şiirleri çoktu. Kimini dönüp dönüp okudum. Aradan kaç hafta, kaç ay geçti bilmiyorum. Baktım ben de yazıyorum o sihirli sözlerden.

Gerçekten şiir bir sihirdi benim için. Sözü sözün altına uyaklı getirip ölçüsünü de 6+5, ya da 4+4 tutturdun mu, içime ılık bir yel doluyordu. Derimin üstünden gelin böceği yürümüş gibi bir hoşlantıyla ürperiyordum. Evin içinde, anam başta, kardeşlerimin de ilgisini uyandırıyordum. Ailem köyün yoksullar kolundandı. Zorunlu olarak bir yerlere gidip okuyacaktım. Bu da yeni açılan Köy Enstitüsü idi. Şiir yazma becerim, okullarda başarılarıma yardım ederdi.

Köyümüz sünni köyü idi. Alevi köylerinde olduğu gibi bir şiir kültürümüz yoktu. Akçaköy'de ilk şiiri yazan bendim belki. Konularım da ilginçti. Köyümüzün güzelliği, ölen öküzümüzün yerine aldığımız tosun, tahsildar, köy içine at koşturarak giren karakol çavuşu, derken muhtarımız... Köyde duyuldu şiir yazdığım. Duymasalar da kendim duyuruyordum demek! Tavuk bir yumurta yumurtlar, ondan sonra kırk kez gıdak gıdak çekermiş. "Fazla gıdaklama!" diyordu anam.

Öğretmen ilgilenmeye başladı yazdıklarımla. Bir tür üstün zekalı çocuk gibi köye gelen müdüre, kaymakama sözümü ediyordu. Onların da kimi beni görmek istiyor, çağırtıyordu. Örneğin kaymakam muhtarın evine çağırttı, okuttu yazdıklarımı. Defterimi aldı, muhtardan söz eden şiirimi sessizce kendisi okudu.

Köy Enstitüsü'ne gittiğimde bir defter dolusu şiirim olmuştu. Gülüyorum şimdi. Olmayanları da olmuş sayıyordum demek. Bin öğrencili Enstitüde birden tanımak için fırsat kolluyordum. Gecikmedi o fırsat. Yönetim, bir şiir yarışması açtı. Katıldım hemen. Daha üç aylık öğrencisiydim ve enstitü ikincisi oldum. O arada Türkçe öğretmeni kitaplığın yönetimine seçti beni.

Dergileri, Antolojileri yutuyordum. Şiir kitaplarını dönüp dönüp okuyordum. Derken yazdıklarımı dergilere yollamaya başladım. 1945'te ilk şiirim basılıp geldi. Sonrası öyle sökülüp gitti. Kaynak'da, Köy Enstitüsü Dergisi'nde , Yücel'de, Varlık'ta , Fikirler'de şiirlerim yayımlandı. Öğretmen olduğum yıl Edebiyat Dünyası Dergisi bir tam sayfaya, A.Arad'ın çizdiği portremle yaşam öykümü, şiirlerimi basarak beni okurlarına tanıttı. Ankara'da da Orhan Veli'nin çıkardığı Yaprak'a da gönderdim iki üç tane. "Demokrasi" adlısı orada çıktı. Yaprakçılardan olmadığın halde Yaprak'ta şiiri bastırabilmek epey zordu. Şairlerle yapılan görüşmelerde, şiir üstüne yazılan yazılarda adım geçmeye, şiirlerim antolojilere alınmaya başladı. Beş yıl enstitüde, beş yıl Kavacık ve Dere Köy'de sürekli şiir yazdım. Gazi Eğitim Enstitüsü'ne gittiğimde, yayınlansın diye bunları dergilere veriyor, ya da yolluyordum. Ama birkaç yıldır, aynı zamanda öykü denemeleri de yapıyordum.

Ali Ö. ÇAĞLAR: Hem şiir hem yazının öbür dallarında başarı gösteren bir çok şairimiz var. Ancak sizin şiirlerinizin son yıllarda yayımlanması, bazı okuyucularla birlikte, şair ve yazar arkadaşları da şaşırtmışa benziyor. İnce bir gülümsemeyle: "Fakir Baykurt'un şair yanı da varmış!" diyorlar. Duyguların en çiçekli anlatımı olan şiir, insanın salt kendisi için yazması sanırım biraz bencillik olur. Oysa ben yayımlanan her şiirinizi severek okuyorum. Kendi kendime soruyorum da: "Fakir Baykurt şiirlerini niçin bu kadar geç yayımlamaya başladı acaba?

Fakir BAYKURT: On yedi on sekiz yaşımda, daha enstitüde öğrenciyken bir değil, iki kitap çıkarmayı düşündüm. Kaç kez seçtiklerimi tek tek harflerle aynı ölçüde kestiğim kağıtlara yazarak ciltledim. İki defter, iki kitap olacaktı. Bir öğretmenim basım işleriyle ilgilenecekti. Ankara'da enstitüler tutucu ellere geçince, Bizim Gönen'de hava bozuluverdi birden. Benim şiirlerin basılması da kaldı. "İyi ki kaldı!" dediğim çok oldu sonraları.

Bugün o defterin elimde olmasını isterdim. Baskınlarda, aramalarda hepsi gitti.

Gazi Eğitim Enstitüsü'ne yazın alanında ilerlemek için girdim asıl. Derslerde hep şiirler, öyküler, romanlar duracağız diye düşlemiştim. Sonradan tarih, coğrafya falan okuttular, Divan Edebiyatı, Tanzimat Edebiyatı diye tutturdular. "Burası ne yazar yetiştirir, ne şair!" diyordu kimi öğretmenler, sanki içimden geçenleri okumuş gibi ekliyorlardı: "Öğretmen yetiştiriyorlar..."

Gazi Eğitim'i bitirip Ortaokul öğretmeni çıktıktan sonra, Ankara'daki şairlerle, yazarlarla yakın ilişkiler kurdum. Hasanoğlan'daki Yüksek Köy Enstitüsü kapatılmasaydı, asıl orada okuyup yüksek öğretimimi tamamlayacaktım.

(Devam Edecek)

(*) Duisburg / Homberg, 25.04.1988 F.Almanya